

YEREMI TA KITABU

Kitabu faamucogo

Cira Yeremi ni cira Sofoni ni cira Habakuki ta wagatiw tun ka surun ɲogɔn na. Yeremi tun ye sarakalasebaga ye, nka Ala k'a wele k'a ke a ta cira ye. Yeremi tun t'a fe ka sɔn ciraya ma, o baara gbɛleya kosɔn. Baruki le tun be Yeremi ta cirayakumaw sebe. Yeremi ta cirayakumaw ma sebe ka tugutugu ɲogɔn na ka kapa ni a kewagati ye.

Yeremi k'a fo Izirayelimogow ye ko o ta jurumunw kosɔn, o juguw bɛna na o mina ka taga ni o ye jamana wɛre ra.

Yeremi ka mogow ladi, ko o ye o jigi la Ala kelenpe kan, ka sɔn Ala ta ma, sabu o te se ka o juguw kɛre ni o yere baraka ye. Mogow tun te sɔnna Yeremi ta kumaw ma minke, o ko k'a jusu tɔɔro kosebe. Nka o bɛɛ n'a ta, Yeremi tun ka kuma minw fo o ye, o kow bɛɛ kɛra can ye. Babilɔnikaw nana Izirayeli kɛre, ka Zeruzalemu dugu halaki, ka mogow mina ka taga ni o ye Babilɔni.

Cira Yeremi ka tagamasiyen dow ke, janko k'a ta cirayakumaw gbɛya mogow ye: A k'a ta cesirinan don farawo kɔnɔ k'a to a ye tori (sura 13), k'a yira ko Ala ta mogow fana kɛra i ko fen torinin. A ka daga do ci (sura 19), k'a yira ko Ala fana bɛna a ta mogow cici ka o halaki. A ka foro do san (sura 32), k'a yira ko Ala bɛna a ta mogow lana o ta jamana ra tuun.

Yeremi ta cirayakumaw b'a yira fana ko ni wagati do nana se, Ala bena a ta mɔgɔw labɔ Babiloni, ka na ni o ye o ta jamana ra. A ko wagati do fana bena se, min ye Ala ta nɛɛma wagati ye, o wagati ra Ala bena a ta sariya sɛbɛ adamaden bɛɛ kelen kelen jusukun na. Ala ko:

«Ne bena ne ta sariyaw don o kɔnɔ, k'a sɛbɛ o jusukun na; ne bena kɛ o ta Ala ye, o bɛ kɛ ne ta mɔgɔw ye.» (31.33).

Kitabu kɔnɔkɔw

Ala bena tɔɔɔ ben Zuda mara kan (1-12)

Ala bena Zuda mara laben cogo min na (13-20)

Zuda ni Zeruzalɛmu ta tɔɔɔ kɔw (21-29)

Ala bena a ta mɔgɔw lana o ta jamana ra tuun (30-33)

Yeremi ka kuma minw fo Sedesiyasi ni Rekabu ta mɔgɔw ye (34-35)

Ala ta kuma ko ka sege lase Yeremi ma (36-45)

Ala bena tɔɔɔ min lase siya tɔw ma (46-51)

Ala ka Zeruzalɛmu benko fo (52)

Ala bena tɔɔɔ ben Zuda mara kan

(1-12)

Ala ka Yeremi wele k'a kɛ cira ye

¹ Nin ye Hilikiya dence Yeremi ta kumaw ye, Hilikiya min tun ye Anatoti dugu sarakalasebaga do ye, Boniyaminu ta mara ra.

² Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma; o kɛra Zuda masace minw ta tere ra, o tun ye Amɔn dence Yoziyasi ye, ale ta masaya san tan ni sabanan na, ³ ka taga se Yoziyasi dence Yehoyakimu ta wagati ma, ani ka taga a se

fɔ Yoziyasi dence Sedesiyasi ta masaya san tan ni kelennan laban na, ani ka taga a bla fɔ Zeruzalemukaw minawagati ra ka taga Babiloni; o kera san karo loorunan na.

⁴ Ayiwa, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, ko:
⁵ «Sani ne ye i dan i bamuso kɔnɔ, ne tun ka i janawoloma;
 sani i ye bɔ i bamuso kɔnɔ, ne tun ka i saninya ka i kɛ ne ta ye,
 ka i kɛ ne ta cira ye siyaw cɛ ra.»

⁶ Ne k'a jaabi, ko: «E, Dununatigi Ala, ne kɔni tɛ se kuma ra, sabu ne ye denmisen le ye.»

⁷ Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko:
 «I kana a fɔ ko i ye denmisen ye,
 sabu ne bɛna i ci mɔgɔ min o min fɛ, i bɛna taga olugu bɛɛ fɛ;
 ne bɛna fɛn o fɛn fɔ i ye, i bɛna taga o bɛɛ fɔ o ye.

⁸ I kana siran o pa,
 sabu ne bɛna kɛ ni i ye, ne bɛna i tanga.
 Matigi Ala ko ten.»

⁹ O kɔ, Matigi Ala k'a boro maga ne da ra, k'a fɔ ne ye ko:

«A flɛ, ne ka ne ta kuma don i da ra.

¹⁰ A flɛ, bi ne bɛ i sigi siyaw, ani jamanaw kunna,
 janko i ye o bɔn ani ka o laben,
 ka o halaki ani ka o cici,
 ka o lɔ ani ka o turu.»

Amande yiriboro ni daga wuritɔ

¹¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, ko: «Yeremi, i ja be mun le ra?» Ne ko: «Aman-desun min be kon ka fiyeren joona, ne ja be o yiriboro do le ra.» ¹² Matigi Ala ko: «I k'a ye ka ja, sabu ne fana bena kon ka ne ta kuma foninw dafa joona.»

¹³ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma a sipaga flanan na, ko: «I ja be mun le ra?» Ne ko: «Ne ja be daga do wurito le ra tasuma kan fo sahiliyanfan na.» ¹⁴ Matigi Ala ko ne ma ko:

«Kojugu bena bo sahiliyanfan le ra ka na ben jamana mogow bee kan.
¹⁵ Sabu, a fe, ne bena siyaw bee wele ka bo sahiliyanfan jamanaw ra, Matigi Ala ko ten.

O bee bena na, ka na o ta masasiginanw sigisigi Zeruzalemu dugu dondaw ra, ka sigisigi ka dugu kogow lamini, ka sigisigi Zuda duguw bee dondaw ra.

¹⁶ Ne bena ne ta kiti ben Zuda kan o ta kojuguw bee koson, sabu o banna ne ra: O tagara saraka bo ala werew ye; o yere boro ka ala minw lalaga, o be o le bato.

¹⁷ «O ra, ele koni ye i yere cesiri le; ne bena fen o fen yira i ra, i wuri i ye taga o bee lakari o ye. I ja kana tige o ja, ni o te, ne yere bena jatige were bla i ra.

¹⁸ Ne le be i sigi bi,

ka i ke i ko dugu barakaman,
 ka i ke i ko samasen negeraman,
 ka i ke i ko siraneggekogo,
 Zuda masacew kama,
 ani jamana namogow kama,
 ani a sarakalasebagaw kama,
 ani a jamana mogow bee kama.

¹⁹ O bena i kere,
 nka o tena se i ra
 sabu ne be ni i ye, ne be i tanga.
 Matigi Ala ko ten.»

2

Ala k'a janto a ta mogow ra cogo min na

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, ko:
² «Taga peren ka nin kuma fo Zeruzalemukaw
 toro koru,
 ko Matigi Ala ko:
 <Aw denmisenman tun sirinin be ne ra cogo min
 na, ne hakiri be o ra,
 ani aw furuninkura tun be ne fe cogo min na,
 wagati min aw tun tugura ne ko kongokolon
 konu,
 o yoru lakolon na.

³ O wagati ra Izirayeli tun blara danna Matigi Ala
 ye,
 i ko siman kun folo* be bla Ala ye cogo min na.
 Ni mogu o mogu k'a domu, o hake be ben o tigi
 kan;
 kojugu be ben a kan.

* **2:3** 2.3 Siman kun folo: Izirayelimogow tun be siman folo bla danna Ala ye cogo min na, olugu yere tun blara danna Ala ye o cogo ra (Sariya 7.7-11; 26.1-11).

Matigi Ala ko ten.> »

Izirayelimogow bemaw ta jurumun

⁴ «Aw Yakuba ta mogow,
aw Izirayeli ta gbaw bee,
aw ye Matigi Ala ta kuma lamen!

⁵ Matigi Ala ko:

O tuma aw bemaw ka mun kojugu le soro ne ra,
min k'a to o mabora ne ra,
ka taga fengbansanw ko,
fo ka na o yere ke fengbansan ye fana?

⁶ «O m'a jininkari ke, ko: <Matigi Ala be min,
ale min ka an labo Misiran jamana ra,
ka bla an na kongokolon konso,
o yoro lakolonw, ani o dingakolonyorow ra,
o yorojalan na, yoro min be i ko saya dibi,
mogo te teme yoro min na,
adamaden si te sigi yoro min na?»

⁷ Ne ka aw lana dugukolodiman le ra,
janko aw ye o yoro simanw domu, k'a
fennumanw soro.

Nka aw nana ka na ne ta jamana lanogo,
ka ne ta yoro ke yoro haramunin ye.

⁸ «Sarakalasebagaw ma jininkari ke ko:
<Matigi Ala be min?»

Sariya karamogow ma ne jate;
kuntigiw murutira ne ma.

Ciraw kumana Baali* ta jow togo le ra,
fen minw te se ka o nafa, o tagara o fenw le ko.»

Ala ka Izirayelimogow jaraki

⁹ «O koson ne be aw jaraki tuun,
Matigi Ala ko ten.

Ne be aw ta denw ta denw jaraki.

¹⁰ Aw ye taga fo Kitimu, kogoji kofejamanaw ra,
ka taga fleri ke yi!

Aw ye mogɔ ci ka taga Kedari, ka taga a segesege
kosebɛ,

k'a fle ni nin ko ɲogɔn be kera yi.

¹¹ Yala siya be yi min be son k'a ta alaw falen ala
werew ra wa,

hali ni o ta alaw te ala janamanw ye?

Ne ta mogow koni ka o ta bonyatigi Ala falen fen
do ra,

nafa te fen min na.

¹² Sankolokonofenw, aw ye kabakoya nin ko
koson!

Aw kunmasi ye ce, fo ka aw baraka ban!

Matigi Ala ko ten.

¹³ Ne ta mogow ka kojugu fla le ke;

o banna ne ra, ne min ye bununji janaman ye,

ka taga jidinga dow sozi o yere ma, dinga
perenperennin dow,

ji te se ka mara minw konɔ.»

Izirayelimogow ka Ala kan bla

¹⁴ «Yala Izirayeli ye jon sannin le ye wa,
walama jon min worora so konɔ, o do lo?

Mun koson o juguw ka o mina?

¹⁵ Jarakanbelenw† be songo o ra,

ka kulebaw ci o ra.

O ka o ta jamana cen, k'a ke yoro lakolon ye;

o ta duguw jenina, mogɔ si te yi tuun.

† 2:15 2.15 Cira ka Izirayeli ta juguw le suma ni jarakanbelenw ye.

16 «Hali Mēfisi ta mōgōw, ani Tapanesi‡ ta mōgōw,

olugu bēē bēna aw mina ka aw kun li§.

17 Yala o kow bēē tē kēra aw ra, sabu aw banna Matigi Ala, aw ta Ala le ra wa, wagati min a tun bē sira yirara aw ra?

18 Ayiwa, sisan Misiran sira takun ye mun ye aw fē,

ko a bē taga Nili ba ta ji min?

Asiri sira takun ye mun ye aw fē

ko aw bē taga Efirati ba ta ji min?

19 Aw ta juguya sara bēna di aw ma,

aw ta lanabariya hake bēna bō aw ra.

Aw y'a kōrōsi, k'a lōn ko kojugu ni sēgē bēna se aw ma,

sabu aw bē ban Matigi Ala, aw ta Ala ra,

sabu ne pasiran si tē aw jusukun na tuun.»

Matigi Fangatigi Ala ko ten.

Izirayelimōgōw banna ka Ala bato

20 «Kabini wogatijan, aw kēra i ko senekemisi* min ka yiri kari ka bō a kan na,

ka a ta sirinanw foni.

Aw ko: «Anw tēna kē mōgō ta jōn ye tuun!»

O kosōn aw bē la i ko jatōmusow, kongorijanw bēē kunna,

‡ **2:16** 2.16 Mēfisi ni Tafinesi tun ye Misiran dugu dōw ye.

§ **2:16** 2.16 Mōgō minw tun minana kerekeyōrō ra ka o kē kasodenw ye, o tun bē olugu le kun li (Ezayi 7.20). * **2:20** 2.20 Izirayeli tun kēra i ko senekemisi min bē baara kē Ala ye, nka o murutira Ala ma.

ani yiriba flaburumanw bɛɛ jukɔrɔ†.

21 K'a sɔrɔ ne tun ka aw turu i ko
rezensunɲuman,

min ju tun bɔra rezensun panaman na.

Aw nana kɛ cogo di ka cɛn,

ka kɛ rezensunjugu ye?

22 Hali ni aw ka aw yere ko ni safina ye,

ka sɛgen caman kɛ aw yere ra,

aw ta terenbariya nɔ belen bɛna to aw ra ne ja
kɔrɔ.»

Dunupatigi Ala ko ten.

23 «Aw bɛ se k'a fɔ cogo di ko aw ma aw yere
lanɔɔ,

ko aw ma jɛnɲɔɔnya don ni Baali* ta
jɔsɔnbagaw ye?

Aw sennɔw tɛ nin ye kuruw furancɛw ra wa?

Aw ka min kɛ, aw ye lɔ o ra.

Aw bɛ i ko ɲɔɔmɛmuso min sen ka fiyɛn, min
bɛ boribori fan bɛɛ ra;

24 aw bɛ i ko kongofali musoman min derira
kongokolon le ra.

Nege kosɔn a bɛ falicɛw kasa ta fɔɲɔ fɛ;

cɛko lɔɔ min b'a ra, jɔn bɛ se k'a bari o ra?

Minw b'a yɔrɔɲini, hali olugu tɛ o yere sɛgɛ,

sabu ni a wagati sera a fɛ, o b'a sɔrɔ.

25 «Aw ye aw yere kɔrɔsi,

aw kana a to aw sennasanbaraw ye cɛn ka aw
sennakolon to;

† 2:20 2.20 Izirayeli ka batofɛn wɛrɛw bato, minw ye Kanaanakaw ta jow ye; Ala bɛ o suma ni jatɔya ye (Oze 4.13-14). O ta sɔnnikɛyɔrɔw tun bɛ kongoriw le kan, ani yiriba flaburumanw jukɔrɔ (Masacɛw fɔlɔ 3.2).

jiminlɔgɔ kana na aw kan ja!
 Nka aw ko: <O si tɛ foyi ye!
 Anw bɛ batofɛn wɛrɛw le fɛ,
 an b'a fɛ ka don olugu ta jɛn le ra.> »

Izirayelimɔgɔw ka kan ni tɔɔɔ min ye

²⁶ «Ni son minana, a bɛ maroya cogo min na,
 Izirayelimɔgɔw fana bɛna maroya ten le,
 o ni o ta masacɛw, ani o ta kuntigiw,
 ani o ta sarakalasebagaw, ani o ta ciraw.

²⁷ Olugu minw b'a fɔ yiri ma ko: <Ele le ye an
 face ye!>

K'a fɔ kabakuru ma ko: <Ele le ka an woro!>

O ka o kɔ le di ne ma,

o ma o ja di ne ma;

nka ni kojugu sera o ma lon min na, o b'a fɔ ne
 ma ko:

<Na an kisi!>

²⁸ O tuma aw ka ala minw lalaga, olugu bɛ min
 le?

Olugu ye wuri, ni a kɛra ko o bɛ se ka aw kisi
 kojugu wagati ra!

Sabu aw ta duguw ka ca cogo min na,

aw ta alaw fana ka ca ten le, aw Zuda mara
 mɔgɔw!

²⁹ «Mun na aw bɛ ne jarakira,

k'a sɔɔ aw bɛɛ lajennin murutira ne ma?

Matigi Ala ko ten.

³⁰ Ne ka aw denw bugɔ ka na dɛsɛ,

o ma sɔn ne ta korori ma;

aw yɛrɛ ta kɛrɛkɛmuruw ka aw ta ciraw faga,

i ko jara cɛnrikɛtɔ.

³¹ Aw bi mɔgɔw, aw ye Matigi Ala ta kuma jate:

Yala ne kera Izirayelimogow fe kongokolon le ye
wa,

walama dibi be jamana min konɔ?

Mun koson ne ta mogow b'a fo ko: <An be an
yere ma,

an tena seko i fe tuun>?

³² Yala sunguru be se ka pina a ta masirifenw ko
wa?

Konomuso be se ka pina a ta konofaniw ko wa?

Ayiwa, ne ta mogow koni jinana ne ko,

kabini wogatijan.

³³ E, aw koni be aw yere lalaga kosebe ka aw ta
kanupogonw yorɔɔnini!

Aw be se ka hali musow bee ra jogojugu karan.

³⁴ «Aw bagara fagantan minw ma ka o faga
gbansan,

olugu jori no be aw ta deregew senkoroyorow
bee ra;

k'a sorɔ aw ma o mina sonyari ra.

³⁵ O bee n'a ta, aw belen ko: <Anw ma jaraki!

Ala bena a ta dimi mabo ne ra.>

A fe, ne bena aw wele kiti ra,

sabu aw ko, ko aw ma jurumun ke.

³⁶ Mun na aw be boribori fan bee ra,

ka to ka aw ta siraw yelemayelemma?

Aw bena taga maroya Misiran,

i ko aw maroyara Asiri cogo min na.

³⁷ Aw bena bo o yoro ra fana

ka aw boro lanin to aw kun na,

sabu aw ka aw jigi la minw kan, Matigi Ala banna
olugu ra;

aw ta kow si tena na fana.»

3

Izirayeli ka Ala kan bla

¹ Matigi Ala ko:

«Ni ce do k'a ta muso bla,
ni o muso tagara to ni ce wɛɛ ye,
yala cɛkɔrɔ be sɔn ka o muso ta tuun wa?
Ni o kera, yala o ko tena jamana beɛ lajennin
lanɔɔ wa?

Aw bɔra ka taga jatɔya ke ni ce caman ye,
mun kosɔn aw ko, ko aw be na ne fe tuun!
Matigi Ala ko ten.

² Aw ye aw ja kɔrɔta ka fleri ke kongoriw kunna!
Yɔrɔ juman le be yi ni aw ma la ka jatɔya ke yɔrɔ
min na?

Aw be sigi siradaw ra ka aw jamɔɔɔɛw kɔnɔ,
i ko benkannikebaga minw be kongokolon kɔnɔ.
Aw ka jamana lanɔɔ
ni aw ta jatɔya ni aw ta kojugu ye.

³ O le kosɔn, sanji lɔra,
sanji labanw ma na.
Nka aw ka aw kun gbɛɛya i ko jatɔmuso;
aw ma sɔn ka lo a ra ko aw maroyara.

⁴ «Sisan aw be kule ka ne wele ko: <An Fa!
Ele le ye an jɛnɔɔɔn ye kabini an den-
misenman!

⁵ Yala Ala diminin bɛna to an kɔrɔ tuma beɛ wa?
Yala a jusu bɔnin bɛna to wagati beɛ wa?»
Aw be kuma tan le,
nka aw belɛn be kojugu kera ni aw baraka beɛ
ye.»

Izirayeli ni Zuda ta mɔɔw ta janfa

⁶ Ayiwa, masace Yoziyasi ta wagati ra, Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Izirayeli siya lanabari ka min ke, i ka o ye ke? O tagara kurujanw bee kunna, ani yiriba flaburumanw bee jukoro, ka taga jatoya ke*.

⁷ «Ne tun b'a miiri ko ni o nana nin kow bee ke ka ban tuma min na, ko o bena seko ka na ne fe; nka o ma seko. Izirayeli balemamuso Zuda janfakebaga fana kera a seere ye. ⁸ Ne ka Izirayeli siya lanabari ta furu sa a ta jencyaw bee koson, k'a ta furusasebe di a ma; nka ne k'a ye ko o si ma siranya bla a balemamuso Zuda, siya janfakebaga ra. Ale fana bora ka taga jatoya ke.

⁹ Izirayeli ka jamana lanogo ni a ta jatoyajugu ye; a ka jencya ke ni kabakuruw, ani yiriw ye†.

¹⁰ «Nka o bee n'a ta, a balemamuso Zuda, siya janfakebaga ma seko ka na ne fe ni a jusukun bee ye. A ka min ke, o tun ye flankafuya le ye; Matigi Ala ko ten.»

¹¹ Matigi Ala k'a fo ne ye tuun ko: «Izirayeli siya lanabari belen terennin lo tuun ka teme Zuda siya janfakebaga kan. ¹² Taga peren ka nin kuma fo sahiliyanfan na, ko:

«Aw ye seko ka na, aw Izirayeli, siya lanabari!»

Matigi Ala ko ten.

«Ne tena aw fle ni juguya ja ye tuun;

sabu ne ka ni.

Matigi Ala ko ten.

Ne diminin te to wagati bee.

¹³ Aw ye lo aw ta terenbariya ra doron,

* **3:6** 3.6 Aw ye 2.20 fle. † **3:9** 3.9 O jencya koro ye ko o banna Matigi Ala ra, ka taga jo kabakururamanw, ani jo yiriramanw son.

k'a lɔn ko aw murutira Matigi Ala, aw ta Ala le
 ma.
 Aw tagara aw yere di ala werew ma yɔrɔ caman
 na,
 yiriba flaburumanw bɛɛ jukɔrɔ‡;
 aw ma sɔn ka ne kan lamɛn.
 Matigi Ala ko ten.> »

Ala bɛ a ta mɔgɔw welera

¹⁴ «Aw ye sekɔ ka na, aw den murutininw!
 Matigi Ala ko ten.

Sabu ne le ye aw matigice ye.
 Ne bɛna aw ta ka bɔ duguw ra, kelen kelen,
 ka aw ta ka bɔ gbaw ra, fla fla,
 ka sekɔ ni aw ye Siyɔn.

¹⁵ «Ne bɛna kuntigi dɔw sigi aw kunna ka kapa
 ni ne yere sago ye; olugu bɛna aw kɔrɔsi ni
 lɔnniya ni hakiri ye. ¹⁶ Ni aw nana caya jamana
 kɔnɔ ka den caman sɔrɔ tuma min na, o wagati
 ra kɔni, mɔgɔ tena Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya
 kesu* ko fɔ tuun; Matigi Ala ko ten. Mɔgɔ yere
 tena miiri a ra, mɔgɔ hakiri tena to a ra, mɔgɔ
 tena a lɔn ni a bɛ yi walama ni a tɛ yi, a ɔgɔn
 fana tena lalaga tuun. ¹⁷ O wagati ra, o bɛna
 Zeruzalɛmu wele ko Matigi Ala ta masasiginan.
 Siyaw bɛɛ bɛna taga lajɛn o yɔrɔ le ra, Matigi
 Ala tɔgɔ ra, Zeruzalɛmu. O tena to ka tagama ka
 kapa ni o yere jusukun ta miirijuguw ye tuun.

¹⁸ «O wagati ra, Zuda mara ta mɔgɔw bɛna fara
 Izirayeli ta mɔgɔw kan. O bɛɛ bɛna sekɔ ɔgɔn fɛ
 ka na ka bɔ sahiliyanfan jamana ra, ka na sigi o
 ta jamana ra, ne tun ka jamana min di o bɛmaw
 k'a kɛ o ta ye.»

‡ 3:13 3.13 Aw ye 2.20 fle.

Ala ta mɔgɔw sekɔcogo

19 «Ne tun b'a fɔra ko:
 Ne tun b'a fɛ ka aw mina i ko ne ta denw!
 Ne tun b'a fɛ ka jamana diman le di aw ma;
 fɛnpuman min jɔgɔn tɛ siya tɔw si fɛ, ne tun b'a
 fɛ ka o di aw ma.
 Ne tun b'a fɔra fana ko aw bɛna ne wele ko aw
 fa,
 ko aw tɛna bɔ ne kɔ tuun ka ye.

20 Nka, muso b'a cɛ janfa cogo min na,
 Izirayeli ta mɔgɔw ka ne janfa o cogo le ra;
 Matigi Ala ko ten.

21 «Kan dɔ bɛ bɔra kongoriw kunna;
 Izirayeli ta denw kasikanw, ani o ta makarikanw
 lo,
 sabu o ka o kewalew cɛjuguya;
 o pinana Matigi Ala, o ta Ala kɔ.

22 Aw ye seko ka na, den murutininw!
 Ne bɛna aw kɛnɛya ka bɔ aw ta lanabariya ra.»

Mɔgɔw ko: «An flɛ nin ye, an bɛ nana i fɛ,
 sabu ele le ye Matigi Ala, an ta Ala ye.

23 Can lo, fɛn o fɛn bɛ bɔ kongoriw kan, o bɛɛ ye
 faninya le ye;
 mankanolon dɔrɔn le bɛ kuruw kan.
 Izirayeli ta kisiri bɛ bɔ Matigi Ala,
 an ta Ala dɔrɔn le ra.

24 «Kabini an denmisenman,
 maroyafɛnw ta batori ka an bɛmaw ta baara tɔnɔ
 bɛɛ domu;
 o ta bɛgan fitiniw, ani a belebelew,
 ani o dɛncɛw, ani o denmusow.

25 Maroya le kera an ta lanan ye,
 ka dogoyari ke an ta birifani ye;
 sabu an ka jurumun ke ka Matigi Ala, an ta Ala
 hake ta,
 anw ni an bemaw.
 K'a ta an denmisenman, fo bi;
 an ma son ka Matigi Ala, an ta Ala lamen.»

4

Ala ko Izirayelimogow ye nimisa

1 «E, Izirayeli, ni aw ka seko ka na,
 Matigi Ala ko ten,
 ni aw ka seko ka na ne fe,
 ni aw ka aw ta fen haramuninw bee bo ne ja
 koro,
 ni aw ma to ka yaala ka taga fan bee ra tuun,
 2 ni aw ka kari k'a fo ko: <Matigi Ala panaman
 lo,>
 ka o fo ni kankelentigiya ye, ani mogosobeya, ani
 terenninya,
 o tuma siya tow bena baraka soro Matigi Ala fe,
 ka o ta bonya sababu ke ale Ala ye.

3 «Matigi Ala be nin fo Zuda mara mogow ye,
 ani Zeruzalemu dugumogow, ko:
 <Aw ye forokuraw laben aw yere ye;
 aw kana siman dan naniw ce ra tuun.

4 Aw ye aw yere kenesigi Matigi Ala ye;
 aw ye aw jusukun kenesigi*,
 Zuda mara mogow, ani Zeruzalemu dugumogow,
 janko ne ta jusugban kana na wuri i ko tasuma,
 ka mana fo mogow kana se k'a faga,

* 4:4 4.4 Ka o jusukun kenesigi, o koro ye ka o jogo yelema.

aw ta kewalejuguw koson.> »

Tɔɔɔ min bɛna ben Zuda mara kan

⁵ «Nin fɔ Zuda mara mɔgɔw ye,
a to Zeruzalemukaw y'a mɛn.

O y'a fɔ ko: <Aw ye buru fiye jamana fan bɛɛ ra!>
Aw ye pɛrɛn kɔsɛbɛ k'a fɔ mɔgɔw ye ko:
<Aw ye lajɛn, an ye bori ka taga dogo dugu
barakamanw kɔnɔ!>

⁶ Aw ye tagamasiyɛn dɔ kɔrɔta ka Siyɔn dugu fan
yira!

Aw ye bori, aw kana lɔ!

Sabu ne bɛna kojugu dɔ lana ka bɔ sahiliyanfan
fɛ;

o bɛna kɛ cɛnriba le ye.

⁷ «Jara panna ka bɔ a dogoyɔɔ ra;
siyaw halakibaga bɛ nana yi.

A bɔra a ta so,

ka na aw ta jamana cɛn k'a kɛ yɔɔ lakolon ye;
aw ta duguw bɛna halaki,
mɔgɔ tɛna sɔɔ o duguw kɔnɔ tuun.

⁸ O koson aw ye bɔrɔfaniw don aw yɛɛ ra;

aw ye sukasi kɛ, ka mapumankokanw fɔ,
sabɔ Matigi Ala ta dimiba tɛna mabɔ anw na.

⁹ «O lon na, kɔni,

Matigi Ala ko ten,

masaw, ani kuntigiw bɛɛ baraka bɛna ban.

Sarakalasebagaw jigi bɛna tige,

ciraw bɛna kɔnɔnɔfiri.»

¹⁰ Ayiwa, ne ko: «E, Dunɔɔnɔtigi Ala, o tuma
i ka nin mɔgɔw, ani Zeruzalemukaw janfa le,

k'a fɔ o ye ko: «Aw bɛna to hɛra ra!» K'a sɔrɔ kɛrɛkɛmuru lara o kan na.»

11 O wagati ra, o bɛna a fɔ nin mɔgɔw, ani Zeruzalɛmukaw ye ko:

«Fɔɔɔ gbanninman dɔ bɛ fiyɛra ka bɔ kongokolon kuruw kunna.

A bɛ nana ne ta mɔgɔw fan le fɛ; simangbasi fɔɔɔ tɛ, simanfiyɛ fɔɔɔ tɛ.

12 Fɔɔɔba dɔ lo,

min bɛ bɔra yi, ka na ne sago kɛ.

Sisan ne bɛna o ta kiti tigɛ.»

Zuda juguw bɛ nana o kama

13 Mɔgɔw b'a fɔ ko: «A flɛ, o bɛ yɛlɛnna ka na i ko sankabaw.

O ta sowotorow bɛ i ko folonkonto;

o ta sow ka teli ka tɛmɛ hali bɔnw kan.

Bɔnɔ ka an sɔrɔ, sabu an ta cɛnna pewu!

14 «Zeruzalɛmukaw, aw ye aw jusukun ko ka kojugu bɔ a ra,

janko aw ye kisi.

Aw bɛna ɲaninyajuguw bɔ aw jusukun na wagati juman le sa?

15 Kumakan dɔ bɛ bɔra Dan mara ra;

o bɛ kojugu nako fɔra Efirayimu kuruw kan.

16 Aw ye nin fɔ siyaw ye,

aw y'a lase Zeruzalɛmukaw ma, ko

jamana minabaga dɔw bɛ nana ka bɔ jamanajan dɔ ra yi;

o bɛ kule cira ka na Zuda duguw kama.

17 O bɛna Zeruzalɛmu lamini i ko forokɔrɔsibagaw,

sabu o murutira ne ma.
Matigi Ala ko ten.

18 Aw ta sirajuguw, ani aw ta kewalejuguw,
o le ka nin lase aw ma.
Aw ta kojugu tɔnɔ le kunayara aw da ra tan;
a be aw sɔgɔ fɔ aw jusukun na.»

Jamana ta ko ka Yeremi jusu kasi

19 E, ne jusukun! Ne jusukun!
Ne jusukun beɛ tɔɔrɔnin lo kosebe.
Ne sɔnkun be to ka yereyerɛ;
ne tɛ se ka je,
sabu ne be burufiyekan menna,
ani kerekedenw ta kulecikanw.

20 Cɛnri ni cɛnri, o dɔrɔn le be fɔra;
jamana beɛ halakira.

Ne ta fanibonw beɛ be barara ka waraga,
ne siyɔrɔw beɛ be cenna yɔrɔnin kelen na.

21 Nin kere tagamasiyenw bena bɔ ne ja kɔrɔ
tuma juman le sa?

Burufiyekan bena ban tuma juman le sa?

22 «Can lo, ne ta mɔgɔw ye nalomanw le ye,
o ma ne lɔn.

Den hakirintanw lo,

o tɛ ko faamu.

Kojuguke hakiri kɔni be o fɛ;

nka min ye kɔpuman ye, o ma o lɔn.»

Cɛnriba wagati

23 Ne ka dugukolo fle, k'a ye ko a lakolonba lo!

Ne ka sankolo fle, k'a ye ko yeelen tɛ yi tuun!

24 Ne ka kuruw fle, k'a ye ko o be yereyerera!

Kongoriw beɛ be fifafifara!

25 Ne ka fleri ke, k'a ye ko adamaden si tɛ yi tuun!

Sanfekonow bæe borira!

²⁶ Ne ka fleri ke, k'a ye ko jamana
senekeworɔnumanw kera kongokolonw
ye!

Duguw bæe kera tomow ye

Matigi Ala na korɔ, a ta dimiba koson.

²⁷ Sabu, Matigi Ala ko:

«Jamana bæe lajennin bena ke yorɔ lakolon ye,
nka ne tena a bæe lajennin halaki.

²⁸ O le koson, jamana bena sukasi ke,
san fe, sankolo bena fin.

Ne tun k'a fo,
ne k'a latige.

Ne tena nimisa a kerɩ ra,
ne fana tena ne ta miiriya yeɛɛma.»

Zeruzalemu dugu halakibagaw

²⁹ Sotigiw, ani kalanbonbagaw mankan koson,
dugu bæe borira.

O be dogo tuw konɔ,
o be yelen faraw kunna.

Dugu bæe lakolon tora,
mogɔ si te dugu konɔ tuun.

³⁰ Ele dugu halakinin, ele be mun le kera tan?
Mun koson i be fani wulenman songɔgbelenw
don,

ka masirifenw don i yere ra,
ka kale la i na ra?

I be i yere ceɽana gbansan le.
I kanubagaw banna i ra;
o be i fagayorɔ le pinina.

³¹ Sabu ne be kulekan do menna i ko muso
jigibagato kulekan,

i ko muso min deguninba kuleto be a ta den folo
 worora.
 Siyon dugu kulekan lo;
 a be nuna, k'a boro sama, k'a fo ko:
 «E, bono ka ne soro,
 to si te ne ra tuun mogofagabagaw na koro.»

5

Zeruzalemukaw ta jurumun

- ¹ «Aw ye Zeruzalemu dugu siraw yaala,
 aw ye fleri ke, ka nininkari ke;
 aw ye kenegbeyorow fe,
 k'a lon ni mogo be yi, hali mogo kelen,
 min be can sira tagamana,
 min be kankelentigiya fe.
 Ni o mogo be yi, o tuma ne be yafa
 Zeruzalemukaw ma.
² Hali ni o b'a fo ko: «An be kari Matigi Ala
 nanaman togo ra!»
 O be kari faninya le kan.»
- ³ E, Matigi Ala, yala ele na te can le yoropinina
 wa?
 I ka o bugo,
 nka a ma o dimi.
 I ka o baraka bee ban pewu,
 nka o ma son korori ma.
 O ka o na gbeleya ka teme hali kabakuru kan;
 o ma son ka seko ka na i fe.
- ⁴ «Ne tun b'a fora ne yere konko ko: «Nin mogow
 ye desebagatow le ye;
 hakiri te o fe;
 sabu o te Matigi Ala ta siraw lon,

o tɛ o ta Ala ta kolatigeninw lɔn.
 5 O ra ne bɛna taga o ta jamɔgow fɛ
 ka taga kuma olugu fɛ;
 sigiya t'a ra, olugu kɔni ka Matigi Ala ta siraw
 lɔn,
 o ka o ta Ala ta kolatigeninw lɔn.>
 Nka olugu bɛɛ murutira fana i ko senɛkemisi min
 ka yiri kari ka bɔ o kan na,
 ka juruw foni ka bɔ o yɛɛ ra*.
 6 O kɔsɔn jara bɛna bɔ tu kɔnɔ ka na ben o kan,
 wara bɛna bɔ kongokolon kɔnɔ ka na o halaki,
 waraninkalaw bɛna dogo ka la o ta duguw kɔ fɛ
 ka o kɔnɔ;
 ni min o min ka bɔ, a bɛ o tigi tigɛtigɛ,
 sabu o ta terenbariyakow ka ca,
 o ta lanabariya bonyara.»

7 «Ayiwa, ne bɛ se ka yafa aw ma nin na cogo di?
 Aw ta mɔgow banna ne ra;
 fɛn minw tɛ Ala ye, o bɛ kari ni olugu tɔgo le ye.
 Ne tun ka o wasa fɛn bɛɛ ra,
 nka o belen bɛ jɛnɛya kɛra;
 o camamba bɛ taga, ka taga jatɔmusow ta bonw
 fa.
 8 O bɛ i ko socɛ faninw, socɛ kɔgɔninw;
 o bɛɛ bɛ kule o mɔgɔɔgɔnɔw ta musow le nɔ fɛ.
 9 Yala ne man kan ka nin kow juru sara o ra wa?
 Matigi Ala ko ten.
 Yala ne man kan ka ne yɛɛ dimibɔ nin siya
 ɔgɔn na wa?

* 5:5 5.5 O kɔrɔ ye ko o mɔgow kɛra i ko senɛkemisi min murutira.

10 «Aw ye don o ta rezenforo kɔnɔ k'a cɛn,
nka aw kana a bɛɛ halaki.
Aw y'a yiriborow karikari,
sabu o ma kɛ ne ta ye.

11 Izirayeli ta mɔgɔw, ani Zuda ta mɔgɔw
ka ne janfa yɛɛ le;
Matigi Ala ko ten.»

Ala ta mɔgɔw ta kiti

12 «O ka faninya le fɔ Matigi Ala ta ko ra!
O k'a fɔ ko: <A tɛna foyi kɛ an na!
Kojugu si tɛna an sɔrɔ!
An tɛna kɛrɛkɛmuru ye an ɲa ra, walama kɔngɔ.>

13 Ciraw kɔni, olugu tɛ foyi ye tuun, ni fɔɲɔ tɛ;
kuma tɛ o fɛ tuun.
O ka kojugu minw fɔ, o kojuguw ye ben o yɛɛ
kan.

14 «O kosɔn Matigi Ala, Fangatigi Ala ko:
<I n'a fɔ aw ka nin kumaw le fɔ,
a flɛ, ne bɛna ne ta kuma kɛ tasuma le ye ele
Yeremi da ra,
ka nin mɔgɔw kɛ yiri ye, o tasuma bɛna min jɛni.

15 A flɛ, aw Izirayelimɔgɔw,
ne bɛna siya dɔ lana aw kama ka bɔ fɔ yɔrɔjan;
Matigi Ala ko ten.

Siyakɔrɔba lo,
siya min baraka tɛ ban,
aw tɛ siya min ta kan mɛn,
aw tɛ min ta kumaw faamu.

16 O ta biɲɛforogo bɛ i ko kaburu dayɛlɛnin;
o bɛɛ ye kɛrɛkɛɛɛfariw le ye.

17 O bɛna aw ta siman tigeninw, ani aw ta
domuniw bɛɛ domu,

ka aw dencew, ani aw denmusow domu,
 ka aw ta began misenw, ani a belebelew bee
 domu,
 ka aw ta rezenmow, ani aw ta toromow domu;
 aw jigi tun be aw ta dugu barakaman minw kan,
 o bena o bee halaki ni keremukuru ye.>

¹⁸ «Nka, hali o wagati ra, ne belen tena aw bee
 halaki pewu. Matigi Ala ko ten. ¹⁹ Ayiwa, ni o k'a
 fo ko: <Mun koson Matigi Ala be nin ko kera an
 na?> Ele ye o jaabi ko ne ko: <I n'a fo aw banna
 ne ra, ka baara ke ala werew ye aw ta jamana
 konon, o ra, aw bena taga baara ke siya werew ye
 jamana were ra, min te aw ta jamana ye.> »

Ala ka Izirayelimogow lasomi

²⁰ «Nin fo Yakuba ta mogow ye,
 k'a to Zuda mogow y'a men:

²¹ <Aw ye nin lamen, aw siya hakirintan
 kolonbari!

Nadenw be aw fe, nka o te yeri ke,
 torow be aw fe, nka o te menni ke!

²² Aw te siran ne ja wa?

Matigi Ala ko ten.

Aw te yereyere ne ja koron wa?

Ne le ka kenken ke kogoji dan ye;

ka o ke kogo wuribari ye, a te se ka teme min
 kunna.

A jikuruw be wuri, nka se te o ye;

o be mankan ci, nka o te se ka teme o dan kan.

²³ « <Nka nin mogow ye mogon jusukungbelenw,
 ani mogon murutininw le ye;
 o ka ne ta sira bla ka taga o kun fe.

24 Hali o t'a fɔ o yere kɔnɔ ko:
 An ye siran Matigi Ala na, an ta Ala,
 ale min be sanji di an ma a wagati ra,
 ka sanji fɔlɔ, ani sanji laban di,
 ka logokun dɔw bla an ye san o san
 ka o ke simantigewagati ye.»

25 «Aw ta terenbariya le ka nin kow bee jagami;
 aw ta jurumunw le ka nin fenɗumanw mabo aw
 ra.

26 «Sabu mɔgojuguw be sɔrɔ ne ta mɔgow ce ra.
 O be dogo ka mɔgow kɔnɔ i ko mɔgo min be
 kɔnɔw dɛndenna;
 o be janw la mɔgow na ka o mina.

27 Kɔnɔminabaga ta sansara be fa kɔnɔw ra cogo
 min na,
 fen minw sɔrɔra nanbara ra, o ta so fara o ra ten
 le.

O ka o ta baraka ni o ta naforo sɔrɔ o cogo le ra.

28 O bonyara ka tɔrɔ fɔ ka manamana;
 dan te o ta kojuguke ra.

O te kiti tige can kan, ka feritaw ta jo di o ma,
 nka o yere ta kow dɔrɔn le be na;
 o te sɔn ka jo di fagantan ma fana.

29 Yala ne man kan ka nin kow juru sara o ra wa?
 Matigi Ala ko ten.

Yala ne man kan ka ne yere dimibo
 nin siya jɔgɔn na wa?

30 «Kojuguba ni siranyakoba dɔ kera jamana
 kɔnɔ.

31 Ciraw be faninyakumaw le fɔra,

sarakalasebagaw fana be o ta sarakalasebagaya
 ke ka kapa ni o ye.
 O le fana ka di ne ta mɔgɔw ye!
 Nka nin kow beɛ laban na, aw bɛna a ke di le
 sa?»

6

Ala bɛna kojuguba ben Zeruzalemu kan

¹ «E, Boniyaminu ta mɔgɔw, aw ye bori ka bɔ
 Zeruzalemu de!

Aw ye buru fiye Tekoha!

Aw ye sisi tagamasiyen ke Beti Hakeremu kuru
 kan,

sabu kojugu do be nana ka bɔ sahiliyanfan na,
 cenriba do.

² Siyon dugu cenumanba, dugu saraman,
 ne bɛna o dugu le halaki pewu!

³ Sagagbenbaga* dow bɛna na ni o ta sagaw ye a
 kama;

o bɛna na o ta fanibonw lo k'a lamini;
 beɛ ta sagakuru be a ta bin ninyoro jimi.

⁴ O ko: «Aw ye kerekejama laben a kama!

Aw ye wuri, an ye ben a kan teregban papa fe!

E, bono ka an soro, sabu tere banna ka ban,
 dibi be donna.

⁵ Ayiwa, an bɛna ben o kan su fe!

An be o ta masabonbaw cici! »

⁶ Ayiwa, Matigi Ala, Fangatigi Ala ko:

«Aw ye yiriw tige,

ka yelenyoro laben Zeruzalemu kama;

* **6:3** 6.3 Sagagbenbagaw: O koro ye ko masace dow bɛna na ni
 o ta kerekedenw ye ka na ben Zeruzalemu kan.

dugu do lo min ta kojugu hake ka kan ka bo a ra,
dugu do lo foyi te dugu min kono ni tojori te.

⁷ Bununji be woyo cogo min na,
nin dugu fana ta juguya be woyo ten le.
Benkanni ni cenri doron le be dugu kono,
sege ni tooro le be ne ja koro wagati bee.

⁸ «E, Zeruzalemukaw, aw ye son ladiri ma,
ni o te, ne bena faran ka bo aw ra;
ne bena Zeruzalemu ke yoro lakolon ye,
mogo te se ka sigi yoro min na.»

Izirayelimogow banna ka Ala lamɛn

⁹ Matigi Ala, Fangatigi Ala ko:
«Izirayelimogow to min tora,
aw ye o to bee ce i ko mogo be rezenmo tige cogo
min na;
o ko, aw ye seko a kan tuun
i ko rezentigebaga be yiriborow momo cogo min
na.»

¹⁰ Ne bena kuma jontigi le fe?
Ne bena jontigi le lasomi janko a ye ne lamɛn?
A fe, o torow ma dayele;
o te se ka o janto ne ta kuma ra.
Matigi Ala ta kuma kera o fe mafiyenyarifen le
ye;
o ma diyanya si soro a ra.

¹¹ Ne jusu fara Matigi Ala ta dimi na,
ne te se ka dimi mara ne yere kono tuun.

«Ala, i ta dimi bon denmisɛnw kan siradaw ra,
ani kanbelen minw ka jogon lajen.
Furuce ni furumuso bena mina,

mogokoroba, ani cekoroba sancamantigi bena
mina.

12 O ta bonw bena ke mogow werew ta ye,
ani o ta forow, ani o ta musow;
sabu ne bena ne boro se nin jamana mogow ma.
Matigi Ala ko ten.»

13 «K'a ta o bee ra fitini na ka taga a bla o bee ra
koroba ra,
o bee ye natabaw le ye;
k'a ta ciraw ra ka taga a bla sarakalasebagaw ra,
o bee ye faninyafobagaw le ye.

14 O te o sobe don ne ta mogow ta bana ko ra
ka o flake ka ja.

O b'a fo doron ko: <Hera! Hera!>
K'a soro hera te yi.

15 Yala o maroyara nin ko haramuninw keru
koson wa?

O ma maroya fiyewu!

Ko min be mogow kun suuru, o te o lon.

O koson o bena ben ni benbagaw ye;

lon min ne bena o sara ka kapa ni o ta kewalew
ye,

o lon le ra o bena talon ka ben.

Matigi Ala ko ten.»

Izirayelimogow murutira

16 Matigi Ala ko:

«Aw ye lo siradaw ra ka fleri ke!

Aw ye nininkari ke folofolo kow ra,

k'a lon sirapuman ye min ye, janko ka o sira ta.

Ni o kera, aw bena laganfiya.

Nka aw ko: <An te o sira ta!>

17 Ne ka lasomibaga dow bla aw ce ra,

ko aw ye aw janto olugu ta burufiyekan na.
Nka aw ko: <An tɛ foyi lamɛn!>

18 «Ayiwa, siyaw, aw ye ne lamɛn!
Ko min bɛna kɛ nin jamana mɔgɔw ra, aw ye kɛ
o seere ye.

19 Dugukolo, ele ye nin lamɛn!
Ne bɛna kojuguba le ben nin mɔgɔw kan;
o ta ŋaninyajuguw tɔnɔ le bɛ o ye.
Sabu o ma o janto ne ta kuma ra;
ne ta sariya kɔni, o banna o ra.

20 Wusunan min bɔra Saba jamana ra, ne bɛ mun
kɛ ni o ye?

Ne bɛ mun kɛ ni o jamanajan ta yiri kasadimanw
ye?

Aw ta saraka jenitaw* man di ne ye;
ne tɛ aw ta bɛgan sarakaw* fɛ.»

21 O kosɔn Matigi Ala ko:

«A flɛ, ne bɛna sentalonfɛnw bla sira ra nin
mɔgɔw ɲa,
o bɛna talon o ra;
den ni fa bɛna talon,
terimanw, ani siginɔgɔnw bɛna talon;
o bɛɛ bɛna halaki.»

Izirayeli juguw nato

22 Matigi Ala ko:

«Siya dɔ nato flɛ ka bɔ sahiliyanfan jamana ra;
siya camanba bɛ wurira ka bɔ fɔ dugukolo dan
na ka na.

23 O ka o ta kalanw ni o ta tamanw kɔrɔta;
mɔgɔ hinabariw lo, o tɛ makari.
O mankan bɛ i ko kɔgɔji mankan,
o yelennin bɛ sow kan;

o labennin lo kere kama, ka jen ka ke i ko mogɔ
kelen,

ka na ele kere, ele Siyon dugu.»

24 «An ka o kibaroya men minke,

an baraka bee banna;

jatige ka an mina,

kononofiri ka an soro, i ko muso jigibagato.

25 «Aw kana bo ka taga kongo konɔ,

aw kana taga siradaw ra;

sabu aw juguw be yi, kerekemuruw be o boro,

siranyakobaw be fan bee ra.»

26 «Ne ta dugumogow, aw ye borofani don aw
yere ra,

ka kolonkolon bugurigbe ra,

ka kasi i ko mogɔ min b'a dence kelenpe su
kasira;

aw ye mapumankokan caman fo,

sabu cenrikebaga bena bara aw ra,

a bena ben aw kan.»

Izirayelimogow jusukun te se ka yeɛma

27 «Yeremi, ne ka ele sigi ne ta mogow ce ra, i ko
numu min be negɛ segesegɛ k'a silon;

janko i ye nin mogow tagamacogo korosi, ka o
segesegɛ.

28 O bee ye mogɔ murutininw ye, ani mogɔ
torokungbelenw;

o be yaala ka nafiya ke.

O jusukun ka gbelen i ko siranegɛ, walama
negɛfin;

o bee ye cenrikebagaw le ye.

29 Numuce ta vu be tasuma fiyera kosebe,

tasuma be nege yeelera;
 nka a b'a yere segera le ko a be nege yeele k'a
 saninya,
 sabu nɔgɔ tena bɔ a ra.

³⁰ O bena nin mɔgɔw wele ko <warigbe nafan-
 tan>,
 sabu Matigi Ala banna o ra.»

7

Izirayelimɔgɔw ka Ala ta batoso lanɔgɔ

¹ Matigi Ala ka nin kuma lase Yeremi ma, k'a
 fɔ a ye ko: ² «Taga lɔ Matigi Ala ta batoso donda
 ra, ka nin kuma lase mɔgɔw ma k'a fɔ o ye
 ko: <Aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn, Zuda
 ta mɔgɔw bɛɛ, aw minw be to ka don nin so
 dondaw fɛ ka na Matigi Ala bato.> ³ Fangatigi
 Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Aw ye aw ta siraw, ani
 aw ta kewalew yeɛma; ni o kɛra, ne bena a to
 aw ye to nin jamana ra. ⁴ Aw kana aw jigi la
 nin faninyakumaw kan, ka to k'a fɔ ko: Matigi
 Ala ta batoso be yan le! Matigi Ala ta batoso be
 yan le! Matigi Ala ta batoso be an fɛ yan le! ⁵ Ni
 aw ka aw ta siraw, ani aw kewalew yeɛma can
 ra, ni aw ka gbɛ jɔgɔn ye, ⁶ ni aw ma lonanw,
 ani feritaw, ani muso cɛ saninw minako juguya,
 ni aw ma to ka mɔgɔ jarakibariw faga jamana
 kɔnɔ, ni aw ma tugu ala wɛrɛw kɔ, ka kojugu
 kɛ aw yere ra, ⁷ o tuma, ne bena a to aw ye sigi
 nin jamana kɔnɔ; ne ka nin jamana min di aw
 bɛmaw ma kabini wagatijan, k'a kɛ o ta ye tuma
 bɛɛ.

⁸ « <Nka a flɛ, aw be aw jigi lara faninyakumaw
 le kan, kuma minw tena foyi na aw ye. ⁹ Aw be

sonyari ke, ka jencya ke, ka kari faninya kan, ka wusunan sarakaw bo Baali* ta jo ye, ka taga ala werew ko, aw ma minw lon; ¹⁰ o ko, aw bena lo ne ja korɔ nin so konɔ yan, ne togo be so min na, k'a fo ko: <An bosira!> K'a sorɔ aw belen be nin ko haramuninw kera. ¹¹ Yala ne togo lara nin so min na, nin so kera aw fe benkannikεbagaw dogoyɔɔ le ye wa*? Ne koni be o le yera. Matigi Ala ko ten.

¹² « <Ayiwa, ne ta yɔɔ min tun be Silo†, ne tun ka ne togo la o yɔɔ ra; nka ne ka min ke o yɔɔ ra ne ta mogow, Izirayelimogow ta kojuguw koson, aw ye taga yi ka taga o fe. ¹³ Sisan, i n'a fo aw be nin kow le kera, Matigi Ala ko ten, i n'a fo ne kumana aw fe lon bee, aw ma ne lamɛn, ne ka aw wele, aw ma ne jaabi, ¹⁴ o ra ne togo lara nin so min na, aw ka aw jigi la nin so min kan, ne tun ka min di aw ni aw bemaw ma, ne bena o so ke i ko ne ka Silo ta ke cogo min na. ¹⁵ Ne bena aw gben ka bo ne ja korɔ, i n'a fo ne ka aw balemaw Efrayimuka tow bee gben cogo min na.> »

Ala ko a tena Izirayelimogow lamɛn tuun

¹⁶ «Ele Yeremi, ele koni kana daariri ke nin mogow ye tuun; i kana i kan korɔta ka kule ka ne daari o ye, walama ka ne sorona, sabu ne tena i lamɛn. ¹⁷ O be min kera Zuda duguw konɔ, ani Zeruzalɛmu dugu siradaw ra, ele ja te o yera wa? ¹⁸ Denw be logo jini, faw be tasma mana, musow be mugu nooni; o be o ke takula ye ka o

* **7:11** 7.11 Yesu Kirisita ka nin kumaw fo (Matiyu 21.13; Marika 11.17). † **7:12** 7.12 Silo ko fora yɔɔ minw na: Yeremi 26.9; Yosuwe 18.1; Samawilu folo 1.3; 3.21; 4.3; Zaburu 78.60.

ta jo sɔn, o bɛ min wele ko sankolo masamuso. O bɛ rezenji sarakaw* bɔ ka ala wɛrɛw bato, janko ka ne jusu bɔ. ¹⁹ Yala o bɛ ne le jusu bɔra wa? Matigi Ala ko ten. O t'a kera o yɛrɛ le ra, ka na maroya bla o yɛrɛ ra wa?»

²⁰ O kosɔn Dunupatigi Ala ko: «A fɛ, ne ta dimi ni ne ta jusugban bɛna ben nin jamana kan: adamadenw, ani bɛganw kan, kongokɔnɔyiriw, ani sɛnɛfɛnw kan. A bɛna cɛnri kɛ i ko tasma fagabari.»

Izirayelimɔgɔw banna ka o ta Ala lamɛn

²¹ Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Aw ye aw ta saraka jɛnitaw* ni aw ta bɛgan saraka* tɔw bɛɛ fara jɔgɔn kan; aw yɛrɛ ye o sogo domu!

²² Sabu lon min na ne ka aw bɛmaw labɔ Misiran jamana ra, ne ma kuma o fɛ, ne fana ma foyi jini o fɛ saraka jɛnitaw* ni saraka wɛrɛw ko ra.

²³ Nka ne ka kuma min fɔ o ye, o le ye nin ye; ne ko: «Aw ye ne kan le lamɛn, ni o kera, ne bɛna kɛ aw ta Ala ye, aw fana bɛna kɛ ne ta mɔgɔw ye; ne ka ci min o min fɔ aw ye, aw ye o bɛɛ sira tagama, janko aw ye hɛra sɔrɔ.» ²⁴ Nka o ma ne lamɛn, o ma o toro malɔ ne ta kuma ra. O tagamana ka kapa ni o yɛrɛ jusukun ta miirijuguw le ye; sani o ye taga ja, o kɔsegira le.

²⁵ «K'a ta lon min na aw bɛmaw bɔra Misiran jamana ra, fɔ ka na se bi ma, ne ka ne ta baaradenw bɛɛ ci aw le fɛ, minw ye ciraw ye; ne tun bɛ o ci aw fɛ lon o lon, ne ma o dabla;

²⁶ nka aw ma ne lamɛn, aw ma aw toro malɔ ne ta kuma ra. Aw ka aw torokun gbɛlɛya, ka kojugu kɛ ka tɛmɛ aw bɛmaw kan belɛn.

27 «O koson ni ele Yeremi nana taga nin kumaw bæƒ fo o ye, o tena i lamɛn; ni i nana o wele, o tena i jaabi. 28 O ra, a fo o ye ko: <Siya min tɛ son ka Matigi Ala, o ta Ala kan mina, ani siya min tɛ son korori ma, aw le ye o siya ye. Can banna, can tɛ bɔ mɔgɔ si da ra tuun.> »

Kojuguba wagati

29 «Aw ye aw kunsigiw tige k'a firi‡; aw ye taga sangadɔnkiriw la kongoriw kunna, sabu Matigi Ala banna nin mɔgɔw ra; a k'a ko don o ra, sabu o k'a ta dimi lawuri.

30 «Zuda ta mɔgɔw ka kojugu kɛ ne ɲa korɔ; Matigi Ala ko ten. Ne tɔgɔ lara so min na, o ka o ta jo haramuninw bla o so le kɔnɔ, ka ne ta so lanɔgɔ. 31 O ka sɔnnikeyɔrɔw lɔ Tofeti, Beni Hinɔmu dingakolonba yɔrɔ ra, ka o dencɛw, ani o denmusow jeni tasuma ra ka o kɛ saraka ye, k'a sɔrɔ ne ma o fo o ye, o ko yerɛ ma don ne ta miiriya ra ka ye.

32 «O koson, a flɛ, lon dɔ bɛna se, Matigi Ala ko ten, o lon na o tena a fo tuun ko: <Tofeti>, walama ko: <Beni Hinɔmu dingakolonba>; o bɛna a fo le ko: <kannatigeri dingakolonba>. O bɛna suw don TofetiŒ, sabu sudonyɔrɔ tena sɔrɔ yɔrɔ werɛ. 33 Nin mɔgɔw suw le bɛna kɛ kɔnɔw, ani kongowaraw ta baro ye; mɔgɔ si tena o gbɛn. 34 Ne bɛna a to ɲagarikanw, ani ninsɔndiyakanw,

‡ 7:29 7.29 Izirayelimɔgɔ dɔw tun bɛ o kunsigiw to a ye janya, k'a yira ko o ka o yerɛ bla danna Matigi Ala ye (Jateri 6.1-21).

Œ 7:32 7.32 I n'a fo Tofeti yɔrɔ le tun kera o ta sɔnnikeyɔrɔ ye, o tun man kan ka suw don o yɔrɔ ra, ni o tɛ, o sɔnnikeyɔrɔ tun bɛ cɛn.

ani kɔɔɔɔ ta dɔnkirilakanw, ani kɔɔɔɔmuso ta dɔnkirilakanw bɛɛ ye dabla Zuda duguw kɔɔɔ, ani Zeruzalɛmu siradaw ra; sabu jamana bɛna kɛ yɔɔɔ lakolon le ye.»

8

¹ «O lon na, kɔni, Matigi Ala ko ten, o bɛna Zuda masacɛw suw kolow, ani kuntigiw suw kolow, ani sarakalasebagaw suw kolow, ani ciraw suw kolow, ani Zeruzalɛmukaw suw kolow labɔ o ta kaburuw kɔɔɔ. ² O bɛna o kolow yɛrɛɛɛ tere ni karo ni lolow na kɔɔɔ; sabu o tun ka o fɛnw le kanu, ka saraka bɔ o ye, ka tugu o nɔ fɛ, ka lagbɛri kɛ ni o fɛnw tɔɔɔ ye, ka o bato. Mɔɔɔ tɛna sɔɔɔ ka o kolow cɛ, ka o sutara tuun; o bɛna kɛ nɔɔɔ le ye dugukolo kan. ³ Ne bɛna nin mɔɔɔjuguw gbɛn ka taga jamana wɛrɛw ra; o ta duruja tɔ minw bɛna to o kɔ o jamanaw ra yi, saya lɔɔɔ bɛna kɛ olugu ra ka tɛmɛ janamanya kan. Matigi Ala ko ten.»

Izirayɛlimɔɔɔw ma sɔn ka sekɔ Ala ma

⁴ «A fɔ nin mɔɔɔw ye, ko Matigi Ala ko:

Yala ni mɔɔɔ ka ben, a tɛ wuri tuun wa?

Ni mɔɔɔ firira ka sira bla, a tɛ sekɔ tuun wa?

⁵ Ayiwa, o tuma mun kosɔn nin Zeruzalɛmu dugumɔɔɔw murutira,

ka kɛ lanabariw ye tuma bɛɛ?

Mun kosɔn o bɛ janfa kɛ tuma bɛɛ,

ka ban ka sekɔ ka na ne Ala fɛ?

⁶ Ne ka ne janto o ta kuma ra k'a lamɛn:

o bɛ faninyakumaw le fɔra.

O dɔ tɛ nimisa a ta kɛwalejuguw ra k'a fɔ ko:

«Mun kosɔn ne ka nin kɛ?»

O bæε bæ borira ka taga o kun fε,
i ko so girintɔ ka taga kεrε ra.

⁷ Hali baninkɔnɔ min bæ yaala san fε,
ale k'a ta wagatiw lɔn;
kongotugani, ani naganaganin, ani kunangbε,
olugu bæε ka o sekowagati lɔn.
Nka ne ta mɔgɔw kɔni,
olugu ma Matigi Ala ta kolatigeninw lɔn.»

⁸ «E, aw bæ sɔn k'a fɔ ko aw ye hakiritigiw ye,
ko Matigi Ala ta sariya bæ aw boro wa?
K'a sɔrɔ can yere ra, sariya karamɔgɔw ta
seberikenan bæ faninya le sɛbε;
o ka sariya ta kumaw yelema k'a kε faninya ye.
⁹ Hakiritigiw maroyara,
o jigi tigera, o minana,
sabu o ka Matigi Ala ta kuma mafiyenya;
hakiritigiya juman le bæ o fε tuun?»

Ala bεna kojugu minw lase a ta mɔgɔw ma

¹⁰ «O kɔsɔn ne bεna o ta musow di cε wεrεw ma,
ka o ta forow di o minabagaw ma;
sabu k'a ta o bæε ra fitini na ka taga a bla o bæε
ra kɔrɔba ra,
o bæε ye natabaw le ye;
k'a damina ciraw ra, ka taga a bla sarakalaseba-
gaw ra,
o bæε ye faninyafɔbagaw le ye.
¹¹ O tε o sɔbε donna ne ta dugumɔgɔw ta bana
ko ra
ka o flakε ka ja.
O b'a fɔ dɔrɔn ko: <Hera! Hera!>
K'a sɔrɔ hera tε yi.

12 Yala o maroyara nin ko haramuninw kerri
 koson wa?
 O ma maroya fiyewu!
 Ko min be mogo kun suuru, o te o lon.
 O koson o bena ben ni benbagaw ye;
 lon min ne bena o sara ka kaja ni o ta kewalew
 ye,
 o lon le ra o bena talon ka ben.
 Matigi Ala ko ten.»

13 «Ne bena o ce fo ka o ban pewu!
 Matigi Ala ko ten.
 Rezenmo tena soro rezensunw na tuun,
 toromo tena soro torosunw na tuun.
 O flaburuw bena jaja;
 ne tun ka fen o fen di o ma, ne bena o bee bosi o
 boro.»

Ala ta mogow jigi tigera

14 «Mun koson an siginin be yan?
 Aw ye nagon lajen ka taga dugu barakamanw
 konon
 ka taga sa yi,
 sabu Matigi Ala, an ta Ala b'a fe ka an faga;
 a ka baga ke an ta minji ra ka o di an ma,
 ko an ka jurumun ke ka Matigi Ala hake ta.
 15 An tun be hera le makonona, nka a ma na ja;
 an tun be an ta torow nogyawagati le
 makonona, nka o nana ke jatigeba le ye.

16 «O ta sow mankan be nana ka bo Dan mara
 fan le fe;
 o ta soce barakamanw kasikan mankan be ja-
 mana bee yereyere.
 O nato be jamana ni a konofenw bee domuna,

ani duguw ni dugumogow beɛ.

17 «Ayiwa, a flɛ, ne bɛna sajuguw ci aw kama,
mogɔ si tɛ se ka sa minw nɛgɛ;
o bɛna aw kin.
Matigi Ala ko ten.»

Ala ta mogow ta ko ka cira Yeremi jusu kasi

18 «E, fla si tɛ ne ta jusukasi ra;
ne jusukun tɔɔɔnin lo kosebe.
19 A flɛ, ne be ne ta mogow kulekan menna
ka bo fo jamanajan do ra.
O tuma Matigi Ala tɛ Siyon dugu konɔ tuun le
wa?
Dugu masace tɛ yi tuun le wa?

«Mun koson o ka ne jusu bo ni o ta jow ye,
ni siya werew ta batofen gbansanw ye?

20 «Simantigewagati temena, samiya banna,
nka hali bi an ma kisi!»

21 Tɔɔɔ min sera ne ta mogow ma, o ka ne
jusukun tɔɔɔ;
janasisi ka ne mina, ne jigi tigera.

22 O tuma fla munta tɛ Galadi mara ra wa?
Flakebaga tɛ yi tuun wa?

Mun koson ne ta mogow ta bana tɛ sera ka
kenɛya sa?

23 Hali ne kunkolo tun ye ke bunun ye,
ka ne padenw fa naji ra i ko ko;
ne tun bɛna kasi su ni tere
ne ta mogow fagako koson.

9

Kojugu cayara jamana kɔnɔ

¹ E, ni ne tun bɛ se ka dugutagabagaw ta lonanjigibon dɔ sɔrɔ kongokolon kɔnɔ yi sa!

Ne tun bɛna bɔ ne ta mɔgɔw kɔrɔ,
ka ne yere mabɔ o ra, ka taga fɔ yɔrɔjan;
sabu o bɛɛ ye jɛnɛyakeɓagaw le ye,
o bɛɛ ye mɔgɔjanfabagaw le ye!

² «Kalan juru bɛ sama ka biɲɛ bon cogo min na,
o bɛ o nɛnkun sama ka faninya fɔ o cogo le ra.
O ma o ta fanga sɔrɔ jamana kɔnɔ can sababu ra
dɛ!

O bɛ kojugu dɔ le fara kojugu dɔ kan lon o lon,
o fana t'a lɔn ko ne ye Ala ye;
Matigi Ala ko ten.

³ «Bɛɛ ye a yere kɔrɔsi a teriw ra,
mɔgɔ si kana la a balema ra;
sabu balemaw bɛɛ bɛ ɲɔgɔn janfa,
teriw bɛɛ ye nafiɲiw le ye.

⁴ Bɛɛ bɛ faninya fɔ a mɔgɔɲɔgɔn ye;
mɔgɔ si tɛ can fɔra tuun.

O ka o nɛnkunw degi faninyatige ra;
o ta kojuguke ka o baraka ban

⁵ O siginin bɛ faninya le cɛ ra;
o ta faninya kosɔn, o t'a lɔn ko ne ye Ala ye.
Matigi Ala ko ten.»

Ala ka kankari la a ta mɔgɔw ye

⁶ O kosɔn Fangatigi Ala ko:

«Ne bena o yeele tasuma ra i ko warigbe, ka o
kɔrɔbɔ.

Ni o tɛ ne bɛ se ka mun wɛrɛ le kɛ ne ta
dugumɔgɔw ra tuun?

⁷ O nɛnkunw bɛ i ko mɔgɔfagabijɛ dabɔnin;
faninya dɔrɔn le bɛ o da ra.

O b'a fɔ o mɔgɔɔgɔn ma ko hɛra bɛ yi,
k'a sɔrɔ o ta miiriya ye ka jan la a ja k'a laben.

⁸ Yala ne man kan ka nin kojuguw juru sara o ra
wa?

Matigi Ala ko ten.

Yala ne man kan ka ne yɛrɛ dimibɔ nin siya
ɔgɔn na wa?»

Kasi ni jusukasi

⁹ «Ne bena kasi ka ɔna kuruw kosɔn;
ne bena mapumanko dɔnkiriw la
beganmarayɔrɔw kosɔn kongokolon kɔnɔ,
sabu yɔrɔ bɛɛ jɛnina, mɔgɔ si tɛ tɛmɛ yi tuun.
Beganw kasikan tɛ mɛnna tuun;
k'a ta kɔnɔw ra ka taga a bla kongosogow ra,
o bɛɛ tagara.

¹⁰ «Ne bena Zeruzalemu kɛ kabakuruton le ye,
k'a kɛ kongowuruw dogoyɔrɔ ye;
min ye Zuda duguw ye, ne bena o kɛ yɔrɔ lakolon
ye,
mɔgɔ tɛna sigi yɔrɔ min na tuun.

¹¹ Jɔn ye hakiritigi ye
min bɛ se ka nin kow faamu?
Matigi Ala da ka nin kow ɔafɔ jɔntigi le ye,
ni a bɛ se k'a ɔafɔ an ye?
Mun kosɔn jamana cɛnna,
k'a bɛɛ jɛni k'a kɛ i ko kongokolon,

mogo te teme yoro min na tuun?»

¹² Matigi Ala ko: «O kera, sabu ne tun ka sariya minw yira o ra, o banna o sariyaw ra; o ma son ka ne ta kumaw lamɛn, o m'a sira tagama fana.

¹³ O tora o yere jusukun ta miirijuguw le kan, ka tugu Baali* ta jow no fe, i n'a fo o bemaw ka o karan a ra cogo min na. ¹⁴ O koson Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: Ne bɛna nin mogow baro ni jalaji le ye, ka flajugu ke o ta minji ra k'a di o ma.

¹⁵ Ne bɛna o janjan siya tow ce ra, o ni o bemaw si tun ma siya minw lon. Ne bɛna tugu o ko ni kerɛkemuru ye, fo ka taga o beɛ halaki ka ban pewu.»

¹⁶ Fangatigi Ala ko:

«Aw ye miiri! Aw ye sangakasibagaw wele ka na! Muso minw ka sangakasi lon kosɛbe, aw ye o dow yorɔpini ka na.

¹⁷ O ye teliya ka na kule an kunna fo ka an jaw fa naji ra, fo ka naji woyo ka bo an jaw ra.»

¹⁸ «Sabu nunakanw be bora Siyon dugu konɔ:

<E, anw ta cenna pewu!

An marora de!

Sabu an gbenna ka bo an ta jamana ra;

o ka an ta bonw beɛ benben.>

¹⁹ «E, musow, aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn!

A da be min fo aw ye, aw ye aw torow dayele ka o lamɛn.

Aw ye aw denmusow karan sangadonkiriw ra,

aw bæe ye aw sigijogonw degi sukasi ra.

²⁰ Sabu saya donna an ta bonw finetiriw fe,
a donna an ta bonnumanbaw konɔ;
a ka denw faga siradaw ra,
ka kanbelenw faga jamalajenyorow ra.»

²¹ «Yeremi, a fo ko Matigi Ala ko,
ko adamadenw suw bena yerεge dugu ma
i ko o be nogo yerεge foro konɔ cogo min na,
i ko siman minw benbenna simankanbagaw ko,
mogo te sorɔ ka minw tomɔ.»

Ala lonniya le ye hakiritigiya ye

²² Matigi Ala ko:

«Hakiritigi kana a yerε bonya a ta hakiritigiya
koson,
cefari kana a yerε bonya a ta cefariya koson,
naforotigi kana a yerε bonya a ta naforotigiya
koson!

²³ Nka ni mogo min b'a fe k'a yerε bonya,
o tigi y'a yerε bonya ko a ka hakiri sorɔ ka ne
lon*,

k'a lon ko ne le ye Matigi Ala ye,
ko ne be numanya ni can ni terenninya ke
dugukolo kan
sabu o le ka di ne ye.
Matigi Ala ko ten.»

Siya minw ma o jogo yeɛma

²⁴ «Wagati do be nana, Matigi Ala ko ten, siya
minw kenesigira k'a sorɔ o jogo ma yeɛma, ne
bena wuri olugu kama: ²⁵ O ye Misirankaw,

* **9:23** 9.23 Poli ka nin kumaw fo (Korentikaw folo 1.31;
Korentikaw flanan 10.17).

ani Zudakaw, ani Edomukaw, ani Amonkaw, ani Mohabukaw ye, o siya minw beε be o bonbosi kerεfeyorow li†, minw siginin be kongokolon kono, sabu o siyaw si ma kenεsigi ka o jogo yelema; Izirayeli jamana mogow fana jogo ma yelema.»

10

Batofen gbansanw ani Ala panaman

¹ Matigi Ala be min fora aw kama, aw ye o lamεn, aw Izirayelimogow!

² Matigi Ala ko:

«Aw kana siya werew ta kokεcogow ladegi; aw kana siran sankolo tagamasiyenw na, hali ni siya tow be siranna o na.

³ Siyaw ta landakow te foyi ye. O be taga yiri tige kongo kono, yirilesebaga b'a lese ni yirilesenan ye.

⁴ O be warigbe ni sanin ke k'a ceηa, ka negekuru dow ke k'a gbengben k'a lo, janko a kana ben.

⁵ O alaw be i ko konogbennan minw be fifa foro kono,

o te se ka kuma.

Mogo le be o ta,

ni o te, o te se ka tagama.

Aw kana siran o na,

sabu o te se ka kojugu ke,

o fana te se ka kojuman ke.»

† **9:25** 9.25 Siya dow tun be o bonbosi kerεfeyorow li ka kapa ni o ta batofenw ta landaw ye. Nka Ala tun t'a fe a ta mogow ye o kow ladegi.

⁶ E, Matigi Ala, ele bɔɔɔɔɔɔɔɔ tɛ yi!
I ka bon, i tɔɔɔ baraka ka bon!

⁷ E, siyaw bɛɛ ta Masa, mɔɔɔ juman le bɛ yi ko
ele nasiran tɛ min na?

Bɛɛ ka kan ka siran i ja.
Siyaw ta mɔɔɔ hakiritigiw bɛɛ ra,
ani o ta maraw bɛɛ ra
ele bɔɔɔɔɔɔɔɔ tɛ yi.

⁸ O bɛɛ ye nalomanw le ye, o bɛɛ ye hakirintanw
le ye;
o ta batofenw tɛ se ka mɔɔɔ karan foyi ra, sabu
yiri dama lo.

⁹ O bɛ na ni warigbɛ gbasinin ye ka bɔ Tarisisi,
o bɛ bɔ ni sanin fana ye Ufazi.
Yirileɛɛbaga bɛ fen dɔ tagamasiyɛn kɛ,
saninfagabaga boro b'a lalaga.
O bɛ o jow masiri ni fanijuman bulamanw, ani
a wulenmanw ye,
k'a sɔɔɔ o bɛɛ ye adamaden dɔ ta hakiri nɔ le ye.

¹⁰ Matigi Ala le ye Ala yɛɛɛ ye;
ale le ye Ala panaman ye, ani Masa wuribari.
Ni a jusu bɔra, dugukolo bɛ yɛɛɛɛɛɛ,
siya si tɛ se ka lɔ k'a ta dimiba makɔɔɔ.

¹¹ Aw y'a fɔ o ye ko ala minw ma sankolo dan,
o ma dugukolo dan, ko lon dɔ o alaw bɛna tunu
ka bɔ dugukolo kɔ kan, ka tunu ka bɔ sankolo
jukɔɔɔ.

¹² Matigi Ala ka dugukolo dan a ta sebagaya
baraka ra,
ka dunuja ju sigi a ta hakiritigiya baraka ra,

ka sankolo dan a ta faamuri baraka ra.

¹³ Ni a k'a ta sankurukan bɔ, jibaw be lajen
sankolo kɔnɔ,
a be sankabaw lana ka bɔ fɔ dunupa danw na;
a be sanmanamanaw bɔ sanji cɛ ra,
a be fɔnɔ labɔ a marayɔrɔw ra.

¹⁴ Adamadenw beɛ ye nalomanw le ye, o si tɛ ko
lon;
saninfagabaga be jo min lalaga, o maroya be
laban ka ale yere sɔrɔ;
a be o fɛnw lalaga ka mɔgɔw neɛ le,
sabu nenekiri tɛ o fɛnw na.

¹⁵ Fengbansanw lo, baarakunntanw lo;
ni o ta kojugu saralon nana se, o beɛ bena halaki.

¹⁶ Nka Ala min be Yakuba ta mɔgɔw fɛ, ale tɛ o
cogo ra;
ale le ka fɛn beɛ dan.
Izirayeli le ye a ta siya ye,
Fangatigi Ala, o ye a tɔgɔ ye.

Cɛnriba wagati sera

¹⁷ Aw ye aw ta doniw cɛ ka bɔ dugu ma,
aw juguw ka aw minw ta dugu lamini!

¹⁸ Sabu Matigi Ala ko:

«A fɛ, sisan kɔni,
ne bena nin jamana mɔgɔw firi fɔ yɔrɔjan;
ne bena sɛgɛ ben o kan ka o degu,
janko o juguw ye o mina.»

¹⁹ Zeruzalemu ko: «E, bɔnɔ ka ne sɔrɔ, ne
banara;
ne ta jori dimi ka bon kosebe!
Ne tun b'a fɔra ko: Sɛgɛ sera ne ma,

nka ne ka kan k'a sɔnmina le.

²⁰ Ne ta fanibon benna,
a sirijuruw bɛɛ tigetigera.
Ne dencew bɛɛ tagara ka ne to,
o si tɛ yi tuun;
mɔgɔ tɛ yi min bɛ se ka ne ta bon lɔ tuun,
k'a datugufaniw lawuri.»

²¹ Sagagbenbagaw* kera nalomanw ye,
o ma Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya jini;
o kosɔn o ta baara ma ja,
o ta bɛganw bɛɛ janjanna.

²² Aw ye mankan dɔ lamɛn! A bɛ surunyara ka
na!
Wɔyɔkanba dɔ le bɛ bɔra sahiliyanfan jamana
fan na.
O bɛna Zuda mara duguw ci ka o kɛ yɔrɔ
lakolonba ye,
ka o kɛ kongowuruw dogoyɔrɔ ye.

*Cira Yeremi ka Ala daari a ta jamana mɔgɔw
ye*

²³ E, Matigi Ala, ne k'a lɔn ko adamaden ta
dunɔnalatigɛ tɛ a yɛrɛ boro,
ko mɔgɔ tagamatɔ tɛ se k'a tɛmɛyɔrɔw latigɛ.

²⁴ E, Matigi Ala, ne koro, nka i kana a dama tɛmɛ;
i kana a kɛ ni dimi ye, ni o tɛ, i bɛna ne halaki
ka ban pewu.

²⁵ Siya minw tɛ i lɔn o ta Ala ye, i ta dimi ben
olugu kan,
ani mɔgɔ minw tɛ i tɔgɔ bato!
Sabu olugu le ka Yakuba ta mɔgɔw domu,

* **10:21** 10.21 Sagagbenbagaw: O koro ye jamana jamogow;
olugu ma se ka jamana mara ka ja.

o ka o domu ka o ban pewu;
o k'a ta jamana cen, k'a ke yoro lakolon ye.

11

Ala ta mɔgɔw ma ke kankelentigiw ye

¹ Matigi Ala ka nin kuma lase Yeremi ma, ko:
² «Aw ye nin jɛnɔgɔnya ta kumaw lamɛn! A fɔ Zuda mara mɔgɔw, ani Zeruzalɛmu dugumɔgɔw ye! ³ A fɔ o ye ko Matigi Ala, Izirayɛli ta Ala ko: <Ni mɔgɔ o mɔgɔ tɛ nin jɛnɔgɔnya ta kumaw lamɛn, ne bɛ o tigi danga. ⁴ Ne ka nin jɛnɔgɔnya ta kumaw lase aw bɛmaw ma wagati min ne ka o labɔ Misiran jamana ra, dibiba tasumaman kɔnɔ. Ne tun k'a fɔ o ye ko: Aw ye ne kan lamɛn; ni ne ka fɛn o fɛn fɔ aw ye, aw ye o ke. Ni o kera, aw bɛna ke ne ta mɔgɔw ye, ne fana bɛna ke aw ta Ala ye. ⁵ O ra, ne karira ka layiri min ta aw bɛmaw ye ko ne bɛna jamana dɔ di o ma, nɔnɔ ni li bɛ woyo jamana min na, ne bɛna to o layiri kan; aw bɛ o jamana le ra bi.> »

Ne ka Ala jaabi ko: «Amina, Matigi Ala!»

⁶ Matigi Ala k'a fɔ ne ye tuun ko: «Nin kumaw bɛɛ fɔ, bɛɛ y'a mɛn Zuda duguw kɔnɔ, ani Zeruzalɛmu siradaw ra. A fɔ o ye ko: <Aw ye nin jɛnɔgɔnya ta kumaw lamɛn, k'a sira tagama! ⁷ Sabu k'a ta lon min na ne ka aw bɛmaw labɔ Misiran jamana ra fɔ ka na se bi ma, ne ka o lasɔmi sipagako caman, k'a fɔ o ye ko o ye ne ta kuma lamɛn. ⁸ Nka o ma ne lamɛn, o ma o toro malɔ; o tora o yɛɛ jusukun ta miirijuguw le kan. O kosɔn ne tun ko o ye jɛnɔgɔnya min sira

tagama, nka o m'a tagama, ne ka o jɛnɔɔɔnya ta danga kumaw bɛɛ ben o kan.» »

⁹ Matigi Ala k'a fɔ ne ye tuun ko: «Zuda ta mɔɔɔw, ani Zeruzalɛmukaw ka janfa dɔ siri. ¹⁰ O kɔsegira o ta fɔɔfɔɔ bɛmaw ta terenbariyakow ra, olugu minw tun banna ka ne ta kuma lamɛn; o tugura ala wɛrɛw kɔ, ka olugu bato. Ne tun ka jɛnɔɔɔnya min don ni o bɛmaw ye, Izirayɛlimɔɔw, ani Zuda mara mɔɔɔw ka o jɛnɔɔɔnya cɛn.

¹¹ «O le kosɔn, Matigi Ala ko: «A flɛ, ne bɛna kojugu dɔ ben o kan, o tɛna se ka o yɛrɛ bɔ kojugu min na. Hali ni o ka kule ka ne wele, ne tɛna o jaabi. ¹² Zuda dugu tɔw, ani Zeruzalɛmukaw bɛ wusunɛn sarakaw* bɔra ala wɛrɛ minw ye, o bɛna taga kule ka o alaw wele, nka olugu tɛna se ka o kisi o kojugu wagati ra. ¹³ Sabu aw Zuda mara mɔɔɔw, aw ta duguw ka ca cogo min na, aw ta alaw fana ka ca ten le! Aw Zeruzalɛmukaw, aw ta dugukɔnɔsiraw ka ca cogo min na, aw ka aw ta sɔnnikɛyɔrɔw lɔɔ k'a caya ten le, ka to ka marobariya sarakaw bɔ! Aw ka o sɔnnikɛyɔrɔw lɔ ka Baali* ta jo le sɔn.»

¹⁴ «Ele Yeremi, ele kɔni kana daariri kɛ nin mɔɔɔw ye tuun; i kana i kan kɔrɔta ka kule ka ne daari o ye, sabu ni o ka ne wele o ta tɔrɔ wagati ra, ne tɛna o jaabi.»

Matigi Ala bɛna a ta oliviyɛsun bɛn

¹⁵ «Nɛ ta mɔɔɔ kanunin bɛ mun le kɛra ne ta so kɔnɔ tuun,
k'a sɔrɔ a bɛ nin kojugu caman kɛra?»

Aw b'a miiri ko dajurutariw ni began sarakaw
 be se ka aw ta hakew mabo aw ra wa?

Yala o be se ka aw bosi wa?

¹⁶ Matigi Ala tun be aw wele le ko:

Oliviyesunpuman, denpumantigi!

Nka mankanba do bena bo;

a bena tasuma don yiri ra k'a yiriborow bee cen.»

¹⁷ Fangatigi Ala min tun ka aw turu, ale le ka kojugu latige aw kama, Izirayeli ta mogow, ani Zuda ta mogow ta kojuguw koson, o ka kojugu minw ke; sabu o ka wusunan sarakaw* bo Baali* ta jo ye, ka a jusu bo.

Yeremi ta mogow ka janfa siri a kama

¹⁸ Matigi Ala k'a yira ne ra, o koson ne k'a lon. Ala, i ka o ta kwalejuguw yira ne ra. ¹⁹ Ne tun be i ko saga derinin, o be tagara ni min ye a fagayoro ra. Ne tun m'a lon ko o be janfa sirira ne le kama, k'a fo ko: «An ye yiri ni a denw bee halaki! An y'a labo dunupa ra mogow panamanw ce ra, mogow si hakiri kana to a togo ra tuun!»

²⁰ Nka Fangatigi Ala ye kiritigebaga terennin le ye,

a be adamen jusukunnakow ni a ta miiriyaw
 bee segesege.

Ala, i bena i yere dimibo o ra cogo min na, a to
 ne na ye o ye,

sabu ne ka ne yere karifa ele le ma.

²¹ O koson Matigi Ala be min fo Anatotikaw kama, minw tun be i fagayoro jinina, k'a fo ko: «I kana cirayakuma fo Matigi Ala togo ra, ni o te, an be i faga.» ²² Fangatigi Ala ko olugu ma ko: «Ne bena o ta kojugu hake bo o ra. O juguw bena o ta kanbelenw faga ni keremukuru ye, kongow

bena o dencew, ani o denmusow faga. ²³ O to foyi tena to. San min na ne bena Anatotikaw ta kojuguw hakew bo o ra, o san na ne bena kojuguba le ben o kan.»

12

Yeremi ta jininkari

¹ «E. Matigi Ala, ele terennin lo tuma bee; ne be se ka sosori ke ni ele ye cogo di? O bee n'a ta, ne bena i jininka i ta terenninya ko ra:

Mun le koson mogojuguw ta kow be ja o boro de?

Mun le koson janfamogow siginin be to pasuma ra?

² I ka o lalaga ka o turu, fo o ka lalinw don; o be wuri ka ja fo ka den.

I togw be o da ra tuma bee,

k'a sorw o ta miiriya yorw ka jan i ra.

³ Matigi Ala, ele koni ka ne lon, i ja be ne ra; i ka ne segesege, k'a lon ko ne jusukun ta miiriyaw bee be ele le kan.

Mogojuguw mina i ko sagaw, i ye taga ni o ye fagariyorw ra;

o bla danna fagarilon kama!

⁴ «Jamanadenw ta sukasi bena ban tuma juman le sa?

Kongobinw bee bena nugu tuma juman le tuun? O bee kera jamana mogow yere ta juguya le koson.

Beganw, ani konow bee be halakira,

sabu mɔgɔw b'a fɔra ko: <An laban bɛna kɛ min
ye, Ala tɛ o lon.> »

Ala ta jaabiri

⁵ «Ni sennamanw ta bori ka ele sɛgɛ,
o tuma i bɛna se ka bori ni sotigiw ye cogo di?
Ni ele hakiri tɛ sigi fɔ i ye kɛ yɔrɔ laganfiyanin
le ra,

o tuma ni i nana taga sigi Zuriden baji ta
mankanw cɛ ra don?

⁶ Sabu hali i yɛrɛ balemaw, ani i ta somɔgɔw,
olugu fana bɛ i janfara;

o bɛ o kan kɔrɔta ka i kɔrɔfo.

O kosɔn i kana la o ra,

hali ni o bɛ kumadimanw fɔra i ye.»

Ala k'a kɔ don a ta batoso ni a ta mɔgɔw ra

⁷ «Ne ka ne kɔ don ne ta batoso ma,

ne banna ne ta mɔgɔw ra;

ne tun bɛ minw kanu ni ne jusukun bɛɛ ye,

ne ka olugu le labla o juguw ye.

⁸ Ne ta mɔgɔw kɛra ne fɛ

i ko jara bɛ cogo min na kongo kɔnɔ.

O bɛ pɛrɛnna ne kunna,

o le kosɔn ne ka o kɔninya.

⁹ Yala ne ta mɔgɔw kɛra ne fɛ i ko jori nɔw bɛ
duga min na,

fɔ duga tɔw bɛna a lamini fan bɛ ra wa?

Aw ye taga kongosogow bɛɛ lajen,

o ye na domuniba kɛ!

¹⁰ Bɛganmarabaga caman ka ne ta rɛzɛnforo cɛn,

o ka ne ta foro dɔndɔn;

o ka ne diyanyaforo yɛlɛma

k'a kɛ yɔrɔ lakolonba ye.

¹¹ O k'a cɛn k'a kɛ yɔrɔ lakolon ye;
o kasibagato le bɛ ne na kɔrɔ, sabu o ta yɔrɔ kɛra
yɔrɔ lakolon ye.

Jamana bɛɛ cɛnna,
sabu mɔgɔ tɛ yi min b'a janto a ra.

¹² «Cɛnrikebaw bɛ nana
ka bɔ kongokolon kuruw bɛɛ kunna;
sabu Matigi Ala ta kɛrɛkɛmuru bɛna cɛnri kɛ,
k'a ta jamana fan kelen na ka taga a bla a fan dɔ
ra.

Danfen si tɛna nasuma sɔrɔ.

¹³ O ka siman dan, ka na ɲani kan siman nɔ ra;
o ma tɔnɔ sɔrɔ o ta sɛgɛ ra.

Aw ta simantigɛ bɛna maroya bla aw ra,
sabu Matigi Ala dimina aw kɔrɔ kosebɛ!»

Ala bɛna min kɛ Izirayeli sigiyɔrɔw na

¹⁴ Matigi Ala ko: «Ne ka jamana min di
Izirayelimɔgɔw ma, ne ta mɔgɔw, k'a kɛ o ta ye,
ne sigiyɔrɔw jugu minw bɛɛ sera o jamana ma,
ne bɛna olugu bɛɛ lawuri ka bɔ o ta jamanaw ra,
ka Zuda mara mɔgɔw fana labɔ o cɛ ra. ¹⁵ Nka
o lawurinin kɔ, ne belɛn bɛna hina o ra tuun, ka
o bɛɛ kelen kelen lasɛkɔ o sigiyɔrɔ ra, ka o bɛɛ
kelen kelen lasɛkɔ o ta jamana ra. ¹⁶ Ni o ka ne
ta mɔgɔw ta tagamacogo ladegi ka ɲa, ka kari
ni ne tɔgɔ ye k'a fɔ ko: «An bɛ kari Matigi Ala
ɲanaman tɔgɔ ra», i n'a fɔ o tun ka ne ta mɔgɔw
karan ko o ye kari Baali* ta jo tɔgɔ ra cogo min
na, o tuma o bɛna sigiyɔrɔ sɔrɔ ne ta mɔgɔw cɛ
ra. ¹⁷ Nka ni siya min ma ne lamɛn, ne bɛna o
siya gbɛn ka bɔ a ta jamana ra, ka o gbɛn, ka o
halaki. Matigi Ala ko ten.»

Ala bɛna Zuda mara laben cogo min na

13

(13–20)

Cɛsirinan ta ko

¹ Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko: «Taga cɛsirinan dɔ san, min danna ni lenfani ye, i ye a siri i yere cɛ ra; nka i kana a to ji ye se a ma.» ² Ayiwa, ne tagara cɛsirinan san, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ ne ye cogo min na, k'a siri ne yere cɛ ra.

³ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun a sijaga flanan na, ko: ⁴ «I ka cɛsirinan min san k'a siri i cɛ ra, o ta ka taga ni a ye Efirati ba fan fe, i ye taga a dogo farawo dɔ kɔnɔ yi.» ⁵ Ne tagara a dogo Efirati ba kɔrɔ i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ cogo min na.

⁶ Wagatijan tɛmenin kɔ, Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko: «Wuri ka taga Efirati ba ra; ne tun ko i ye taga cɛsirinan min dogo yi, taga o ta.» ⁷ Ne tagara Efirati ba kɔrɔ, ne tun ka cɛsirinan dogo yɔrɔ min na, ne ka o yɔrɔ wɔgɔbi ka cɛsirinan bɔ. Nka ne k'a ye ko cɛsirinan tun torira, a tɛ foyi ja tuun.

⁸ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; ⁹ a ko: «Matigi Ala ko: «Ne bɛna Zuda mara mɔgɔw ta yerebonya cɛn nin cogo le ra, ani Zeruzalemukaw ta yerebonyaba min bɛ o ra. ¹⁰ O siya mɔgɔjugu minw bɛ ban ka ne ta kuma lamɛn, minw bɛ tagama ka kapa ni o yere jusukun ta miiriyaw ye, ka tugu ala werɛw kɔ, ka o kinbiri gban olugu kɔrɔ ka o bato, o mɔgɔw

bena ke i ko nin cesirinan min te foyi ja tuun.
 11 Sabu mogo be cesirinan siri a yere ce ra cogo min na, ne fana tun ka Izirayeli ta mogo siri ne ce ra o cogo le ra, ani Zuda ta mogo bee, Matigi Ala ko ten, janko o ye ke ne ta mogo ye, ani ne togo bonya sababu, ani ne tandori sababu, ani ne ta nooro; nka o ma ne lamen.> »

Ala ta dimi

12 «Ayiwa, nin kuma fo o ye, ko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Rezenjiforogow bee kera janko o ye fa rezenji le ra!> O bena i jaabi ko: <Yala o tuma anw m'a lon ko rezenjiforogow bee kera janko o ye fa rezenji ra le wa?> 13 O tuma i bena a fo o ye ko Matigi Ala ko: <Ne bena nin jamana mogo bee fa; masace min siginin be Dawuda ta masasiginan kan, ani sarakalasebagaw, ani ciraw, ani Zeruzalemukaw bee, ne bena o bee fa fo ka o panamini. 14 Ne bena o gbasi nagon na ka o cici, facew ni dencew bee. Matigi Ala ko ten. Ne tena hina, ne tena manuman, ne tena makari mogo si ra. Foyi le tena ne bari ka o halaki.> »

Ala kanminari

15 Aw ye menni ke, aw ye aw toro malo kosebe,
 aw kana yada,
 sabu Matigi Ala le be kumana.

16 Aw ye bonya la Matigi Ala, aw ta Ala kan,
 sani a ye na dibi lajigi aw kan,
 sani aw sen ye talon
 kuruw ra, terebenda dibi ra.
 Aw be yeelen makonona,
 nka a bena a yelema k'a ke saya dibi le ye,

k'a ke dibikuruba ye.

¹⁷ Nka ni aw ma lamenni ke,
ne bena dogo ka kasi aw ta yerebonya koson;
ne bena kasi ka naji caman bo,
sabu o bena Matigi Ala ta sagakuru mina ka taga
ni a ye.

Ala ka min fo masace ta somogow ye

¹⁸ «A fo masace ni masamuso ye ko:
<Aw ye jigi ka sigi dugu ma,
sabu masafugula min tun ye aw ta masiri ye,
o bora aw kun na ka ben.>
¹⁹ Jamana woroduguyanfan duguw ta dondaw
datugura,
mogɔ si te yi min be se ka o dayele.
Zuda mara mogow bee minana,
o bee lajennin minana ka taga ni o ye.»

Maroya bena Zeruzalemu sorɔ

²⁰ «Zeruzalemu, i na korota ka fleri ke,
minw be nana ka bo sahiliyanfan fe, o fle!
Sagakuru min tun dira i ma, o be min?
O sagakuru* min tun ye i ta masiri ye, o be min?
²¹ Ele yere ka minw karan, ka o ke i kuntigiw ye,
ni olugu nana sigi i kunna, i bena mun fo sa?
Yala dimi tɛna ben i kan
i ko muso jigibagato ta dimi wa?
²² Ni i k'a fo i yere konɔ ko:
<Mun koson nin kow sera ne ma sa?>
I ta terenbariya caya kojugu le koson,
i ta tagafe korotara,
k'a to o benna i kan.

* **13:20** 13.20 Sagakuru: O korɔ ye Zeruzalemu dugumogow; o juguw be na o bee ce ka taga ni o ye.

23 «Yala Etiyopika be se k'a fari cogoya yelema wa?

Walama waraninkala be se k'a siw jegen bo a yeɛ ra wa?

Aw fana be se ka kojuman ke cogo di, aw minw derira kojuguke ra?

24 Ne bena aw janjan

i ko kongokolon fɔɔ be binjalan ce ka taga cogo min na.

25 «Ele ninyɔɔ ye nin ye, ne ka min latige i ye.

Matigi Ala ko ten,

sabu i jinana ne ko,

ka i jigi la faninya alaw kan.

26 Ne bena i ta tagafe korɔta k'a se fo i pada ma janko o ye i lebu ye.

27 Ne ka i ta jɛɛyaw ye, ani i ta cekokasiw,

ani i be i ta jatɔyajugu minw ke

kongoriw kunna ani kongokɔɔyɔɔw ra.

Ne ka i ta ko haramuninw ye.

E, Zeruzalemu, bɔɔ bena ele sɔɔ,

ele bena bo i ta saninyabariya ra tuma juman le sa?»

14

Yeremi ka Ala daari sanji ko ra

1 Matigi Ala ka kuma min lase Yeremi ma sanjinabariya ko ra, o le ye nin ye:

2 «Zuda be mapumankokasi kera,

o ta duguw benbenna;

mɔgɔw jusu kasinin sigisiginin be dugu ma;

kasikan le be bɔra Zeruzalemu dugu kɔɔ.

³ Matigicew be o ta baaradenw ci ka taga ji jini;
 olugu be taga kolonda ra, nka o te ji soro.
 O be seko ni o ta minan lakolon ye,
 o kononofirinini ni o jigi tigenin be o kun datugu
 ka seko ka na.

⁴ Dugukolo jara fo k'a perenperen,
 sabu sanji te benna jamana konon.
 Senekεbagaw jigi tigera,
 fo o be o kun datugu.

⁵ Hali minanmuso be den woro kongo konon ka
 taga k'a to yi,
 sabu bin te yi.

⁶ Kongofaliw be lolu fara kongoriw kunna,
 ka to ka fonon mina i ko kongowuruw;
 o padenw baraka banna
 sabu bin te yi.»

⁷ Mogo ko:
 «E, Matigi Ala, hali ni an ta terenbariya ka an
 jaraki,
 an demε i togo koson!
 An ta lanabariya bonyara,
 an ka jurumun ke, ka i hake ta.

⁸ Ele le ye Izirayeli jigi ye,
 ele le ye a bosibaga ye a degu wagatiw ra.
 Mun koson i bena ke jamana konon i ko lonan,
 i ko dugutagabaga min be na su kelen doron si,
 ka taga?

⁹ Mun koson i be ke i ko mogo min dabari bee
 banna,
 i ko kerekεcfari min te se ka mogo kisi?
 O bee n'a ta, Matigi Ala, i be an ce ra,
 ele togo le be an na;

i kana ban an na!»

Ala ma sɔn ko Yeremi ye daariri ke mɔgɔw ye

¹⁰ Matigi Ala be min fɔ nin mɔgɔw ma, o ye, ko: «Can ra, yaala ka di o ye. O sen te to yɔrɔ kelen na; o kosɔn Matigi Ala te o fe tuun. Sisan kɔni, a bena a hakiri to o ta terenbariyaw ra, ka o ta jurumunw hake bɔ o ra.»

¹¹ Matigi Ala k'a fɔ ne ye tuun ko: «I kana daariri ke nin mɔgɔw ye ko ne ye kopuman ke o ye. ¹² Hali ni o ka sun don ka ne daari, ne tena o kasikan lamɛn. Ni o ka saraka jenitaw* ni siman sarakaw* bɔ ne ye, ne tena sɔn o ra. Ne bena o halaki ni kerekemuru, ni kɔngɔ, ni banajuguw ye.»

¹³ Ne ko: «E, Dunɔpatigi Ala, a fe, ciraw b'a fɔra o ye ko: «Kere tena ben aw kan, kɔngɔ fana tena ben aw kan, sabu Ala bena hera panaman le di aw ma nin yɔrɔ ra yan.» »

¹⁴ Matigi Ala ka ne jaabi ko: «Ciraw be faninya le fɔra ne tɔgɔ ra. Ne ma o ci, ne ma foyi fɔ o ye, ne ma kuma don o da ra; faninya sikow, ani kuma gbansanw, ani mɔgɔlafirikuma minw be bɔ o yere ta miiriya ra, o be o cirayakumaw le fɔra aw ye. ¹⁵ O kosɔn nin cira minw be kumana ne tɔgɔ ra k'a sɔrɔ ne ma o ci, k'a fɔ ko kere tena ke nin jamana ra, walama kɔngɔ, Matigi Ala be min fɔ o ciraw kama, o ye nin ye: Kerekemuru ni kɔngɔ le bena o ciraw halaki. ¹⁶ O be o cirayakumaw fɔra mɔgɔ minw ye fana, kɔngɔ ni kerekemuru bena olugu faga ka o suw benben Zeruzalemu dugukɔnsiraw ra; olugu yere o, o ta musow o, o dencew o, o denmusow o, mɔgɔ

tɛna sɔrɔ ka o si su don. Ne bɛna o ta juguya
ben o yɛɛ kan.»

Yeremi ka yafamadaari kɛ

¹⁷ Nin kuma fɔ o ye, ko:

«Ne ɲaji ye jigi su ni tere,
a kana lɔ ka ye,
sabu kojuguba benna ne ta dugumɔgɔw kan,
banajuguba dɔ le benna o kan.

¹⁸ Ni ne ka taga kongo kɔnɔ,
kɛrɛkemuru ka minw faga, olugu suw bɛ yi;
ni ne ka don dugu kɔnɔ,
kɔngɔ ka minw mina fɔ ka o halaki, olugu bɛ yi.
Ciraw, ani sarakalasebagaw bɛ yaala jamana
kɔnɔ,
nka o tɛ foyi faamu nin kow ra.»

¹⁹ Mɔgɔw ko:

«E, Ala, yala i banna Zuda jamana ra pewu le
wa?

Yala Siyɔn dugu lɔgɔ bɔra i ra le wa?

Mun kosɔn i ka tɔrɔ ben an kan,

k'a to fla tɛ sɔrɔra an ta tɔrɔ ra?

An tun bɛ hera le makɔnɔna,

nka a ma na ɲa;

an tun bɛ an ta tɔrɔw nɔgɔyawagati le
makɔnɔna,

nka o nana kɛ jatigɛba le ye.

²⁰ E, Matigi Ala, an lɔra an ta juguya ra,

ani an bɛmaw ta terenbariya;

sabu an ka jurumun kɛ ka i hake ta.

²¹ A kɛ i tɔgɔ kosɔn, i kana ban an na;

i kana i ta masasiginan nɔɔrɔman mafiyɛnya!

I hakiri to an na, i kana an ni i ta jεnɲogonya
cεn.

²² Siya tɔw ta batofen gbansanw bεε ra,
o ra juman kelen le bε se ka sanji laben?
Yala sankolo bε se ka sanji lana a yεrε ma wa?
Ele tε wa, ele Matigi Ala, an ta Ala?
An jigi bε i kan,
sabu ele le bε nin kow bεε kebaga ye.»

15

Jaraki bεna ben Ala ta mɔgɔw kan

¹ Matigi Ala k'a fɔ ne ye tuun ko: «Hali ni Musa
ni Samawilu le nana ka na lɔ ne ɲa kɔrɔ ka ne
daari, ne tεna sɔn nin mɔgɔw ma tuun. O gben
ka bɔ ne ɲa kɔrɔ, o ye taga. ² Ni o ko i ma ko:
<O tuma an bεna taga min le?> I ye o jaabi, ko
Matigi Ala ko:

<Minw ka kan ni banajugu ye, banajugu bε olugu
faga,
minw ka kan ni kerekemuru ye, kerekemuru bε
olugu faga,
minw ka kan ni kɔngɔ ye, kɔngɔ bε olugu faga,
minw ka kan ni minari ye, olugu bε mina ka
taga.>

³ «Ne bεna kojugu suguya naani le ben o kan;
Matigi Ala ko ten: O bεna o faga ni kerekemuru
ye, wuruw bε o sogo sama k'a tigetige, kɔnɔw bε
o sogisogi, kongowaraw bε o halaki. ⁴ Ne bεna
o ta ko kε jatigekoba ye dugukolo siya tɔw bεε
fε; ne bεna o kε Ezekiyasi dence Manase*, Zuda

* **15:4** 15.4 Manase ta kow sebera yɔrɔ minw na: Masacew
flanan 21.1-16; Kibaroyaw flanan 33.1-20.

masace ta kojuguw le koson, a tun ka kojugu minw bee ke Zeruzalemu.»

Zeruzalemu k'a ko don Ala ra

⁵ «E, Zeruzalemu, jon le bena makari ele ra sa?

Jon le bena i jusu saaro?

Jon le bena a ta sira bla

ka faran ka na ele kopininka?

⁶ Ele banna ne ra;

Matigi Ala ko ten,

i ka i ko di ne ma,

o koson ne ka ne boro bo i kama ka i halaki,

sabu ne segera sabari ra.

⁷ Ne bena o fiye ni simanfiyenan ye ka o labo

jamana konɔ, ka o janjan,

ka o bono o ta denw na.

Ne bena ne ta mogow halaki,

sabu o ma seko ka bo o ta sirajuguw kan.

⁸ Ne sababu ra, o ta muso ce saninw cayara

ka teme hali kojida kenken kan.

Ne ka cenrikebaga ci teregban papa fe

kerekedenw bamusow kama;

ne barara ka kononofiri ni jatige cun o kan.

⁹ Muso min tun ka dence wolonfla woro, o

baraka banna,

a nenekiri minana a ra.

Ale ta tere be ben, k'a soro tere ma ban folo;

a maroyara, fo ka lebu.

Ni o to minw ka to, ne bena olugu labla

kerekemuru ye

ka o bla o juguw na koro.

Matigi Ala ko ten.»

Ala bena baraka don Yeremi ta baara ra

10 «E, ne bamuso, bono ka ne soro sabu i ka ne woro!
 Ne le kera jamana bee lajennin ta sorsoriw ni a ta kerew kun ye!
 Ne ma juru don mogoro ra, ne ma juru ta mogoro fe, nka bee be ne dangara.»

11 Matigi Ala ka ne jaabi ko:
 «Sigiya t'a ra, ne bena i bosi
 i ta wagatigbelenw na, ani i degu wagatiw ra:
 i juguw yere le bena na i daari.

12 Yala mogoro be se ka negge kari wa,
 sahiliyanfan ta negge, walama siranegge?

13 «Ne bena a to mogow ye aw borofenw, ani aw ta naforow ce, o tena foyi sara aw ye;
 o be ke aw ta jurumunw le koson, aw ka jurumun minw bee ke aw ta jamana konon.

14 Ne bena a to aw ye taga ke aw juguw ta jonw ye
 jamana do ra, aw ma jamana min lon;
 sabu ne ta dimi manana i ko tasuma,
 o tasuma be manana aw le kama.

15 «Ele ka fen bee lon, Matigi Ala;
 i hakiri to ne ra, i janto ne ra,
 ka ne dimibo ne torobagaw ra;
 i kana muwu ne juguw korofa ka na a to o ye ne latunu.
 I hakiri to a ra ko ne kera mafiyenyarifen ye ele le koson.

16 Ne ka i ta kumaw soro minke, ne ka o domu,
 i ta kuma ka ne ninsondiya, ka ne jusu diya,
 sabu ele togo le be ne ra.

E, Matigi Ala, Fangatigi Ala.

¹⁷ Ne ma taga sigi ni mɔgɔlɔgɔbɔbagaw ye
ka yerɛko ni olugu ye;

i boro baraka ka ne jagboya ka sigi ne kelen na,
sabu i ka ne jusu bɔ kɔsɛbɛ mɔgɔw kama.

¹⁸ Mun kɔsɔn ne ta sɛgɛ tɛ banna ka ye?

Mun kɔsɔn ne ta bana tɛ banna ka ye,
a tɛ sɔnna ka kɛnɛya?

Yala i b'a fɛ ka kɛ ni ne ye le i ko bunun min bɛ
mɔgɔ janfa wa,

i ko mɔgɔ tɛ se k'a jigi la bunun min ta ji kan?»

¹⁹ Ayiwa, Matigi Ala ta jaabi ye nin ye:

«Ni i ka na ne fɛ tuun, ne bɛna i ta,

ka i lɔ i lɔyɔɔɔfɔlɔ ra ne ja kɔɔ.

Ni i ka fɛnɲanamanw faran ka bɔ fɛngbansanw
na,

o tuma i bɛna kɛ ne ta daramina ye.

O ra, olugu le bɛna seko ka na ele fɛ,

ele le tɛna seko ka taga olugu fɛ.

²⁰ Ne bɛna i kɛ nin mɔgɔw fɛ

i ko siranɛgɛkogo barakaman;

o bɛna i kɛrɛ,

nka o tɛna se i ra,

sabu ne bɛna kɛ ni i ye,

janko ka i kisi, ka i bɔsi;

Matigi Ala ko ten.

²¹ Ne bɛna i bɔsi ka bɔ mɔgɔjuguw boro,

ne bɛna i kisi ka bɔ mɔgɔ jusu farimanw boro.»

16

Yeremi kɛra kelennamɔgɔ ye

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, k'a fo ne ye ko: ² «I man kan ka muso furu, ka dence walama denmuso soro ni a ye nin yoro ra yan; ³ sabu dencew, ani denmuso minw bena woro yan, ani o bamuso minw bena o woro, ani o face minw bena o woro nin jamana kono yan, Matigi Ala b'a fo olugu ta ko ra, ko: ⁴ <Bana dow bena o faga, mogo tena soro ka o sanga ke, ka o sutara. O suw bena ke nogo le ye dugukolo kan. Kerekemuru ni kongo fana bena o halaki. O suw bena ke konow ni kongowaraw ta domuni ye.> »

⁵ Matigi Ala ko ne ma ko: «I man kan ka don sangabon kono, i man kan ka taga sukoya ra, walama ka mogo su kasi, sabu ne ka ne ta hera bo nin jamana mogow kan, Matigi Ala ko ten; ne ta pumanya ni ne ta hina bora o kan. ⁶ Mogobaw, ani mogo fitiniw bee bena sa nin jamana kono; mogo tena o ta sanga ke, o su tena don kaburu kono. Mogo si tena a fari tigtige ka tagamasiyen ke a fari ra o koson, mogo si tena a kun li o koson. ⁷ Mogo si tena domuni ke ni mogo ye ko a be o tigi jusu saaro, ko sabu a ta mogo sara, walama ka minnifen min ni mogo ye, ko a be a jusu saaro, ko sabu a face walama a bamuso sara.

⁸ «I man kan ka taga panagbe yoro ra fana, ka taga sigi ni mogo dow ye ka domuni ke, ka min; ⁹ sabu Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Ne bena nagarikanw, ani ninsondiyakanw, ani konoce ta donkirilakanw, ani konomuso ta donkirilakanw bee ban nin jamana kono aw ta wagati ra, aw yere ja na.> »

Ala bena a ta mogow ghen ka taga jamana were ra

10 «Ayiwa, ni i nana nin kumaw bæε fɔ nin mɔgɔw ye, ni o ko i ma ko: <Mun kosɔn Matigi Ala ka nin kojugubaw bæε latige an kama? O tuma an ka terenbariyako juman le ke, walama an ka jurumun juman le ke Matigi Ala, an ta Ala ra sa?> 11 I ye o jaabi ko: <Aw bæmaw banna ne ra, Matigi Ala ko ten. O tugura ala wɛrɛw kɔ, ka olugu bato, ka o kinbiri gban o kɔrɔ. Nka ne kɔni, o banna ne ra, o ma to ne ta sariya kan. 12 O bæε n'a ta, aw belen ka kojugu ke ka tɛmɛ aw bæmaw kan pewu. Aw bæε bɛ tagama ka kaɲa ni aw yɛrɛ jusukun ta miiriyajuguw le ye; aw tɛ sɔn ka ne lamɛn. 13 O kosɔn ne bɛna aw labɔ nin jamana ra, ka aw firi jamana wɛrɛ ra, aw ni aw bæmaw si ma jamana min lɔn. Aw bɛna taga ala wɛrɛw bato o yɔrɔ ra su ni tere, sabu ne tɛna makari aw ra tuun.> »

Ala bɛna a ta mɔgɔw lasekɔ

14 «O bæε n'a ta, lon dɔ bɛna se, Matigi Ala ko ten, o lon na mɔgɔ tɛna a fɔ tuun ko: <Ne bɛ kari Matigi Ala panaman tɔgɔ ra, ale min ka Izirayɛlimɔgɔw labɔ Misiran jamana ra.> 15 Nka o bɛna a fɔ le ko: <Ne bɛ kari Matigi Ala panaman tɔgɔ ra, ale min ka Izirayɛlimɔgɔw lana ka bɔ sahiliyanfan jamana ra, ani ka bɔ jamana tɔw bæε ra, a tun ka o gbɛn ka taga jamana minw bæε ra.> Sabu ne bɛna o lasekɔ o ta dugukolo kan, ne tun ka dugukolo min di o bæmaw ma.

16 «A flɛ, ne bɛna jɛgɛminabaga caman ci, Matigi Ala ko ten, olugu bɛna taga o mina; o kɔ, ne bɛna donso caman ci, olugu bɛna taga tugu o kɔ kuruw, ani kongoriw bæε kan, fɔ ka

taga don o ko farawow kɔnɔ. ¹⁷ Sabu ne ja be o ta kow bee ra; o ta ko si ma dogo ne ma, o ta terenbariyaw ma dogo ne ja kɔrɔ. ¹⁸ Ne bɛna o ta terenbariyaw, ani o ta jurumunw juru sara o ra folo, fo sɔnaga fla, sabu o ka ne ta jamana lanɔgo ni o ta batofenw ye, nin te batofen minw na; o ka ne ta yɔrɔ fa ni batofen cejugu haramuninw ye.»

¹⁹ «E, Matigi Ala, ne ta fanga sɔrɔyɔrɔ, ani ne ta baraka sɔrɔyɔrɔ!

Ele le ye ne dogoyɔrɔ ye wagatigbelenw na.

Siyaw bɛna na i fe

ka bo fo dugukolo danw na, ka n'a fo ko:

«An bɛmaw ta alaw tun te ala janamanw ye; batofen gbansanw tun lo, minw ma se ka foyi ja o ye.

²⁰ Yala adamaden be se ka ala lalaga a yere ye wa?

ɔn-ɔn, sabu o fenw te se ka ke alaw ye!» »

²¹ Ala ko: «Ayiwa, a fle, ne bɛna o karan; sisan kɔni, ne bɛna ne ta se bagaya ani ne ta fanga yira o ra;

ni o kɛra, o bɛna a lon ko ne le togo ye ko Matigi Ala.»

17

Zuda mara ta mɔgɔw ta jurumun

¹ «Zuda mara ta mɔgɔw ta jurumun sebera ni nege le ye, a sebera ni lulu dabɔnin le ye*;

* **17:1** 17.1 A sebera ni nege ye, walama lulu, o koro ye ko o seberino te tunu ka ye.

a sebera o jusukun ta walaka kan,
 a sebera o ta sarakabɔnanw gbanw kan.
² O ra, o dencew hakiri bɛna to o sarakabɔnanw
 na,
 o hakiri bɛna to o ta jo musoman Asera ta berew
 ra,
 o ka minw turu yiriba flaburumanw kere fe, ani
 kongorijanw kunna,
³ ani kuruyɔrɔw ra, ani kongokɔnɔyɔrɔw ra.
 Aw borofɛnw, ani aw ta naforow bɛɛ,
 ne bɛna a to mɔgɔw ye o bɛɛ cɛ,
 hali aw ta sɔnnikɛyɔrɔw!
 Ne bɛ o kɛ aw ta jurumun le kosɔn,
 aw ka jurumun minw kɛ aw ta jamana yɔrɔ bɛɛ
 ra.
⁴ Ne ka jamana min di aw ma, aw yere le bɛna a
 to o bɛ bɔsi aw ra.
 Ne bɛna aw lataga jamana dɔ ra, aw ma jamana
 min lɔn,
 ka taga aw kɛ aw juguw ta jɔnw ye;
 sabu aw ka ne ta dimi lawuri, i ko tasuma,
 tasuma min tena faga tuun.»

Ala kelen le ye jigjuman ye

⁵ Matigi Ala ko:
 «Mɔgɔ min b'a jigi la adamaden kan, o tigi
 danganin lo,
 min b'a boromala mɔgɔw ma,
 k'a ta miiriya bɔ Matigi Ala kan.
⁶ O tigi bɛ i ko ɲaniyiri min bɛ kongokolon kɔnɔ;
 ale tena hera ye a ɲa ra fiyewu.
 A siginin bɛ to kongokolon yɔrɔ janinw le ra yi,
 kɔgɔ kabakuruw cɛ ra, mɔgɔ si tɛ yɔrɔ min na.

7 «Nka mɔgɔ min b'a jigi la Matigi Ala kan,
ni Matigi Ala ye mɔgɔ min jigiya ye, o tigi ta pana.

8 A be i ko yiri min turura jida ra,
min be a ta liliw don ka taga ji fan na;
a te bo fundeninwagati kala ma,
a flaburuw kene lo tuma bee.
Hali ni sanji ma na san min na, a te hami,
a fana be den wagati bee.»

Minw be ban Matigi Ala ra

9 «Janfa be adamaden jusukun na ka teme fen
bee kan,

fla te yi, min be se k'a keneya.

Jontigi le be se ka adamaden jusukun cogo lon?

10 Ne Matigi Ala, ne be mɔgɔ jusukun segesege,
k'a kononokow bee jate mina,
janko ka bee sara ka kapa ni a tagamacogo ye,
ka bee sara ka kapa ni a ta kewalew ye.

11 «Wolonin ma fan minw la, a be taga biri o kan;
mɔgɔ min be naforo soro terenbariya ra, o tigi
fana ta be ten.

K'a si to a cemance ra, a be ta ka bo a ta naforo
koro,

a ta kow be laban i ko naloman ta kow.

12 «Masasiginan noroman do be yi, min
korotanin lo tuma bee;

an ta Ala ta batoso saninman be o yoro le ra.

13 E, Matigi Ala, ele min ye Izirayeli jigi ye,
ni mɔgɔ o mɔgɔ ka ban ele ra, o tigi bena maroya
le.

Minw be o yere mabo ele Ala ra olugu togo be to
dugukolo buguri ra;

sabu o banna bununji panaman na, min ye
Matigi Ala ye.»

Yeremi ta Aladaari

¹⁴ «E, Matigi Ala, ne keneya, ni o kera, ne bena
keneya;
ne kisi, ni o kera, ne bena kisi,
sabu ne ta tandori kun ye ele le ye.

¹⁵ «A fe, o b'a fora ne ma ko:
«Matigi Ala ta kuma ko kera di le?
A ka min fo, a ye o ke!»

¹⁶ Nka ne koni, ne ma ban ka tugu ele ko,
ka ke i ta sagagbenbaga ye.
Ne tun t'a fe nin tooro ye se o ma; i yere ka o lon.
Kuma o kuma be bo ne da ra, i ka o bee lon,
a si ma dogo i ma.

¹⁷ I kana ke ne fe jatigeko ye;
sabu ni kojugu ka se ne ma, ne dogoyoro ye ele
le ye.

¹⁸ A to ne toorobagaw le ye maroya,
nka ne yere kana maroya;
olugu jigi le ye tige,
nka ne yere jigi kana tige.
Kojugu lase o ma,
ka cenri ben o kan fo sinaga fla.»

Ala ta mogow ma Nenskirilon jate

¹⁹ Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Dugu donda min
togo ye ko Jamanadenw ta donda, Zuda masacew
be don ka bo da min fe, taga lo o da ra. O ko, i
ye taga lo Zeruzalemu dugu donda tow bee ra
ten. ²⁰ I y'a fo mogow ye ko: «Aw ye Matigi Ala
ta kuma lamen, aw Zuda masacew, ani aw Zuda

mara mɔgɔw bɛɛ, ani aw Zeruzalɛmukaw bɛɛ, aw minw bɛ tɛmɛ nin daw fɛ! ²¹ Matigi Ala ko: Aw ye aw yɛrɛ kɔrɔsi, aw kana to ka doniw ta Nɛnɛkirilon* na, ka don ni doniw ye Zeruzalɛmu dugu kɔnɔ. ²² Aw kana bɔ ni doni ye aw ta bonw kɔnɔ fana Nɛnɛkirilon na, aw kana baara si kɛ; aw ye Nɛnɛkirilon kɛ lon saninyanin ye, i n'a fɔ ne tun k'a fɔ aw bɛmaw ye cogo min na.

²³ « <Nka o ma sɔn ka ne lamɛn, o ma o toro malɔ. O ka o kun gbɛlɛya, ka ban ka mɛnni kɛ, o ma sɔn ne ta ladirikan ma.

²⁴ « <Ayiwa, ni aw sɔnna ka ne lamɛn can ra, Matigi Ala ko ten, ni aw ma don ni doniw ye nin dugu dondaw fɛ Nɛnɛkirilon na, ni aw ka Nɛnɛkirilon kɛ lon saninyanin ye, ni aw ma baara si kɛ o lon na kɔni, ²⁵ o tuma masacɛw ni fagamaw bɛna to ka tɛmɛ nin dugu dondaw fɛ. O bɛna sigi masacɛ Dawuda ta masasiginan kan; o bɛna don sowotorow kɔnɔ, ka yɛlɛ sow kan, olugu ni o ta jamana jamɔgɔw, ani Zuda mara mɔgɔw, ani Zeruzalɛmu dugumɔgɔw; mɔgɔw bɛna sigi nin dugu kɔnɔ wagati bɛɛ. ²⁶ Ni o kɛra, mɔgɔw bɛna na ka bɔ Zuda duguw ra, ani Zeruzalɛmu kɛrɛfɛduguw ra, ani Boniyaminu ta mara ra, ani jamana dugumayanfan na, ani kuruyɔrɔw ra, ani jamana woroduguyanfan na, ka na saraka jɛnitaw*, ani saraka wɛrɛw, ani siman sarakaw*, ani wusunan sarakaw* bɔ, ka barakalari sarakaw* bɔ Matigi Ala ta so kɔnɔ. ²⁷ Nka ni aw ma ne lamɛn, ni aw ma Nɛnɛkirilon kɛ lon saninman ye, ni aw ka to ka doniw ta ka don Zeruzalɛmu dugu dondaw fɛ Nɛnɛkirilon na, o tuma ne bɛna tasuma don dugu dondaw

ra; tasuma bena Zeruzalemu masabonbaw jeni, a fana tena faga tuun.> »

18

Adamaden be Ala boro kono i ko bogodaga

¹ Matigi Ala ka kuma min lase Yeremi tuun, o ye nin ye; a ko a ma ko: ² «I wuri ka taga dagalalagabaga ta so. Ni i sera yi, ne bena ne ta kuma lase i ma.»

³ Ne tagara dagalalagabaga ta so, ka taga a soro a be daga do lalagara dagalalaganan kan. ⁴ Ne nana a ye ko tuma dow ra, a b'a fe ka daga min lalaga, o daga te ja a boro, sabu tuma do bogo be ke ten dagalalagabaga boro. Ayiwa, ni a kera ten, a be o daga yelema k'a ke daga suguya were ye, suguya min ka di a yere ye.

⁵ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, ko: ⁶ «E, Izirayelimogow, yala ne te se ka aw ke i ko nin dagalalagabaga b'a kera cogo min na wa? Matigi Ala ko ten. Aw be ne boro i ko bogo be dagalalagabaga boro kono cogo min na, aw Izirayelimogow!

⁷ «Ne be se k'a fo siya do ta ko ra, walama jamana do ta o ra, ko ne bena a wuri ka bo a no ra, k'a ci, k'a halaki; ⁸ nka ne ka o kuma fo o siya min na, ni o siya k'a ta juguya dabla, o tuma ne tun ka kojugu min latige a kama, ne be o dabla. ⁹ Ne be se k'a fo fana siya do ta ko ra, walama jamana do ta ko ra, ko ne bena o siya lo, k'a sabati. ¹⁰ Nka ni o siya ka kojugu ke ne ja koro, ni o ma son ka ne lamem, o tuma ne tun ka kojuman min latige o ye, ne be o dabla.

11 «Ayiwa, sisan a fo Zuda mara mɔgɔw bɛɛ ye, ani Zeruzalemukaw, ko Matigi Ala ko: <Ne bɛ kojugu dɔ labenna aw kama, ne bɛ ko dɔ ŋaninya aw kama. O ra aw bɛɛ ye sekɔ ka bɔ aw ta sirajuguw kan, ka aw tagamacogow, ani aw ta kɛwalew ŋa.>

12 «Nka o ko: <I kana i yere sege! Ni an yere ka min ŋaninya, an bɛna o le kɛ; an bɛna tagama ka kapa ni an yere jusukun ta miirijuguw le ye.>»

Izirayelimɔgɔw ŋinana Ala ko

13 O kosɔn Matigi Ala ko:

«Aw ye ŋininkari kɛ siyaw cɛ ra;
ɔn le ka nin ko ŋɔɔn men ka ye?

Izirayeli, sunguru kanunin* ka kojuguba kɛ.

14 Ji min bɛ lɔ farakuru kunna Liban jamana ra,
yala o bɛ se ka ban ka ye wa?

Jisuma min bɛ woyo ka bɔ fo yɔɔɔjan,
yala o bɛ se ka ja ka ye wa†?

15 Ne ta mɔgɔw kɔni ŋinana ne kɔ.

O bɛ taga wusunan sarakaw* bɔ batofen
gbansanw ye.

O kosɔn o sen bɛ talon o ta sira kan,
fo o bɛ sirakɔɔ bla,
ka tɛmɛ sira wɛrɛw fɛ,
sira minw man ŋi.

16 O ka o ta jamana kɛ yɔɔɔ lakolon ye,
ka o kɛ lɔgɔbɔrifɛn ye tuma bɛɛ;
mɔgɔ o mɔgɔ bɛ tɛmɛ, o tigi bɛ kabakoya,
fo a b'a kun kɔmi.

* **18:13** 18.13 Sunguru kanunin, o ye Zeruzalemu ye. † **18:14**
18.14 Nin kumaw fora cogo wɛrɛ ra Kitabu dɔw kɔnɔ.

17 Ne bɛna o labori o juguw ɲa, ka o janjan,
i ko tereɔɣanfan fɔɲɔ bɛ fɛnw yereɣe cogo min
na.

O ta ɲagbanlon na, ne bɛna ne ko le di o ma,
ne tena ne ɲa di o ma.»

*Mɔɔw ta ɲaninyajugu, ani Yeremi ta Al-
adaari*

18 O ko: «Aw ye na, an ye dabarijugu do siri
Yeremi kama. An tena fon sarakalasebaga ra
min be an karan sariya ra, an tena fon hakiritigi
ra min be an ladi, an tena fon cira ra min be
an waaju. Aw ye na, an ye Yeremi laben ni an
ta nafiɣiya kumaw ye. An kana an janto a ta
kumaw si ra tuun.»

19 «E, Matigi Ala, i janto ne kumakan na,
ne kerebagaw ta kuma lamɛn!

20 Yala kopuman ka kan ka sara ni kojugu ye wa?
Sabu o ka dinga sogi ne ɲa.

Ala, i hakiri to a ra ko ne lora i ɲa koro
ka kuma i fe olugu ta ɲa le koson,
janko ka i ta dimi mabo o ra.

21 Ayiwa, a to kongo ye ben o ta denw kan;
kerekemuru ye o faga.

O ta musow ye bono o ta denw na, o ye ke muso
ce saninw ye;

sabu banajugu bɛna ben o ta ceɣ kan ka o faga,
kerekemuru be o ta cedenw faga kerekeyoro ra.

22 Ni i nana bara ka benkannikebagaw lana o
kama tuma min na,
kulekanw ye bo o ta sow kono,
sabu o ka dinga sogi janko ne ye ben o kono,
o ka janw dogo k'a la janko ne senw ye mina o
ra.

23 «Nka ele kɔni, Matigi Ala, o ka jɛn min o min
 siri janko ka ne faga,
 ele ka o bɛɛ lɔn.
 I kana sɔn ka o ta terenbariyaw yafa o ma,
 i kana o ta jurumunw jɔsi ka bɔ i ja kɔrɔ,
 o ye bɔ ka ben i ja kɔrɔ,
 ni i ta dimi wagati sera, i ye wuri o kama.»

19

Daga cinin tagamasiyen

¹ Matigi Ala k'a fɔ ne ye tuun ko: «Taga bɔgɔdaga dɔ san dagalalagabaga fɛ; o kɔ, i ye taga dugu cɛkɔrɔbaw, ani sarakalasebaga cɛkɔrɔba dɔw wele, ² aw ye bɔ ka taga Beni Hinɔmu ta dingakolonba yɔrɔ ra, donda min bɛ wele ko Dagakolonw ta donda, aw ye taga o donda ra. Ni aw sera yi, ne bɛ kuma min fɔ i ye, i ye pɛrɛn ka o fɔ. ³ I b'a fɔ o ye ko: <Aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn, aw Zuda masacɛw, ani aw Zeruzalemukaw! Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: Ne bɛna kojuguba dɔ ben nin yɔrɔ kan; ni mɔgɔ o mɔgɔ toro nana o mɛn, o tigi bɛna kabakoya fɔ ka manwu. ⁴ Sabu o banna ne ra, ka nin yɔrɔ yɛlɛma k'a kɛ yɔrɔ gbansan ye. O ka wusunan sarakaw* bɔ ala wɛrɛw ye, olugu yɛrɛ ni o bɛmaw ni Zuda masacɛw si tun ma ala minw lɔn. O bagara mɔgɔ jarakibari caman ma, ka o faga nin yɔrɔ ra yan. ⁵ O ka sɔnnikɛyɔrɔw lalaga Baali* ta jo ye, ka o dɛncɛw jɛni tasuma ra ka o kɛ saraka jɛnitaw* ye ka Baali ta jo sɔn, k'a sɔrɔ ne ma o fɔ o ye, ne ma o kuma jɔgɔn fɔ o ye, o ko yɛrɛ ma don ne ta miiriya ra ka ye.

⁶ « ‹Ayiwa, o kosɔn, a flɛ, lon dɔ bɛna se, Matigi Ala ko ten, o lon na nin yɔrɔ tena wele tuun ko: Tofeti, walama ko: Beni Hinɔmu dingakolonba, nka a bɛna wele le ko: kannatigeri dingakolonba. ⁷ Ne bɛna Zuda ni Zeruzalɛmu ta kolatigeninw cɛn nin yɔrɔ ra. Ne bɛna a to o juguw ye o faga ni kerɛkɛmuru ye; minw bɛ o fagayɔrɔ pinina, ne bɛna o don olugu boro; ne bɛna o sogo kɛ kɔnɔw, ani kongowaraw ta domuni ye. ⁸ Ne bɛna nin dugu kɛ yɔrɔ lakolon ye, ka mɔgɔw kabakoya fɔ o bɛ filen fiye. Ni mɔgɔ o mɔgɔ ka tɛmɛ a kɔrɔ, o tigi bɛna kabakoya fɔ ka filen fiye a ra a ta tɔɔrɔw bɛɛ kosɔn. ⁹ Ne bɛna o jagboya o ye o dencɛw, ani o denmusow sogo domu. O yɛrɛ fana bɛna jɔgɔn sogo domu; o wagati b'a sɔrɔ o jugu minw bɛ o fagayɔrɔ pinina, olugu ka o ta dugu lamini ka o degu kosɛbɛ.›

¹⁰ «Ayiwa, o kɔ, cɛkɔrɔba minw tun tagara ni i ye, i ye bɔgɔdaga ci olugu na na, ¹¹ k'a fɔ o ye ko Fangatigi Ala ko: ‹Ne bɛna nin mɔgɔw, ani nin dugu ci tan le, i n'a fɔ mɔgɔ bɛ bɔgɔdaga ci cogo min na; ni a cira, a tɛ se ka lalaga tuun. O bɛna suw don Tofeti, sabu sudonyɔrɔ tena sɔrɔ yɔrɔ wɛrɛ ka mɔgɔw su don.

¹² « ‹Ne bɛna o le kɛ nin jamana ni a mɔgɔw ra; Matigi Ala ko ten. Ne bɛna nin dugu kɛ i ko Tofeti kɛra cogo min na. ¹³ O tun bɛ wusunanan sarakaw* bɔra Zeruzalɛmu ta bonw, ani Zuda masacɛw ta bon minw bɛɛ kunna ka sankolokɔnɔfenw bato, ani ka rɛzɛnji sarakaw* bɔ ala wɛrɛw ye, ne bɛna o bonw kɛ yɔrɔ saninyabariw ye, i ko Tofeti ta yɔrɔ.› »

¹⁴ Ayiwa, Yeremi bora Tofeti yoro ra, Matigi Ala tun k'a ci yoro min na ka taga cirayakumaw fo. A tagara lo Matigi Ala ta batoso lukene ra k'a fo mogow bee ye ko: ¹⁵ «Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Ne tun ka kojugu minw bee fo nin dugu kama, ani a kerefeduguw bee, ne bena o kojugu ben o kan, sabu o ka o kun gbeleya, ka ban ka ne ta kumaw lamen.> »

20

Yeremi blara kaso ra

¹ Yeremi tun be nin cirayakuma minw fora, Imeri dence Pasuri, min tun ye sarakalasebaga ye ani Matigi Ala ta batoso korosibagaw kuntigi, ale ka o kumaw men. ² Pasuri ka cira Yeremi bugo, k'a senw don nege ra k'a bla Matigi Ala ta batoso sanfeyoro donda koro, min be wele ko Boniyaminu ta donda.

³ Nka o dugusagbe, Pasuri ka Yeremi senw bo nege ra k'a labo kaso ra. Yeremi k'a fo a ye ko: «Matigi Ala te ele wele tuun ko: <Pasuri>, a be i wele le ko: <Magori Misabibu>, ko: <siranyakoba be fan bee ra>. ⁴ Sabu Matigi Ala ko: <Ne bena siranyakoba le ben ele kan, ele ni i teriw bee. O juguw ta keremukuru bena o faga ele yere na. Ne bena Zuda mara bee don Babiloni masace boro fana; ale bena o ce ka taga ni o ye Babiloni, ka taga o faga ni keremukuru ye. ⁵ Nin dugu ta fen maraninw bee, ani o ta baara tonoo bee, ani o ta fen nafamanw bee, ani Zuda masacew ta naforo bee, ne bena o bee don o juguw boro; olugu bena ben o kan ka o fenw bee ce ka taga ni o ye Babiloni. ⁶ Ele Pasuri koni, ele ni i ta

somogow bee, o bena aw mina ka taga ni aw ye. Ele bena taga Babiloni; i bena sa yi, o bena i su don yi, ele ni i teriw bee, i ka i ta faninya cirayakumaw fo minw ye.> »

Ala ta kuma fori ka tɔɔɔ min la Yeremi kan

⁷ E, Matigi Ala, i ka ne negge ka ne soro,
ne fana sonna negeri ma;
i ka ne mina jagboya ra
ka se soro ne kan.
Ne kera yerekofen le ye lon bee;
bee be ne logobo.

⁸ Ni ne be kuma tuma o tuma, fo ne ye kule le;
ne be peren ka mogow ta jusukungbeleya ni o ta
tɔɔɔri fo.

Matigi Ala ta kuma fori
be mafiyenyari ni logobori le lase ne ma.

⁹ Ayiwa, ni ne ko, ko ne tena a ko fo tuun,
walama ko ne tena kuma a tɔgo ra tuun,
a ta kuma be ne jeni ne jusukun na i ko tasuma,
a be i ko tasuma le donna ne kolow kono;
ne b'a fo ko ne b'a kun ne yere ra,
nka ne baraka be ban, ne te se.

Yeremi k'a yere karifa Ala ma

¹⁰ Jama be kumajugu minw fora ne ma, ne be o
menna:

«Siranyakobaw be fan bee ra!

Aw y'a ko fo! An y'a ko fo namogow ye!»

Ne teriw bee be ne korosira k'a fle ni ne bena
ben.

Dow ko: «A be se ka ke ko do bena a negge,
ni o kera, an bena se soro a kan,
ka an yere dimibo a ra!»

¹¹ Nka Matigi Ala be ne fe i ko kerekcefari;

o koson ne nogbenbagaw be talon ka ben,
 o te se soro.
 O bena maroya kosebe sabu o tena se soro;
 o kun suurunin bena to tuma bee,
 mogɔ tena jina o ta maroya ko ka ye.

12 Fangatigi Ala be mogɔ terennin segesege,
 a b'a kononokow ni a jusukunnakow bee lon.
 Ala, ni i be i yere dimibo o ra tuma min na, a to
 ne ja ye o ye,
 sabu ne ka ne yere to ele le boro.

13 Aw ye donkiri la Matigi Ala ye,
 aw ye Matigi Ala tando;
 sabu a be fagantanw nin kisi,
 ka bo kojugukebagaw boro.

Yeremi ta jusukasikumaw

14 Ne worora lon min na,
 Ala ye o lon danga!
 Ne bamuso ka ne woro lon min na,
 Ala kana baraka don o lon na!
 15 Ce min tagara o kibarɔ fo ne face ye,
 Ala ye o ce danga!
 Min k'a fo ko: «I ka den soro, dence lo,»
 fo ka ne face ninsondiya kosebe,
 16 o ce ye ke i ko Matigi Ala ka dugu minw ci,
 ni a ma son ka hina o ra.
 Sogomada fe a ye kulecikanw men,
 teregban fe a ye keremankanw le men!
 17 Mun na a m'a to ne ye sa ne bamuso konɔ?
 O ra ne bamuso tun be ke ne ta kaburu ye,
 a lasirito tun be to ten wagati bee!
 18 Mun koson ne bora ne bamuso konɔ

ka na to sege ni jusukasi ra,
fo ka taga ne ta dununalatige ban maroya ra?

Zuda ni Zeruzalemu ta tɔɔrɔ kow

21

(21-29)

Ala ka masace Sedesiyasi jaabi

¹ Matigi Ala ka nin kuma le lase Yeremi ma, wa-gati min masace Sedesiyasi* ka Malikiya dence Pasuri, ani Maseya dence sarakalasebaga Sofoni ci Yeremi fe, ka taga a fo a ye ko: ² «Sabari ka Matigi Ala pininka an ye, sabu Babiloni masace Nebukadinesari be kere ra ni an ye†. A be se ka ke ko Matigi Ala bena a ta kabakoba do ke an ye i n'a fo a derira k'a ke cogo min na, janko Nebukadinesari ye faran an na.»

³ Yeremi ka o jaabi ko: «Aw ye taga a fo Sedesiyasi ye, ⁴ ko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <A fe, kerekeminan minw be aw boro, aw be Babiloni masace ni Babilonikaw kerera ni minw ye, sabu o ka aw ta dugu lamini, ayiwa, o kerekeminanw nasinna aw ta dugu kofeyoro ma, nka ne bena o yelama ka o nasin dugu yere kononoyoro ma. ⁵ Ne yere bena aw kere ni ne ta sebgaya ni ne ta fanga ye, ne diminin, ani ne jusu gbannin, ani ne jusu boninba. ⁶ Ne bena nin dugu konofenw be kere, adamaden fara beganw

* **21:1** 21.1 Sedesiyasi tun ye Yoziyasi dence sabanan ye; ale le kera Zuda masace laban ye Zeruzalemu (Masacew flanan 24.17-25.7 fe). † **21:2** 21.2 Zuda mara ta mogow, ani Babilonikaw ta kere: Masacew flanan 24.20-25.11; Kibaroyaw flanan 36.11-21.

kan; bana juguba do bena o faga. ⁷ Matigi Ala ko ten; o ko, min ye Zuda masace Sedesiyasi ye, ani a ta jamana pamogow, ani jamanadenw, ani minw bosira banajuguw, ani kerekemuru ni kongo boro, ne bena olugu don Babiloni masace Nebukadinesari boro, ka o don o juguw boro, ani min o min be o fagayoro pinina. Nebukadinesari bena o faga ni kerekemuru ye; a tena makari o ra, a tena sabari, a fana tena hina.»

⁸ «Min ye nin dugumogow ye, a fo olugu ye ko Matigi Ala ko: <A fle, ne be panamanya sira ni saya sira bla aw koru. ⁹ Ni min o min ka to dugu kono, kerekemuru ni kongo ni banajugu bena o faga; nka Babilonika minw ka aw ta dugu lamini, ni mogow min ka bo ka taga a yere di olugu ma, o tigi be kisi, a ta kisiri le be ke a ta nafa ye. ¹⁰ Sabu ne ka ne ja sin nin dugu ma janko ka kojugu le ke a ra, konuman te; Matigi Ala ko ten. Ne be nin dugu don Babiloni masace boro, ko a y'a jeni.> »

Ala ka kankari la masace ta somogow ye

¹¹ Zuda masace ta somogow,

aw ye Matigi Ala ta kuma lamen!

¹² Dawuda ta somogow, Matigi Ala ko:

«Aw ye kiti tige can kan lon o lon.

Mogow be ben minw kan ka o borofenw ce,
aw ye olugu bosi a tjonbagaw boro.

Ni o te, ne ta dimi bena mana ka aw jeni i ko
tasuma,

mogow fana tena se ka o tasuma faga;

ne bena o ke aw ta kewalejuguw le koson.

¹³ «Ne ni aw be jigon na, aw kurufurancē
mogow,

aw minw siginin be farakuru kan kenegbeba ra!
Matigi Ala ko ten.

Aw minw b'a fɔra ko: <Jɔn be se ka jigi ka na
anw kama yan?

Jɔn be se ka na don fɔ anw ta dogoyɔrɔw ra yan?>

¹⁴ Ayiwa, ne bena aw sara

ka kapa ni aw ta kewalew ye,

Matigi Ala ko ten.

Ne bena tasuma dɔ don aw ta yiritu kɔnɔ,

ka aw jeni aw fan beɛ ra.»

22

*Ala ka Yeremi ci Zuda masace ta somɔgɔw
kama*

¹ Matigi Ala ko: «Taga Zuda masace ta so, i
ye taga nin kuma fɔ a ye. ² A fɔ ko: <Ele ye
Matigi Ala ta kuma lamɛn, ele Zuda masace, min
sigira Dawuda ta masasiganan kan, ele ni i ta
jamana jamɔgɔw, ani i ta mɔgɔ tɔ minw beɛ
be to ka don nin daw fe. ³ Matigi Ala ko: Aw
ye can ni terenninya sira tagama. Aw ye mɔgɔ
tɔɔnɔninw bɔsi ka bɔ o tɔɔnɔbagaw boro, aw kana
lonanw, ani feritaw, ani muso ce saninw minako
juguya, aw kana jusukungbeleɣako ke o ra, aw
kana mɔgɔ jarakibari faga nin jamana ra yan.

⁴ Sabu ni aw ka nin kumaw sira tagama can yere
ra, o tuma masace dɔw belɛn bena to ka sigi
Dawuda nɔ ra a ta masasiganan kan, ka to ka
don nin so dondaw fe o ta sowotorow kɔnɔ, ani
o ta sow kan, olugu ni o ta jamana jamɔgɔw, ani
o ta jamana mɔgɔw. ⁵ Nka ni aw ma sɔn ka nin
kumaw lamɛn, ne be kari ne yere tɔgɔ ra, Matigi
Ala ko ten, ko nin so bena ke tomo le ye.> »

6 Sabu Matigi Ala be min fɔra Zuda masace ta so ta ko ra, o ye nin ye; a ko:
«Ele be ne fe i ko Galadi mara,
i ko Liban kuru kuncemayɔrɔ;
nka o bee n'a ta, ne bena i ke kongokolonyɔrɔ le ye,
ka i ke dugu lakolon ye.

7 Ne bena cenrikebaga dow laben i kama;
o bee ta baarakeminan be o boro.
O bena i ta masaso sediriyiriw bee ra ceɗumanw tigetiɓe,
ka o firi tasuma ra.

8 «Siya camanba bena teme nin dugu kere fe; mɔgɔw bena to ka ɗogɔn jininka ko: <Mun koson Matigi Ala ka nin ko ɗogɔn ke nin duguba ra sa?> 9 Mɔgɔw bena o jaabi ko: <A ka nin ke sabu o banna Matigi Ala, o ta Ala ta jenɗogonya ma, ka taga o kinbiri gban ala werew korɔ ka olugu bato.> »

Kuma min fɔra Salumu ta ko ra

10 Min sara* aw kana o su kasi,
aw kana aw yere janasisi o koson.
Min minana ka taga†, aw ye kasi o le koson,
sabu a te seko tuun,
a na tena la a woroɗamana kan tuun.

11 Matigi Ala ka kuma min fo masace Salumu ta ko ra, Yoziyasi dence min tun kera masace ye a face Yoziyasi no ra, ka sorɔ ka bo nin jamana

* **22:10** 22.10 Min sara, o ye masace Yoziyasi ye, ale sara Megido kere ra (Masacew flanan 23.29). † **22:10** 22.10 Min minana ka taga, o ye Yoziyasi dence Yohahazi ye, min be wele fana ko Salumu; ale minana ka taga Misiran (Masacew flanan 23.31-33).

ra, o kuma ye nin ye ko: «Ale tɛ seko yan tuun;
 12 o k'a mina ka taga ni a ye yɔrɔ min na, a bɛna
 sa yi, a tɛna nin jamana ye tuun.»

Kuma min fɔra Yehoyakimu ta ko ra

13 «Mɔgɔ min bɛ a ta so lo, ni a tɛ terenninya
 jate,

ka a sanfɛbon lo ni a tɛ can sira jate,

a mɔgɔmɔgɔnw bɛ baara kɛ a ye, nka a tɛ foyi di
 o ma,

a tɛ o ta sara di o ma,

bɔnɔ bɛna o tigi sɔrɔ‡.

14 A b'a fɔ ko: «Ne bɛna sankaso belebele dɔ lo
 ne yɛrɛ tɔgɔ ra,

k'a sanfɛbonw kɔnɔ bonya,

ka finɛtiriw bɔ a ra ka ja,

ka sɛdiriyiriferɛnw la a kɔnɔ,

k'a kɔnɔnyɔrɔ mun k'a wulen k'a ja.»

15 Ele b'a miiri ko sɛdiriyiri caman sɔrɔri le bɛna
 i ta masaya sabati wa?

Yala ele faɛ fana tun tɛ domuni kɛra, ka min, i
 ko mɔgɔ tɔw wa?

O bɛɛ n'a ta, a tun bɛ can ni terenninya sira
 tagama;

o ra, a ta kow fana pana.

16 A tun bɛ janibagatɔw, ani fagantanw ta kiti
 tige ka ja,

o kosɔn a ta kow bɛɛ tun ka ji.

Ayiwa, o kɛwale mɔgɔn le b'a yira ko mɔgɔ ka ne
 Ala lɔn;

Matigi Ala ko ten.

‡ 22:13 22.13 Nin kumaw fɔra ka nasin masacɛ Yehoyakimu le
 ma.

17 «Nka ele na te foyi ra, i jusukun te foyi miiri ni i yere ta nafa doron te, ani ka baga mogɔ jarakibariw ma ka o faga, ka mogow tɔɔ, ka o minako juguya.

18 «O koson Matigi Ala ka min fo Zuda masace Yehoyakimu ta ko ra, Yoziyasi dence, o kuma ye nin ye, ko:

Mogɔ tena a su kasi, i ko o be deri k'a fo cogo min na ko:

«E, ne balemace!» Walama ko: «E, ne balema-muso!»

Mogɔ tena a su kasi, i ko o be deri k'a fo cogo min na ko:

«E, an matigice!» Walama ko: «E, an ta masa!»

19 O bena a sutara i ko fali be sutara cogo min na; o bena a sama ka taga a firi Zeruzalemu dugu ko fe.»

Bɔnɔ bena Zeruzalemu sɔɔ

20 «Yelen Liban kuruw kan ka kule ci! Yelen Basan kuruw kan ka i kan korota! Yelen Abarimu kuruw kan ka kule ci! Sabu i kanubagaw bee halakira ka ban.

21 Tuma min na i tun be i yere jate fentigi ye, ne kumana i fe,

nka i tun b'a fora ko: «Ne tena foyi lamen!» I ta cogo kera o le ye kabini i denmisenman; i ma son ka ne kan lamen.

22 Fɔɔ bena i ta kuntigiw bee ta, i kanubagaw bena mina ka taga jamana wera ra; o wagati le ra, i bena maroya fo ka i kun suuru, i ta kojuguw bee koson.

23 Ele min sigira Liban, ka i ta paga la sediriyirijumanw ce ra, ni dimi nana se i ma,

dimi min be i ko muso jigibagato ta dimi, i bena
 nuna de!»

Yehoyakimu dence Koniya ta ko

²⁴ «Ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Matigi Ala ko ten, ko ele Yehoyakimu dence Koniya§, Zuda masace, hali ni ele tun kera bororanegε le ye ne kininboro ra, ne bena ele sama ka bo. ²⁵ Minw be i fagayoro pinina, ne be i don olugu boro; i be siran minw na, ne be i don olugu boro; ne be i don Babiloni masace Nebukadinesari boro, ka i don Babilonikaw boro. ²⁶ Ne bena i gben, ele ni i woroba, ka aw lataga jamana were ra, aw si ma woro jamana min na; aw bena taga sa o yoro le ra. ²⁷ Aw ta jamana logo bena aw mina, fo ka sekologo ke aw ra, nka aw tena se ka seko ka na aw ta jamana ra tuun.»

²⁸ Ayiwa, yala nin Koniya togo ye dagakolon cinin le ye wa, mogo te min jate, mogo si te min fe tuun? Mun koson o ka ale ni a denw gben, ka o firi jamana do ra, o ma jamana min lon?

²⁹ E, dugukolo, dugukolo, dugukolo, Matigi Ala ta kuma lamen! ³⁰ Matigi Ala ko: «Aw ye nin ce togo sebe i n'a fo mogo min ma den soro, i n'a fo mogo min ma se soro a ta dununalatige ra; sabu a ta den si tena se soro, ka sigi Dawuda

§ **22:24** 22.24 Koniya be wele fana ko Yekoniya, walama Yehoyakini. A ta masaya san naaninan le ra o ka Zuda mara mogow mina ka taga ni o ye Babiloni (Masacew flanan 24.8-16; Kibaroyaw flanan 36.8-10).

ta masasiginan kan, ka ke Zuda mara kuntigi ye tuun.»

23

Sagagbenbaga juguw, ani
sagagbenbagarumanw

¹ «Sagagbenbaga minw be ne ta sagakuru halakira ka sagaw janjan, bono be olugu soro, Matigi Ala ko ten. ² O kosoṅ sagagbenbaga minw be ne ta mogow kunna, ne Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ka min fo olugu ta ko ra, o ye nin ye, ko: Aw le ka ne ta sagaw gben, ka sagakuru janjan; aw ma aw hakiri to o ra, nka ne koni bena ne hakiri to aw ra ka aw sara ka kapa ni aw ta kewalejuguw ye. Matigi Ala ko ten.

³ «Ne ta sagakuru to minw tora jamanaw bee ra, ne tun ka o gben ka taga jamana minw bee ra, ne yere bena olugu lajen, ka o lana o yere ta yoro ra; o bena bugu, ka caya kosebe. ⁴ Ne bena sagagbenbaga dow bla o kunna, minw bena o korosi. Siranya tena o mina tuun, jigitigeko tena o soro tuun; o do tena tunu tuun. Matigi Ala ko ten.»

⁵ A fle, lon do bena se,
Matigi Ala ko ten,
ne bena mogow terennin do lawuri Dawuda ta duruja ra,
min bena sigi masaya ra ka mogow mara ni hakiri ye,
ka can ni terenninya ladon jamana kono.

⁶ Ale ta wagati ra, Zuda mara bena kisi,
Izirayeli jamana bena sigi hera ni laganfiya ra;
o bena a wele togo min na o ye ko:

Matigi Ala, an ta terenninya tigi.

⁷ «O le koson, lon do bena se, Matigi Ala ko ten, o lon na mogɔ tena a fo tuun ko: <Ne be kari Matigi Ala panaman togo ra, ale min ka Izirayelimogow labo Misiran jamana ra.> ⁸ Nka o bena a fo le ko: <Ne be kari Matigi Ala panaman togo ra, ale min ka Izirayelimogow ta durujaw lana, ka aw laseko ka bo sahiliyanfan jamana ra, ani ka bo jamana tow bee ra, a tun ka aw gben ka taga jamana minw bee ra.> O bena na sigi o yere ta dugukolo kan.»

Cira ta juguw

⁹ Min fora ciraw ta ko ra:

«Ne jusu kasira kosebe,
fo ka ne kolow bee magaya;
ne kera i ko doroto,
i ko doroto ka mogɔ min panamini,
Matigi Ala ni a ta kuma saninmanw koson.

¹⁰ Sabu jamana fara jencya ra,
jamana be sukasi ra, danga koson,
kongokolon beganmarayorow jajara.
Mogow be bori kojugu no fe,
o be o ja gbeleya ka ko benbariw le ke.

¹¹ Ciraw, ani sarakalasebagaw, o bee ye
Alapasiranbariw le ye;
hali ne ta batoso konɔ, ne ka o ta kojuguw sorɔ
yi!

Matigi Ala ko ten!

¹² O koson o bena terende o temesira kan,
o ta sira be ke dibi ye;
o bena o joni ka o ben,
sabu ni ne nana wuri o kama san min na,

ne bɛna kojugu ben o kan.
Matigi Ala ko ten.»

Zeruzalɛmu ni Samari ta ciraw

13 «Ne ka ko benbariw ye Samari ta ciraw fɛ:

O ka ciraya kɛ ni Baali* ta jo tɔgɔ ye,
o ka ne ta mɔgɔw, Izirayɛlimɔgɔw lafiri.

14 Nka Zeruzalɛmu ta ciraw fɛ, ne ka kojuguba le
ye;

o bɛ jɛnɛya kɛ, o bɛ tagama faninya kan.

O bɛ baraka don kojugukɛbagaw ra,

janko o si kana o ta juguya dabla.

O bɛɛ bɛ ne ɲa kɔrɔ i ko Sodɔmukaw;

Zeruzalɛmukaw bɛ i ko Gomɔrikaw* .»

15 O kosɔn Fangatigi Ala ka nin le fɔ ciraw ta ko
ra, ko:

«Ne bɛna o baro ni jalaji le ye,

ka бага kɛ o minji ra k'a di o ma;

sabu Zeruzalɛmu ta ciraw le sababu ra,

Alapasiranbariya cayara jamana yɔrɔ bɛɛ ra.»

Cira faninyafɔbagaw

16 Fangatigi Ala ko:

«Ni ciraw bɛ cirayakumaw fɔ aw ye,

aw kana o ta kumaw lamɛn,

sabu o bɛ aw nɛgera ni kuma gbansanw le ye.

O bɛ ko minw fora aw ye ko Ala ka o yira o ra,

o kow bɔra olugu yɛrɛ le ra, o ma bɔ Matigi Ala
da ra.

17 Minw bɛ ne dɔgɔya, o bɛ sɔn k'a fɔ olugu ye
ko:

* **23:14** 23.14 Sodɔmukaw, ani Gomɔrikaw tun ka kojugu caman
kɛ Ala ɲa kɔrɔ (Damina 19.1-29).

«Matigi Ala ko a bɛna hɛra kɛ aw ye!»
 Minw bɛɛ bɛ tugu o yɛrɛ jusukun ta miiriyaw ko
 o b'a fɔ olugu ye ko: «Kojugu foyi tɛna aw sɔrɔ!»
 18 O tuma, jɔntigi le tun bɛ ni Matigi Ala ye a ta
 kolatigeyɔrɔ ra?

Jɔn le na k'a ye, walama k'a lamɛn?
 Jɔn le k'a janto a ta kuma ra,
 janko k'a lamɛn?»

19 «A flɛ, Matigi Ala ta sanfɔrɔ ye nin ye!
 A ta jusugban le wurira;
 o sanfɔrɔba le wurira,
 a bɛ munumununa mɔgɔjuguw kunna.

20 Matigi Ala ta dimi tɛna mala
 fɔ a ka ko min latigɛ a jusukun na,
 a ye o kɛ k'a dafa.
 Wagati nataw ra, aw bɛna o kow bɛɛ faamu.»

21 Ala ko:
 «Ne ma nin ciraw ci,
 nka o borira ka taga ciraya kɛ;
 ne ma kuma don o da ra
 nka o tagara cirayakumaw fɔ.

22 Ni o tun bɛ ni ne ye ne ta kolatigeyɔrɔ ra,
 o tun bɛna ne ta kumaw lase ne ta mɔgɔw ma,
 k'a to o ye sekɔ ka bɔ o ta sirajuguw kan,
 ka o ta kɛwalejuguw dabra.»

Matigi Ala bɛ yɔrɔ bɛɛ

23 «Yala ne ye yɔrɔsurunmɔgɔw dɔrɔn ta Ala le
 ye wa?

Matigi Ala ko ten.

Yala ne tɛ yɔrɔjanmɔgɔw bɛɛ ta Ala ye fana wa?

24 Yala mɔgɔ bɛ se ka dogo yɔrɔ dogonin dɔ ra

ko ne Ala tena o tigi ye wa?

Matigi Ala ko ten.

Yala ne ta bonya ma sankolo ni dugukolo yɔɔ
bɛɛ fa wa?

Matigi Ala ko ten.»

Cira mɔɔlafiribagaw

²⁵ «Ciraw bɛ min fɔra, ne ka o mɛn. O bɛ cirayakuma minw fɔra ne tɔɔ ra o ye faninya le ye. O b'a fɔ ko: <Ne ka ko dɔ ye siko ra dɛ! Ne ka ko dɔ ye siko ra!> ²⁶ O ciraw bɛ jijara ka o faninya ciraya minw kɛ, ka o mɔɔlafirikumaw miiri o jusukun na ka o ciraya kɛ, o bɛna o kow dabla tuma juman le? ²⁷ O bɛ to ka o ta siko minw nafo jɔɔɔn ye, o b'a miiri ko o bɛ se k'a to ne ta mɔɔɔw ye jina ne tɔɔ ko, i n'a fɔ o bɛmaw jinanana ne tɔɔ ko cogo min na Baali* ta jo kosɔn. ²⁸ Ni cira min ka siko kɛ, o ye a ta siko lakari; nka ne ka ne ta kuma lase mɔɔɔ min ma, o tigi ye ne ta kuma fɔ ka kaɲa ni can sira ye, sabu mun le ka simanɲaga ni simankise kɛ kelen ye? Matigi Ala ko ten. ²⁹ Yala ne ta kuma tɛ i ko tasuma le wa? Matigi Ala ko ten. Yala a tɛ i ko negekuru min bɛ fara ci wa?

³⁰ «A flɛ, nin le kosɔn ne bɛ ciraw kɛrɛ, Matigi Ala ko ten, olugu minw bɛ ne ta kuma sonya jɔɔɔn fɛ. ³¹ A flɛ, ne bɛ ciraw kɛrɛ, Matigi Ala ko ten; minw bɛ o yɛrɛ nɛnkun ta k'a fɔ ko: <Matigi Ala ko!> ³² A flɛ, minw bɛ faninya sikow ciraya kɛra, ne bɛna olugu kɛrɛ, Matigi Ala ko ten; o bɛ o sikow lakari ka ne ta mɔɔɔw lafiri ni o faninyakumaw ye, ani o ta kungbɛleya ye, k'a

soro ne ma o ci, ne ma foyi fo o ye. O te foyi le ja nin mogow ye; Matigi Ala ko ten.»

Ala ta kuma te doni ye

³³ «Ayiwa, ni nin mogow, walama ni cira do, walama ni sarakalasebaga do ka i jininka ko: <Matigi Ala ta kuma ye juman le ye, a ka doni† juman la an kan?> I ye o tigi jaabi ko: <Aw yere le ye doni ye, ne bena o doni bo ne kunna. Matigi Ala ko ten.> ³⁴ Ni cira do, walama ni sarakalasebaga do, walama ni mogow do k'a fo ko: <Matigi Ala ka doni juman le la ale kan!> Ayiwa, ne bena o tigi ni a ta somogow kere. ³⁵ Aw ka kan ka aw siginogonw, walama aw balemaw jininka le ko: <Matigi Ala ta jaabi ye juman ye? Matigi Ala ka mun fo?> ³⁶ Nka aw man kan k'a fo tuun ko: <Matigi Ala ka doni juman le la an kan!> Yala Matigi Ala ta kuma ye doni le ye wa? Ni aw be o fo, o tuma aw be Ala janaman, Fangatigi Ala, an ta Ala ta kuma yelemana le. ³⁷ Aw ye cira jininka ko: <Matigi Ala ka i jaabi ko di? Matigi Ala ka mun fo?> ³⁸ Nka ni aw ka to k'a fo ko: <Matigi Ala ka doni la anw kan>, o tuma Matigi b'a fo ko: i n'a fo aw be to ka nin kuma fo, ko: <Matigi Ala ka doni la anw kan> k'a soro ne k'a fo aw ye ko aw kana a fo, ko: <Matigi Ala ka doni la anw kan>, ³⁹ o tuma ne bena ban aw ra pewu, ka aw ghen ka bo ne ja korow, aw ni aw ta dugu bee, ne tun ka o dugu min di aw bemaw ma. ⁴⁰ Ne bena aw ke dogoyarifen ye, dogoyari min tena ban; ka aw lamaroya kosebe, mogow tena jina maroya min ko ka ye.»

† **23:33** 23.33 «Kuma» ani «doni»: Heburukan na o kuma fla focogo bora jagon fe.

24

Toromɔ pumanw ani toromɔ cenninw

¹ Ayiwa, Matigi Ala ka toromɔ segi fla yira ne ra; o segiw blanin tun be Matigi Ala ta batoso ja fe. O wagati y'a sɔɔ Babiloni masace Nebukadinesari tun ka Yehoyakimu dence Yekoniya*, Zuda masace, ani Zuda mara jamogow, ani bororabaarakebagaw, ani negebaarabagaw mina ka bo Zeruzalemu ka taga ni o ye Babiloni. ² Ayiwa, segi kelen ta toromow tun ka ji kosebe; o tun be i n'a fo torosun den folow. Nka segi to kelen ta toromow bee tun cenna; mogɔ tun te se ka o domu o cenkojugu fe.

³ Matigi Ala ko ne ma ko: «Yeremi, i ja be mun le ra?» Ne k'a jaabi ko: «Toromɔ! A pumanmanw koni ka ji kosebe, nka minw cenna, olugu man ji le fiyewu, hali mogɔ te se ka o domu o cenkojugu fe.»

⁴ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma. ⁵ A ko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Mogɔ be jabo toromɔpuman fe cogo min na, ne ka Zuda mara mogɔ minw labo nin jamana ra ka o lataga Babilonikaw ta jamana ra, ne fana bena jabo olugu fe ten. ⁶ Ne bena o fle ni pumanya ye, ka o laseko ka na nin jamana ra yan tuun. Ne bena o lo, ne tena o ci tuun; ne bena o turu, ne tena o bon tuun. ⁷ Ne bena ne lonniya don o jusu ra, k'a to o y'a lon ko ne le ye Matigi Ala ye. O bena ke

* **24:1** 24.1 Yekoniya: Aw ye sura 22.24 fe, ani Masacew flanan 24.12-16.

ne ta mɔgɔw ye, ne fana bɛ kɛ o ta Ala ye, sabu o bɛna sɛkɔ ne ma ni o jusukun bɛɛ ye.»

⁸ Ayiwa, min ye toromɔ cɛnninw ye, mɔgɔ tɛ se ka minw domu o cɛnkojugu fɛ, Matigi Ala ko: «Ne bɛna Zuda masacɛ Sedesiyasi kɛ o cogo le ra, ale ni a ta jamana kuntigiw, ani Zeruzalɛmuka tɔ minw tora nin jamana ra yan, ani minw tagara sigi Misiran. ⁹ Ne bɛna min kɛ o ra, o bɛna kɛ jatigɛkoba ye dugukolo siyaw bɛɛ fɛ, k'a to bɛɛ ye o ta bɔnɔ ye; ne bɛna o gbɛn ka taga yɔrɔ minw na, o yɔrɔ mɔgɔw bɛɛ bɛna o mafiyɛnya, ka o tɔgɔ don o ta zanaw ra, ka o lɔgɔbɔ, ka o danga. ¹⁰ Ne bɛna mɔgɔw bla ka taga ni kɛrɛkɛmuru ye o kama, ka kɔngɔ ben o kan, ani banajuguw, fɔ ka taga o tunu ka ban pewu o ta dugukolo kan, ne tun ka dugukolo min di o ni o bɛmaw ma.»

25

San mugan ni saba waajuri

¹ Ala ka kuma min lase Yeremi ma, Zuda mara mɔgɔw bɛɛ ta ko ra, Yoziyasi dence Yehoyakimu, Zuda masacɛ ta masaya san naaninan na, ani Babilɔni masacɛ Nebukadinesari ta masaya san fɔlɔ ra, ² Yeremi ka o kuma le fɔ Zuda mara mɔgɔw bɛɛ ja na, ani Zeruzalɛmukaw bɛɛ ja na, ko:

³ K'a ta Amɔn dence Yoziyasi, Zuda masacɛ ta masaya san tan ni sabanan na, fɔ ka na se bi ma, nin ye a san mugan ni saba ye, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma; ne bɛ to k'a fɔ aw ye lon o lon, nka aw ma sɔn k'a lamen. ⁴ Matigi Ala ta baaradenw, minw ye a ta ciraw ye, a ka olugu

bɛɛ ci aw le fɛ; a tun bɛ olugu ci aw fɛ lon o lon, nka o bɛɛ n'a ta, aw m'a lamɛn, aw ma aw toro malo a ta kuma ra. ⁵ O tun bɛ to k'a fɔ aw ye ko: «Aw ye sabari, aw bɛɛ ye bɔ aw ta sirajuguw kan, ka aw ta kewalejuguw dabra; ni o kera, Matigi Ala ka dugukolo min di aw ni aw bɛmaw ma, aw bɛna to o dugukolo kan wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ. ⁶ Aw kana tugu ala wɛrɛw ko ka aw kinbiri gban olugu kɔrɔ ka o bato; aw kana ne jusu bɔ ni aw yɛrɛ boro ta batofɛn lalaganinw ye; ni o kera, ne tɛna kojugu si kɛ aw ra. ⁷ Nka aw ma ne lamɛn; Matigi Ala ko ten. Aw ka ne jusu bɔ ni aw yɛrɛ boro ta batofɛn lalaganinw ye, ka kojugu lase aw yɛrɛ ma.

⁸ «O kosɔn Fangatigi Ala ko: <I n'a fɔ aw ma ne ta kumaw lamɛn, ⁹ a flɛ, ne bɛna sahiliyanfan mɔgɔw bɛɛ wele, Matigi Ala ko ten, ani Babilɔni masacɛ Nebukadinesari, min ye ne ta baaraden ye; ne bɛna olugu lana nin jamana ni a mɔgɔw kama, ani siya minw bɛɛ ka o lamini, janko o ye o halaki pewu, fɔ ka o ta ko kɛ jatigɛkoba ye, ka o kɛ lɔgɔbɔrifɛn ye, ka o ta yɔrɔ kɛ yɔrɔ lakolonba ye tuma bɛɛ. ¹⁰ Ne bɛna o ta najarikanw, ani o ta ninsɔndiyakanw, ani kɔɔɔcɛ ta dɔnkirilakanw, ani kɔɔɔmuso ta dɔnkirilakanw, ani o ta mugusikanw bɛɛ ban, ka o ta fitinayeelenw bɛɛ faga.> ¹¹ Nin jamana bɛɛ bɛna kɛ tomo le ye, ka kɛ yɔrɔ lakolonba ye; nin siyaw bɛna to Babilɔni ta masacɛ ta fanga kɔrɔ fɔ san biwolonfla.

¹² «Nka ni o san biwolonfla dafara, ne bɛna wuri Babilɔni masacɛ ni a ta mɔgɔw yɛrɛ kama, o ta terenbariyaw kosɔn, Matigi Ala ko ten; ne bɛna Babilɔnikaw kɛrɛ, ka o ta jamana kɛ yɔrɔ

lakolonba ye wagati bæε. ¹³ Ne tun ka kojugu o kojugu fɔ o ta jamana ta ko ra, ne bɛna o bæε lase o ta jamana ma; ko o ko sebera nin kitabu kɔnɔ, Yeremi ka ciraya ke ka fɛn o fɛn fɔ siyaw kama, ne bɛna o ke. ¹⁴ Sabu siya fangatigi dɔw, ani masacɛba dɔw fana bɛna o ta fanga sigi Babilɔnikaw kan; ne bɛna Babilɔnikaw fana sara ka kapa ni o ta kewalew ye, ani o boro ka baara min ke.»

Ala ta kiti tagamasiyɛn

¹⁵ Matigi Ala, Izirayɛli ta Ala k'a fɔ ne ye ko: «Nin jifiyɛ mina ne boro; a fanin lo ne ta jusugban na i ko duvɛn; ne bɛ i ci siya minw fɛ, a to olugu bæε ye dɔ min a ra. ¹⁶ O bɛna a min fɔ ka talontalon, ka fatɔya bla o yɛrɛ ra, sabu ne bɛna murutigiw ci o kama.»

¹⁷ Ne ka jifiyɛ mina Matigi Ala boro; Matigi Ala tun ka ne ci siya minw fɛ, ne k'a di olugu bæε ma ko o bæε y'a min: ¹⁸ Zeruzalɛmukaw, ani Zuda dugu tɔw ta mɔgɔw, ani o ta masacɛw ni o ta kuntigiw, janko ka o ta yɔrɔ ke tomo ye, k'a ke jatigɛkoba ye, ani lɔgɔbɔrifɛn, ani yɔrɔ danganin, i n'a fɔ a bɛ cogo min na bi.

¹⁹ Ne ka dɔ di Misiran masacɛ Farawona ma, ani a ta jamana jamɔgɔw, ani a kuntigiw, ani jamana mɔgɔw bæε, ²⁰ ani siya werɛ minw bæε siginin bɛ ni o ye, ani Usi ta jamana masacɛw bæε, ani Filisikaw ta jamana masacɛw bæε, minw bɛ Asikalɔn, ani Gaza, ani Ekurɔn, ani Azidɔdika tɔ minw bɛ yi, ²¹ ani Edɔmu jamana, ani Mohabu jamana, ani Amɔn jamana, ²² ani Tiri masacɛw bæε, ani Sidɔn masacɛw bæε, ani masacɛ minw ta

jamana be fo yorojan kogoji ko fe, ²³ ani Dedan jamana, ani Tema jamana, ani Buzi jamana, ani siya minw bee be o bonbosi kerefeyoro li*, ²⁴ ani Arabujamana masacew bee, ani siya were minw siginin be kongokolon kono, olugu ta masacew, ²⁵ ani Zimiri masacew bee, ani Elamu masacew bee, ani Medi masacew bee, ²⁶ ani sahiliyanfan masacew bee, minw yoro ka surun, ani minw yoro ka jan nogon na, ani dunupa masayaw bee, min o min be dugukolo ko kan; Sesaki† masace le bena a ta min o bee ko fe.

²⁷ «O ko, i y'a fo o ye ko Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Aw y'a min ka panamini, ka fono, ka ben dugu ma fo aw kana se ka wuri tuun, sabu ne bena murutigiw ci aw kama.»

²⁸ «Ni o banna ka jifiye mina i boro ka do min, i y'a fo o ye ko Fangatigi Ala ko: «Aw bena a min yere le!» ²⁹ Sabu aw y'a fe, ne yere togo be fo dugu min kono, ne bena kojugu damina o dugu le ra; o tuma aw don, yala ne bena aw jarakibari to wa? Ne tena aw jarakibari de! Sabu ne bena murutigiw wele dugukolo mogow bee le kama. Fangatigi Ala ko ten.»

³⁰ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo ne ye tuun ko: «Ele ye nin kow bee ciraya ke, k'a fo o ye ko: «Matigi Ala bena to san fe ka peren, a be to a ta yoro saninman kono k'a kan bo. A be peren a yere ta yoro mogow le kunna, a be kule ci i ko rezenforogibagaw, a be kule ci dugukolo mogow bee kama.»

* **25:23** 25.23 Siya minw be o bonbosi kerefeyoro li: Aw ye 9.25 fe. † **25:26** 25.26 Sesaki, o ye Babiloni ye.

31 A mankan be se fo dugukolo dan na,
 sabu kere do le be Matigi Ala ni siyaw ce,
 kiti do le be a ni adamadenw bee ce;
 a bena mogojuguw labla murutigiw ye.
 Matigi Ala ko ten.> »

32 Fangatigi Ala ko:
 «Aw y'a fe, kojuguba do be nana yi,
 a bena bo siya do ra, ka taga siya do were ra;
 sanfona do be wurira ka bo fo dununa dan
 na.»

33 Matigi Ala bena minw faga o lon na, olugu
 suw bena ta dununa kun do ra, ka taga a bla a
 kun do ra; mogo tena o su kasi, mogo tena o suw
 lajen, mogo tena o sutara; o bena tori ka ke ngo
 le ye dugukolo kan.

34 Aw ye kasi, aw sagagbenbagaw‡, aw ye kule!
 Aw ye kolonkolon buguri ra, aw minw ye
 sagakuru kuntigiw ye;
 sabu aw kannatigelon sera.
 Aw bena ben ka ci ka yerege i ko minan
 songobelen.

35 Dogoyoro tena ke sagagbenbagaw fe tuun,
 bosiyoro tena ke sagakuru kuntigiw fe tuun.

36 Aw ye sagagbenbagaw kulekan lamen!
 Aw ye sagakuru kuntigiw kasikanw lamen!
 Matigi Ala ka o ta beganmarayorow bee halaki.

‡ 25:34 25.34 Sagagbenbagaw: O ye jamana jamogow ye.

37 O ta bɛganmarayɔrɔ laganfiyaninw kera yɔrɔ
lakolonbaw ye,

Matigi Ala ta dimiba kosɔn.

38 A bɔra a ta yɔrɔ ra i ko jaraden bɛ bɔ a
dogoyɔrɔ ra cogo min na;

o ta jamana bɛna kɛ yɔrɔ lakolon ye,

cɛnrɪkɛbaga ta fariya kosɔn,

ani Matigi Ala ta dimiba kosɔn.

26

Yeremi ta juguw ko o b'a faga

¹ Yoziyasi dence Yehoyakimu Zuda masace ta masaya damina ra, Matigi Ala ka nin kuma fɔ, Yeremi ye. ² «Matigi Ala ko: <Taga lɔ Matigi Ala ta batoso lukɛnɛ ra; mɔgɔ minw bɛ to ka bɔ Zuda duguw bɛɛ ra ka na o kinbiri gban ka Matigi Ala bato a ta batoso kɔnɔ, ne bɛ i ci ni kuma minw bɛɛ ye olugu fɛ, taga o kumaw bɛɛ fɔ o ye, i kana hali kelen bɔ a ra. ³ A bɛ se ka kɛ ko o bɛna i lamɛn, ka sekɔ ka bɔ o ta sirajugu kan; ni o kera, ne tun b'a fɛ ka kojugu min kɛ o ra o ta kɛwalejuguw kosɔn, ne bɛna nimisa ka o dabra. ⁴ A fɔ o ye ko Matigi Ala ko: Ni aw ma ne lamɛn ka tagama ka kapa ni ne ta sariyaw ye, ne ka sariya minw yira aw ra, ⁵ ni aw ma ne ta baaradenw ta kumaw lamɛn, minw ye ne ta ciraw ye, ne tun bɛ olugu minw ci aw fɛ lon o lon, nka aw tɛ o lamenna, ⁶ o tuma ne bɛna nin batoso kɛ i n'a fɔ ne ka Silo* kɛ cogo min na, ka nin dugu kɛ dugu danganin ye dugukolo siyaw bɛɛ ja na.> »

* **26:6** 26.6 Silo: aw ye 7.12 fle.

⁷ Ayiwa, sarakalasebagaw, ani ciraw, ani mogo tow ka Yeremi kan men, a be nin kumaw fora Matigi Ala ta batoso konɔ. ⁸ Wagati min na Yeremi tun be banna kuma ra, Matigi Ala tun k'a ci ni kuma minw bee ye ko a y'a lase mogow ma, sarakalasebagaw, ani ciraw, ani mogo tow ka Yeremi mina. O ko: «Ele ka kan ka faga yere le! ⁹ Mun koson i be ciraya kera Matigi Ala togo ra k'a fo ko nin batoso bena ke i ko Silo kera cogo min na, ani ko nin dugu bena halaki fo k'a ke yoro lakolon ye?» Jama bee tagara lajen Yeremi korɔ Ala ta batoso konɔ. ¹⁰ Ayiwa, Zuda mara jamogow nana o kow men minke, o bora masace ta so ka taga Matigi Ala ta batoso ra, ka taga sigi Matigi Ala ta batoso Dondakura da ra. ¹¹ Sarakalasebagaw, ani ciraw k'a fo jamogow, ani mogo tow bee ye ko: «Nin ce ka kan ka faga le, sabu a ka ciraya ke nin dugu kama; aw yere toro k'a men!»

¹² Ayiwa, Yeremi k'a fo jamogow bee ye, ani mogo tow bee ye, ko: «Aw ka nin kuma minw bee men, Matigi Ala le ka ne ci ka na o cirayakumaw fo nin so kama ni nin dugu kama. ¹³ Sisan, aw ye aw tagamacogo ni aw ta kewalew yelema, ka Matigi Ala, aw ta Ala kan men; ni o kera, Matigi Ala tun ka kojugu minw latige aw kama, a bena a ta miiriya yelema ka o dabra. ¹⁴ Ayiwa, ne koni, ne ye nin ye aw boro; ni min ka aw diya, ani ni min ka ben aw ma, aw ye o ke ne ra. ¹⁵ Nka aw ka kan k'a lon ko ni aw ka ne faga, o tuma a kera i n'a fo aw ka mogo jarakibari fagari hake le ben aw yere kan, aw ni nin dugu ni dugumogow; sabu can ra, Matigi Ala le ka ne ci aw fe, ka na

nin kumaw bɛɛ fɔ k'a don aw toro ra.»

¹⁶ Namogow, ani mogɔ tow bɛɛ k'a fɔ sarakalasebagaw ni ciraw ye ko: «Nin cɛ man kan ni fagari ye, sabu a kumana an fɛ Matigi Ala, an ta Ala yere togo le ra.»

¹⁷ Jamana cekorɔba dow wurira ka lo, k'a fɔ jama bɛɛ lajennin ye ko: ¹⁸ «Moresetikace Mise tun bɛ ciraya kera Zuda masace Ezekiyasi ta tere ra; a tun b'a fora Zuda mara mogow bɛɛ ye ko:

<Fangatigi Ala ko:

O bɛna Siyon dugu sene i ko foro,
ka Zeruzalemu ke kabakuruton ye.

Alabatoso tun bɛ kuru min kan, yiritu le bɛna o
kuru datugu†.>

¹⁹ «Yala Zuda masace Ezekiyasi ni Zuda mara mogow bɛɛ ka Mise mina k'a faga wa? Yala Ezekiyasi ma siran Matigi Ala ja, ka Matigi Ala daari wa? O le koson, Matigi Ala tun ka kojugu min latige o kama, a ka a ta miiriya yelɛma ka o dabra. Ayiwa, o tuma anw don, anw le bɛna nin kojuguba nogon lase an yere ma wa?»

Yehoyakimu ka cira Uriya faga

²⁰ Ayiwa, cɛ do were fana tun bɛ ciraya kera Matigi Ala togo ra; ale togo tun ye ko Uriya, Semaya dence tun lo ka bo Kiriyati Yeharimu. A tun bɛ ciraya kera Zeruzalemu dugu kama, ani Zuda mara kama; a ta kuma ni Yeremi ta kuma bɛɛ tun bɛ kelen ye. ²¹ Masace Yehoyakimu ni a ta cefariw, ani a ta jamana kuntigiw bɛɛ k'a ta kumaw men. Masace tun b'a fɛ k'a faga. Uriya ka o ko men minke, a siranna, a borira ka taga

† **26:18** 26.18 Nin kumaw fora Mise ta kitabu konɔ (Mise 3.12).

Misiran. ²² Masace Yehoyakimu ka mogo dow fara Akibori dence Elinatan kan, ka olugu ci ka taga Misiran. ²³ Olugu tagara Uriya labo Misiran, ka na ni a ye masace Yehoyakimu fe. O k'a faga ni kerekemuru ye k'a su firi mogo gbansanw sudonyoro ra.

²⁴ Nka Safan dence Ayikamu k'a janto Yeremi ra, janko o kana na a don mogow boro k'a to o y'a faga.

27

Ala ko siyaw bee ye to Babiloni ta fanga koru

¹ Yoziyasi dence Yehoyakimu, Zuda masace, ale ta masaya damina ra, Matigi Ala ka nin kuma lase Yeremi ma; ² Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Juruden dow lalaga, ka yiri dow lese ka o ke i ko zuw*, ka do siri i kannna. ³ O ko, i ye o do ci Edomu masace ma, ka do ci Mohabu masace ma, ka do ci Amankaw ta masace ma, ka do ci Tiri masace ma, ka do ci Sidon masace ma. O masacew ta ciraden minw nana Zeruzalemu, Zuda masace Sedesiyasi fe, i bena o ciraw don olugu le boro. ⁴ I ye ne ta ci fo o ye, o ye taga o fo o matigicew ye, ko Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko o ye taga nin fo o matigicew ye ko: ⁵ «Ne Ala le ka dugukolo dan, ani adamadenw ni began minw be dugukolo kan; ne ka o dan ne ta sebayaba ni ne ta fanga sababu ra. Ni mogo min ka ne diya, ne be o fenw tigiya di o tigi le ma. ⁶ Sisan, ne le ka nin jamanaw bee don Babiloni

* **27:2** 27.2 Yiri min be la senekemisiw kan na, o le ye zu ye. Nin yoro ra, zu ye Babiloni ta fanga tagamasiyen le ye.

masace Nebukadinesari boro, ne ta baaraden; ne ka hali kongosogow di a ma, ka olugu fana bla a ta fanga koro. ⁷ Siyaw bee bena ke a ta fanga koro, ka na ke a dence fana ta fanga koro, ka na ke a mamaden fana ta fanga koro, fo ka taga ale yere ta jamana ta wagati se, wagati min siya fangatigi dow, ani masaceba dow fana bena o ta fanga sigi ale yere kan.

⁸ « <Nka ni siya o siya, walama ni jamana o jamana ma son ka baara ke Babiloni masace Nebukadinesari ye, k'a to Babiloni masace ye a ta fanga yiri la ale kan na, ne bena o siya kere ni kerekemuru ye, ani kongo, ani banajuguw, fo ka taga a to Nebukadinesari boro ye o siya halaki ka ban pewu; Matigi Ala ko ten.

⁹ « <Aw koni, aw kana aw ta ciraw, ani aw ta lagberikebagaw, ani aw ta sikolonbagaw, ani aw ta tagamasiyen lonbagaw, ani aw ta jotigiw lamen, olugu minw b'a fora aw ye ko aw tena to Babiloni masace ta fanga koro! ¹⁰ Sabu o ta cirayaw ye faninyakumaw le ye; o le bena a to ne bena aw gben, ka aw labo aw ta jamana ra, ka aw halaki.

¹¹ « <Nka ni siya o siya ka son k'a to Babiloni masace ye a ta fanga yiri la ale kan na, ka son ka baara ke Babiloni masace ye, ne bena nasuma ladon o siya ta jamana ra, k'a to o ye sigi o ta jamana ra tuun, ka o ta dugukolow sene; Matigi Ala ko ten.> »

¹² Ayiwa, ne ka nin kuma kelen le fo Zuda masace Sedesiyasi ye; ne ko: «Aw ye son k'a to Babiloni masace ye a ta fanga yiri la aw kan na; aw ye baara ke ale ni a ta mogow ye, ni o kera,

aw be kisi. ¹³ Mun koson i bena a to kerekemuru ni kongɔ ni banajuguw ye ele ni i ta mogow faga? Sabu Matigi Ala ka o le fo, ko ni siya o siya te to Babiloni masace ta fanga korɔ, ale bena o kow le lase o siya ma. ¹⁴ Cira minw b'a fora aw ye ko aw tena to Babiloni masace ta fanga korɔ, aw kana o ciraw ta kumaw lamɛn! Sabu o ta cirayakumaw ye faninya le ye. ¹⁵ Ne ma o ci! Matigi Ala ko ten. O be cirayakuma minw fora ne togɔ ra, o ye faninya le; o le bena a to ne be aw gben k'a to aw ye halaki, aw ni o ciraw yere minw be o cirayakumaw fora aw ye.»

¹⁶ Ayiwa, ne ka nin le fo sarakalasebagaw, ani mogɔ tow beɛ ye fana, ko Matigi Ala ko: «Cira dow be ciraya kera k'a fo ko: <Sisan koni, a to ye wagati donin, o bena Matigi Ala ta batoso ta minanw labɔ Babiloni, ka o laseko o no ral> Aw kana o ciraw ta kumaw lamɛn, sabu o ta cirayakumaw ye faninya le ye. ¹⁷ Aw kana o lamɛn! Aw ye to Babiloni masace ta fanga korɔ, ni o kera, aw bena kisi; ni o te, aw bena a to nin dugu ye halaki ka ke tomo le ye.

¹⁸ «Ni o ciraw ta ciraya tun ye can ye, ni a kera ko Matigi Ala yere le be kumana o fe, o tuma o ye Fangatigi Ala daari janko minan to minw tora Matigi Ala ta batoso konɔ, ani minw tora Zuda masace ta so konɔ, walama Zeruzalemu dugu konɔ, Babilonikaw kana na o minanw fana ce ka taga Babiloni. ¹⁹ Sabu min ye Ala ta batoso samasɛnw ye, ani minanba koorinin ni a jusiginanw, ani fen to minw tora nin dugu konɔ, ²⁰ Babiloni masace Nebukadinesari tun ma fen minw ta, wagati min a ka Yehoyakimu dence

Yekoniya, Zuda masace, ani Zuda pamogow mina ka bo Zeruzalemu ka taga ni o ye Babiloni, ²¹ ayiwa, o fen to minw tora Matigi Ala ta batoso kono, ani Zuda masace ta so kono, walama Zeruzalemu dugu kono, Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala k'a fo ko: ²² <O fenw koni bena taga Babiloni; o bena taga to yi, fo lon min na o fenw ta wagati bena se ne Ala fe; Matigi Ala ko ten. Ni o lon sera, ne bena o laseko ka na o bla nin yoro ra yan.> »

28

Hananiya ka Yeremi ta kuma soso

¹ O san kelen na, san min tun ye Zuda masace Sedesiyasi ta masaya san naaninan ye, ani a ta masaya damina, o san karo loorunan na, Azuri dence Hananiya min tun ye cira do ye ka bo Gabahon, lon do ale k'a fo ne ye Matigi Ala ta batoso kono, sarakalasebagaw, ani mogotow bee ja na, ko: ² «Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Babiloni masace ka fanga min sigi aw kan, ne bena o fanga yiri kari ka bo aw kan na! ³ Sani san fla ce, Babiloni masace Nebukadinesari ka Matigi Ala ta batoso minan min o min ta ka bo yan ka taga ni a ye Babiloni, ne bena o bee lana nin yoro ra tuun. ⁴ Ne bena Yehoyakimu dence Yekoniya, Zuda masace fana lana nin yoro ra yan, ani Zuda mara mogotow min o min minana ka taga Babiloni*; sabu Babiloni masace ka fanga min sigi aw kan, ne bena o fanga yiri kari ka bo aw kan na.> »

⁵ Cira Yeremi ka Hananiya jaabi sarakalasebagaw, ani mogotow bee ja na, minw bee tun be Matigi Ala ta batoso kono. ⁶ Cira Yeremi k'a

jaabi ko: «Amina! Matigi Ala y'a ke ten! I ka cirayakuma min fo, Matigi Ala ye o ke can ye, k'a to Matigi Ala ta batoso ta minanw, ani mogo minaninw bee ye bo Babiloni ka seko ka na nin yoro ra yan. ⁷ Nka ne koni bena nin kuma min fo ka don ele toro ra, ani mogo tow bee toro ra, o lamɛn: ⁸ Cira minw nana ne ni ele ja fe kabini wagatijan temeninw na, olugu ka cirayakumaw fo jamana caman kama, ani marabaw kama, ko kere ni kojuguw ni banajuguw le bena ben o kan. ⁹ Ni cira min ka ciraya ke ka herakuma fo, a ka ciraya ke ka kuma min fo, ni o kuma nana ke can ye, o le bena a yira ko can ra, Matigi Ala le ka a ci.»

¹⁰ Ayiwa, yiri min tun be cira Yeremi kan na, cira Hananiya ka o yiri bo cira Yeremi kan na k'a kari. ¹¹ O ko, Hananiya k'a fo mogow bee ja na ko: «Matigi Ala ko: <Sani san fla ce, Babiloni masace Nebukadinesari ka fanga min sigi siyaw bee kan, ne bena o fanga yiri kari ka bo o kan na nin cogo le ra.> »

A ka o fo minke, Yeremi temena a ta sira fe ka taga.

¹² Cira Hananiya ka yiri bo cira Yeremi kan na k'a kari minke, o ko fe, Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma, ko: ¹³ «Taga a fo Hananiya ye, ko Matigi Ala ko: <I sera ka yiri kari, nka i bena negbere le lalaga ka o bla a no ra co; ¹⁴ sabu Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: Ne bena negbere le la siyaw bee kan na, janko o ye to Babiloni masace Nebukadinesari ta fanga koro; o fana bena to a ta fanga koro le. Ne be hali kongosogow bla a ta fanga koro.> »

15 Cira Yeremi tagara a fɔ cira Hananiya ye ko: «Hananiya, ne lamɛn! Matigi Ala ma ele ci, o bɛɛ n'a ta, ele b'a to nin mɔgɔw bɛ o jigi la i ta faninyakumaw kan. 16 O kosɔn Matigi Ala ko: <A flɛ, ne bɛna ele ta ka bɔ dugukolo kan. Ninan san yɛrɛ ra, ele bɛna sa, sabu i ka murutiri kumaw le fɔ ka Matigi Ala sɔsɔ.> »

17 Cira Hananiya sara o san kelen na, san karo wolonflanan na.

29

Yeremi ka sɛbɛ ci mɔgɔw minaninw ma

1 Nebukadinesari tun ka mɔgɔ minw bɛɛ mina ka bɔ Zeruzalɛmu ka taga ni o ye Babilɔni, cɛkɔrɔba minw tun tora si ra o mɔgɔ minaninw na yi, ani sarakalasebagaw, ani ciraw, ani mɔgɔ tɔw bɛɛ, cira Yeremi tora Zeruzalɛmu ka sɛbɛ dɔ ci olugu bɛɛ ma; o sɛbɛ kumaw le ye nin ye. 2 O kɛra k'a sɔrɔ masacɛ Yekoniya, ani a bamuso, ani masaso jamɔgɔw, ani Zuda mara ni Zeruzalɛmu dugu jamɔgɔw, ani yiribaarabagaw, ani nɛgɛbaarabagaw bɛɛ tun minana ka bɔ Zeruzalɛmu ka ban. 3 Yeremi tun ka o sɛbɛ di Safan dencɛ Elehasa ma, ani Hilikiya dencɛ Gemariya, sabu Zuda masacɛ Sedesiyasi tun ka olugu ci Babilɔni, Babilɔni masacɛ Nebukadinesari fɛ. Kuma minw tun fɔra o sɛbɛ kɔnɔ o le ye nin ye; a ko:

4 «Ne Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala bɛ nin kumaw fɔ mɔgɔ minaninw bɛɛ ye, ne ka minw bɛɛ ta ka bɔ Zeruzalɛmu ka taga Babilɔni: 5 <Aw ye bonw lɔ ka don o kɔnɔ, aw ye nankɔw sɛnɛ ka o nankɔrafɛnw domu. 6 Aw ye furu, ka

dencew ni denmusow sɔɔ; aw ye musow furu aw dencew ye, ka aw denmusow di furu ra, janko o ye dencew ni denmusow sɔɔ. Aw y'a to aw ye caya o yɔɔ ra yi, aw kana dɔgɔya. ⁷ Ne ka aw bla ka taga o dugu min na, aw ye o dugu ta hera jini, ka Matigi Ala daari a ye, sabu aw ta hera bena bo o dugu ta hera le ra.>

⁸ «Sabu Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Aw ta ciraw, ani aw ta lagberikebaga minw be aw ce ra yi, aw kana a to olugu ye aw lafiri; ni o ko o be aw ta sikow jafɔ, aw kana o ta kumaw jate. ⁹ O be cirayakuma minw fora ne togo ra, o bee ye faninya le ye, sabu ne ma o ci; Matigi Ala ko ten.> »

¹⁰ «Nka Matigi Ala ka min fo, o ye nin ye, ko: <Ni Babiloni ta san biwolonfla fanga dafara tuma min na, ne bena na aw demɛ; ne tun ka kopuman min layiri ta aw ye, ne bena o dafa, ka aw lana nin jamana ra yan tuun. ¹¹ Ne ka ko minw latige aw ta ko ra, ne yere le ka o lon; Matigi Ala ko ten. Ne ka hera le latige aw ye, kojugu te; ne be o ke janko aw ye labankopuman sɔɔ, ani jigi.

¹² « <O tuma aw bena ne togo wele, aw bena na ne daari, ne fana bena aw lamen. ¹³ Aw bena ne ta jɛnɔgɔnya jini, aw fana bena ne sɔɔ, sabu aw bena ne jini ni aw jusukun bee le ye; ¹⁴ ne fana bena a to aw ye ne sɔɔ. Matigi Ala ko ten. Aw ta mogo minw minana ka taga jamana werew ra, ne bena olugu laseko tuun. Ne tun ka aw gben ka taga siya minw bee ce ra, ani yɔɔ minw bee ra, ne bena aw labo o yɔɔw bee ra ka na aw lajen yan tuun; Matigi Ala ko ten. Ne tun ka aw gben

ka bɔ nin jamana min na, ne bɛna aw lasekɔ o jamana kelen na tuun.>

¹⁵ «Nka aw b'a fɔra ko: <Matigi Ala ka cira dɔw sigi an cɛ ra Babilɔni yan.>

¹⁶ «Ayiwa, masace min siginin bɛ Dawuda ta masasiginan kan, ani mɔgɔ minw bɛɛ siginin bɛ nin dugu kɔnɔ yan, aw balema tɔ minw ma mina ka taga Babilɔni, Matigi Ala ka nin le fɔ olugu ta ko ra; ¹⁷ Fangatigi Ala ka min fɔ, o flɛ nin ye; a ko: <Ne bɛna o faga ni kerɛkemuru ye, ka kɔngɔ ni banajuguw ben o kan, ka o kɛ i n'a fɔ toromɔ torinin min tɛ se ka domu a cɛnkojugu fɛ. ¹⁸ Ne bɛna tugu o kɔ ni kerɛkemuru ni kɔngɔ ni banajuguw ye; ne bɛna o ta ko kɛ siranyakoba ye dunuɲa maraw bɛɛ fɛ, ka o kɛ siya danganin ye, ka o ta ko kɛ jatigekoba ye, ka o kɛ logɔbɔrifɛn ye, ani mafiyɛnyarifɛn, ¹⁹ sabu o ma ne ta kuma lamɛn, Matigi Ala ko ten, k'a sɔrɔ ne ka ne ta baaradenw ci o fɛ, minw ye ciraw ye; ne tun bɛ olugu ci o fɛ lon o lon, nka aw si ma o lamɛn. Matigi Ala ko ten.>

²⁰ «Ayiwa, sisan aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn, aw mɔgɔ minaninw, ne ka aw minw bɛɛ labɔ Zeruzalɛmu ka aw bla ka taga Babilɔni.

²¹ «Fangatigi Ala, Izirayɛli ta Ala ka min fɔ Kɔlaya dence Akabu, ani Maseya dence Sedesiyasi ta ko ra, olugu minw ka faninya cirayaw kɛ ne tɔgɔ ra, a ka min fɔ olugu ta ko ra o ye nin ye, ko: <A flɛ, ne bɛ olugu don Babilɔni masace Nebukadinesari boro; a bɛna o faga aw yɛrɛ ɲa na. ²² Olugu ta ko kosɔn, Zuda mara mɔgɔ minanin minw bɛ Babilɔni, olugu bɛna to ka

ɲogɔn danga ni nin kumaw le ye, ko: Matigi Ala ye i ke i ko Sedesiyasi ni Akabu, Babilɔni masace ka olugu minw jeni tasuma ra!> ²³ Sabu o ka maroyakoba le ke Izirayelimogow ce ra; o ka jencya ke ni o mogɔɲogɔnw ta musow ye, ka faninyakumaw fo ne togo ra, k'a sorɔ ne ma foyi fo o ye. Ne ka o ko lon, ne b'a seere ye fana. Matigi Ala ko ten.»

Yeremi ka kuma min fo Semaya ma

²⁴ «A fo Semaya ye, min be bo Nehelamu, ²⁵ ko Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <I ka sebe dow ci i yere togo ra Zeruzalemu dugumogow bee ma, ani sarakalasebaga Sofoni ma, Maseya dence, ani sarakalasebaga tow bee ma; i k'a fo Sofoni ye ko: ²⁶ Matigi Ala ka ele le sigi sarakalasebagaya ra sarakalasebaga Yehoyada no ra, janko i ye Matigi Ala ta batoso korosi; janko ni mogɔ o mogɔ ka fatoya bla a yere ra, k'a yere ke cira ye, i ye o tigi mina k'a senw don nege ra k'a bla kaso ra. ²⁷ O ra, mun koson i ma Anatotikace Yeremi dogoya, ale min b'a yere kera cira ye aw ce ra yi? ²⁸ A ka sebe do ci an ma yan Babiloni*, k'a fo ko: Aw ta Babilonisigi bena men! Aw ye bonw lo ka don o konɔ, aw ye nankow sene ka o nankorafenw domu.> »

²⁹ Ayiwa, sarakalasebaga Sofoni ka nin sebe karan cira Yeremi na na. ³⁰ Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma, ko: ³¹ «Cira do ci ka taga a fo mogɔ minaninw bee ye ko Matigi Ala be nin fo Nehelamukace Semaya ma, o ye nin ye: <I n'a fo Semaya be ciraya kera aw ce ra yi, k'a sorɔ ne m'a ci, k'a to aw be aw jigi lara a ta

faninyakumaw kan, ³² o tuma Matigi Ala ko: Ne bena Nehelamukace Semaya ni a ta duruja bee kere. A ta mogo si tena to nin mogow ce ra; ne bena kopuman min ke ne ta mogow ye, a ta mogow si ja tena o ye; Matigi Ala ko ten, sabu a ka murutiri kumaw fo ka Matigi Ala sosu.> »

Ala bena a ta mogow lana o ta jamana ra tuun

30

(30-33)

Ala bena a ta mogow bosi o juguw boro

¹ Matigi Ala ka kuma min lase Yeremi ma; a ko: ² «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Ne ka kuma o kuma fo i ye, o bee sebe kitabu do konu. ³Wagati do bena se, Matigi Ala ko ten, ne bena ne ta mogow, Izirayelimogow, ani Zuda mara mogo minaninw lana; ne ka jamana min di o bemaw ma, ne bena o lana o jamana ra tuun, ka na a ke o ta ye.> » Matigi Ala le ka o fo.

⁴ Matigi Ala ka kuma minw fo Izirayeli ni Zuda ta ko ra, o fle nin ye:

⁵ «Matigi Ala ko:
<An be jatigekan le menna;
siranya ko lo, hera ko te.

⁶ Aw ye jininkari ke k'a fle
ni a kera ko ce be se ka den woro!
Mun koson ne be ce w bee yera,
o bee boro be o soro ra
i ko muso jigibagato?

Mun koson ce bee pada yelemana?

⁷ E, nin ye lonjuguba ye de!

A jɔgɔnna lon ma ke ban.

A bɛna ke Yakuba ta mɔgɔw ta degu wagati le ye, nka o bɛna kisi ka bɔ a ra.» »

⁸ «O lon na, kɔni, Fangatigi Ala ko ten, o ka fanga min sigi aw kan, ne bɛna o fanga yiri kari ka bɔ aw kan na, ka aw ta sirinanw foni; jamana wɛɛ tɛna a ta fanga sigi aw kan tuun. ⁹ O bɛna baara ke Matigi Ala, o ta Ala le ye, ani ne bɛna Dawuda ta duruja min sigi o kunna ka ke o ta masace ye.»

¹⁰ «Aw Yakuba ta mɔgɔw, ne ta jɔnw, aw kana siran!

Matigi Ala ko ten.

Aw Izirayelimɔgɔw, aw jigi kana tige;

sabu aw y'a flɛ, ne bɛna aw kisi ka aw lana ka bɔ fɔ o jamanajan na,

ka aw ta durujaw kisi ka bɔ o jamana ra, o ka o mina ka taga ni o ye jamana min na.

Yakuba ta mɔgɔw bɛna seko ka na,

ka na laganfiya ni nasuma sɔrɔ,

mɔgɔ si tɛna o tɔrɔ tuun.

¹¹ Ne bɛ ni aw ye;

Matigi Ala ko ten.

Ne bɛna aw kisi.

Ne tun ka aw janjan ka taga siya minw bɛɛ ra,

ne bɛna o siyaw bɛɛ halaki pewu;

nka aw kɔni, ne tɛna aw halaki pewu.

Ne bɛna aw koro, ka kapa ni can sira ye;

sabu ne tɛ se ka aw jarakibari to.»

Ala bɛna a ta mɔgɔw kenɛya

¹² Matigi Ala ko:

«Fla tɛ aw ta bana ra,

aw ta tɔrɔ dimi ka bon.

13 Mɔgɔ si tɛ lɔ ni aw kunko ye, ka aw ta jori
flake;

fla tɛ yi min bɛ aw ta bana keneya.

14 Aw kanubagaw bɛɛ ninana aw kɔ,

o si tɛ aw yɔrɔɲini tuun.

Ne ka aw kɛrɛ i ko mɔgɔ b'a jugu kɛrɛ cogo min
na;

ne ka aw koro hali ne ma hina aw ra,

aw ta terenbariyaw cayakojuɔu kosɔn,

ani aw ta jurumunw bonyakojuɔu kosɔn.

15 Mun kosɔn aw bɛ kasi aw ta dimi kosɔn,

aw ta bana keneyabari kosɔn?

Aw ta terenbariyaw cayakojuɔu,

ani aw ta jurumun bonyakojuɔu le kosɔn,

ne ka nin kɛ aw ra.

16 «Nka minw bɛ aw domu, dɔw bɛna olugu fana
domu.

Aw jugu w bɛɛ, o bɛna olugu bɛɛ mina ka taga ni
o ye.

Minw ka aw borofɛnw cɛ, o bɛna olugu fana
borofɛnw cɛ;

minw ka aw borofɛnw mina aw ra, o bɛna olugu
fana borofɛnw mina o ra.

17 Sabu ne bɛna aw flake

ka aw ta bana keneya,

Matigi Ala ko ten;

sabu mɔgɔw bɛ aw welera ko <mɔgɔ gbenninw>,

<Siyɔn dugumɔgɔw, mɔgɔ si tɛ mɔgɔ minw jatera
tuun>.»

Ala bɛna a ta mɔgɔw lawuri

18 Matigi Ala ko:

«A flɛ, ne bɛna Yakuba ta mɔgɔw ta bonw lawuri
tuun,

ne bɛna hina o ta sow ra.
 O ta dugu bɛna lɔ kokura a lɔyɔrɔkɔrɔ ra,
 masaso bɛna lɔ a lɔyɔrɔ yɛrɛ ra.

19 Mɔgɔw bɛna o ta dɔnkirilakanw, ani
 barakalarikanw mɛn,

ka o ta ɲagarikanw mɛn.

Ne bɛna o caya,

dɔ tɛna bɔ o ra;

ne bɛna o bonya,

mɔgɔ tɛna o dɔgɔya.

20 O ta denw bɛna kɛ i ko o tun bɛ cogo min na
 fɔlɔfɔlɔ,

o ta mɔgɔw bɛɛ lajennin bɛna sabati ne ɲa kɔrɔ;
 ne bɛna wuri o tɔɔrɔbagaw bɛɛ kama.

21 O ta kuntigi bɛna kɛ o yɛrɛ ta mɔgɔ dɔ le ye;

o ta ɲamɔgɔ bɛna bɔ o yɛrɛ le cɛ ra.

Ne bɛna a madon ne ra,

a fana bɛna gbara ne ra.

Ni o tɛ jɔntigi le bɛ se k'a ja gbɛlɛya

k'a fɔ ko a bɛ gbara ne ra a yɛrɛ ma?

Matigi Ala ko ten.

22 Aw bɛna kɛ ne ta mɔgɔw ye,

ne fana bɛna kɛ aw ta Ala ye.»

Matigi Ala ta sanfɔɲɔba

23 A flɛ, Matigi Ala ta sanfɔɲɔ ye nin ye!

A ta jusugban le wurira;

o sanfɔɲɔba le bɛ labɛnna,

a bɛ munumununa mɔgɔjuguw kunna.

24 Matigi Ala ta dimiba tɛna mala

fɔ a ka ko min latige a jusukun na,

a ye o kɛ k'a dafa.

Wagati nataw ra, aw bɛna o kow bɛɛ faamu.

31

Izirayelimogow kosegiko o ta jamana ra

¹ «O wagatiw ra, Matigi Ala ko ten, ne bena ke Izirayeli ta gbaw bee ta Ala ye, olugu fana bena ke ne ta mogow ye.»

² Matigi Ala ko:

«Mogō minw bōsira kerekemuru boro olugu le ko diyara ne Ala ye kongokolon kōnō; ne bena na pasuma di Izirayelimogow ma.»

³ Kabini folofolo Matigi Ala k'a yere yira anw na; a ko: «Ne be aw kanu ni kanuya banbari le ye, o koson ne be ne ta numanya to aw kan.

⁴ Ne bena aw sigi kokura aw no ra, aw siginin fana bena to, ele Izirayeli, sunguru kanunin!

Aw bena aw yere masiri ka aw ta longanw ta tuun,

ka bo ka don ke ka nagari ni donkebagaw ye.

⁵ Aw bena rezenforow sene tuun Samari tintinw kan;

senekebagaw bena sene ke,

o fana bena a tonō soro.

⁶ Sabu lon do bena se,

o lon na dugu korosibagaw bena peren Efirayimu kuruw kan, ko:

«Aw ye wuri, an ye taga Siyon dugu kōnō

Matigi Ala, an ta Ala fe!» »

⁷ Sabu Matigi Ala ko:

«Aw ye peren, ka nagari Yakuba ta mogow koson; aw ye nagarikanba bo o ta siya ye, siya min be siya tow be na fe.

Aw ye aw kan korota ka Ala tando k'a fo ko:

«Matigi Ala, i ta mɔgɔw kisi,
Izirayelimɔgɔ tɔw kisi.»

⁸ A flɛ, ne bɛna o lana ka bɔ sahiliyanfan jamana
ra;

ne bɛna o labɔ fɔ dunuɓa danw na ka na o lajen.
Fiyentɔw, ani senkelenw bɛna kɛ o cɛ ra,
ani muso lasiritɔw, ani muso jigibagatɔw bɛɛ;
jama camanba le bɛna sekɔ ka na yan.

⁹ O kasito le bɛna na.

Ne bɛna bla o ɓa ka sekɔ ni o ye ka o to
makarikanfɔ ra.

Ne bɛna taga ni o ye jida ra,
ka tɛmɛ ni o ye sira dakapanin kan,
o sen tɛna talon foyi ra yɔrɔ min na;
sabu ne le ye Izirayeli face ye,
Efirayimu le ye ne dence fɔlɔ ye.»

Izirayeli ta ɓanasisi bɛna kɛ ɓagari ye

¹⁰ «Siyamɔgɔw, aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn;
aw ye taga a lakari fɔ yɔrɔjan, kɔgɔji
kɔfejamanaw ra.

Aw y'a fɔ ko: «Min ka Izirayelimɔgɔw janjan, ale
le bɛna o lajen tuun;

a bɛna o kɔrɔsi i ko sagagbenbaga bɛ a ta
sagakuru kɔrɔsi cogo min na.»

¹¹ Sabu Matigi Ala bɛna Yakuba ta mɔgɔw labla;
mɔgɔ minw baraka ka bon ni o ta ye, a bɛna o
kunmabɔ ka bɔ olugu boro.

¹² O bɛna na ɓagari fɔ ka pɛrɛn Siyɔn kuruw kan;
o bɛna bori ka na Matigi Ala ta fenɓumanw nɔ
fɛ:

siman, ani rɛzɛnjikura, ani turu,
ani sagaw, ani baw, ani misiw.

O bɛna kɛ i ko kodaranankɔ;

o baraka tena ban tuun.

13 O wagati ra sungurudenw bɛna ɲagari ka dɔn
kɛ,

ani kanbelenw ni cɛkɔrɔbaw bɛɛ.

Ne bɛna o ta sangakasi yeɛɛma k'a kɛ ɲagari ye,
ka o jusu saaro;

ne bɛna o bɔ jusukasi ra ka o ninsɔndiya.

14 Ne bɛna sarakalasebagaw fa ni sarakasogo
turumanyɔrɔw ye;

ne bɛna ne ta mɔgɔw wasa ni ne ta fɛɲɲumanw
ye.

Matigi Ala ko ten.»

Izirayeli bɛna labankɔɲuman ni jigi sɔrɔ

15 Matigi Ala ko:

«Kan dɔ bɔra Rama dugu kɔnɔ,

mɔɲumankokanw, ani kasikan caman;

Raseli* le bɛ kasira a ta denw kosɔn,

a ma sɔn mɔgɔ si ye a jusu saaro,

sabu a bɔnɔna a denw na.»

16 Matigi Ala ko:

«Aw ye kasi dabla,

aw ye aw ɲaji cɛ;

sabu aw bɛna aw ta baara sara sɔrɔ.

Matigi Ala ko ten.

Aw ta denw bɛna sekɔ ka bɔ aw juguw ta jamana
ra.

17 Aw ta durujaw bɛna jigi sɔrɔ,

Matigi Ala ko ten.

Aw ta denw bɛna sekɔ ka na o yeɛ ta jamana ra.

* **31:15** 31.15 Raseli ye Izirayeli jamana bɛɛ lajennin taga-
masiyen le ye (Matiyu 2.18).

18 «Ne ka Efirayimukaw ta mapumankokan men
kosebe, o ko:

«I ka an koro, an fana sonna korori ma,
sabu an tun be i ko misiden min ma koro folo.
An laseko, ni o kera, an bena seko ka na;
sabu ele le ye Matigi Ala ye, an ta Ala.

19 Folefolo an tun banna i ra, nka sisan an
nimisara;

an ka ko lon sisan minke,
tingalon ka an soro fo an be an woto gbasi.

An maroyara, an jigi tigera,
sabu an ka kewale minw ke an denmisenman, o
dogoyari le sera an ma.»

20 Efirayimu ye ne dence le ye, min ko ka gbelen
ne ma;

den do lo, min ko ka di ne ye haali.

Ni ne k'a ko fo tuma o tuma,
ne hakiri be jigi a ra tuun,
o koson a ta ko ka bon ne jusu ra yere le;
ne bena hina a ra tuun kosebe.

Matigi Ala ko ten.»

Izirayelimogow welekan

21 «Aw ye no bla aw temesira ra,
ka tagamasiyen berew turu siradaw ra;
aw ye aw temesira korosi,
aw bena sira min ta, aw ye o korosi.

Aw ye seko ka na, Izirayeli, sunguru kanunin,
aw ye seko ka na don aw ta duguw konon.

22 Aw bena aw ta miniminisalo dabla tuma
juman,

denmuso murutininw?

Matigi Ala bena kokura le ke dunupa konon:

Muso le bena ce yoroni!»

Zuda mara mɔgɔw bɛna kɔsegi o ta jamana ra

²³ Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Wagati min ne bɛna o ta mɔgɔ minaninw lana, o tuma o bɛna to ka nin kumaw fɔ tuun Zuda mara ra, ani a duguw kɔnɔ, ko:

⟨Matigi Ala ye baraka don i ra terenninya sigiyɔrɔ, kuru saninyanin!⟩

²⁴ «Zuda mara mɔgɔw, ani a dugumɔgɔw bɛɛ bɛna sigi o yɔrɔ ra, ani sɛnɛkɛbagaw, ani minw bɛ to ka yaala ni o ta sagakuruw ye. ²⁵ Sabu minlɔgɔ ka minw baraka ban, ne bɛ olugu sɔn ji ra, kɔngɔ ka minw baraka dɛsɛ ne bɛ olugu bɛɛ fa.»

²⁶ O wagati ra, ne kununa, ne ka ne ja yɛlɛ; ne ta sunɔgɔ tun diyara kɔsɛbɛ.

Ala bɛna a ta mɔgɔw ladon kokura

²⁷ «Wagati dɔ bɛna se, Matigi Ala ko ten, o wagati ra ne bɛna dannɛ kɛ Izirayeli ta so ni Zuda ta so kɔnɔ; o simansi bɛna kɛ adamadenw, ani bɛganw le ye. ²⁸ Ne ka ne janto o ra ka o bɔn, ka o ben, ka o cici, ka o halaki, ani ka o cɛn cogo min na, ne bɛna ne janto o ra o cogo kelen na fana ka o lɔ, ani ka o turu. Matigi Ala ko ten.

²⁹ O lon na, mɔgɔ tɛna a fɔ tuun ko:

⟨Faw ka rɛzɛngberɛn min domu, o ka o denw jinw kumu.⟩

³⁰ «Nka mɔgɔ bɛɛ kelen kelen bɛna sa a yɛrɛ ta terenbariya le kɔsɔn. Ni mɔgɔ o mɔgɔ ka rɛzɛngberɛn domu, o tigi yɛrɛ jinw le bɛ kumu.»

Ala ni a ta mɔgɔw ta jɛnɔgɔnyakura

³¹ «Lon dɔ, bɛna se, Matigi Ala ko ten, ne bɛna jɛnɔɔɔnyakura don ni Izirayeli ta gbamɔɔɔw, ani Zuda ta gbamɔɔɔw ye. ³² O jɛnɔɔɔnya tɛna kɛ i ko ne tun ka jɛnɔɔɔnya min don ni o bɛmaw ye, lon min na ne ka o boro mina ka bɔ ni o ye Misiran jamana ra; sabu olugu tun ka o jɛnɔɔɔnya cɛn, k'a sɔɔɔ ne le tun ye o matigicɛ ye; Matigi Ala ko ten.

³³ «Nka o wagatiw tɛmɛnin kɔ, ne bɛna jɛnɔɔɔnya min don ni Izirayeli ta gbamɔɔɔw ye, o ye nin ye, Matigi Ala ko ten: Ne bɛna ne ta sariyaw don o kɔɔɔ, k'a sɛbɛ o jusukun na; ne bɛna kɛ o ta Ala ye, o bɛ kɛ ne ta mɔɔɔw ye. ³⁴ Mɔɔɔ si tɛna a mɔɔɔɔɔɔɔn karan tuun, walama k'a balema karan tuun, ko: <Aw ye jija ka Matigi lon.> Sabu o bɛɛ bɛna ne lon, k'a ta mɔɔɔ fitiniw na ka taga a bla mɔɔɔɔw ra. Matigi Ala ko ten. Sabu ne bɛna o ta terenbariyaw bɛɛ yafa o ma, ne tɛna ne hakiri to o ta jurumunw si ra tuun.»

Ala ye kankelentigi ye

³⁵ Matigi Ala min bɛ tere bɔ, janko a ye yeelen bɔ tere fɛ,
min bɛ karo ni lolow ta wagatiw latigɛ, janko o ye yeelen bɔ su fɛ,
min bɛ kɔɔɔji lawuri, k'a to jikuruw ye mankan bɔ,
min tɔɔɔ ye ko Fangatigi Ala, ale ko:

³⁶ «Ni nin fɛnw ta wagati latigeninw ma ban ne na kɔɔɔ fiyewu,
o tuma Izirayeli ta durujaw ta siya fana tɛna ban ne na kɔɔɔ,
Matigi Ala ko ten.»

³⁷ Matigi Ala ko:

«Ni sankolo janya tun be se ka suma,
ni mɔgɔ tun be se ka dugukolo dunya segesege
ka se fɔ a jusiginanw ma,
o tuma ne tun bena ban Izirayeli ta duruja bee
lajennin na
o ta kawale bee koson,
Matigi Ala ko ten.»

Zeruzalemu dugukura

³⁸ «A fe, lon do bena se, Matigi Ala ko ten;
o lon na nin dugu bena lo kokura Matigi Ala
ye, k'a ta Hananeheli ta sankaso yoro ra, ka
taga a bla fo kogo nongon ta donda ra. ³⁹ O
bena sumanikejuru la k'a teren tuun ka taga se
fo Garebu kongori ma; o ko, o be munumunu
ka taga Goha fan na. ⁴⁰ O be fen saninw, ani
bugurigbew firi dingakolon min konɔ, o yoro bee,
ani forow bee, ka taga se fo Sedoron ko ma, ani
ka taga se fo Sow ta donda ta nongon yoro ma,
tereboyanfan na, o yoro bee bena saninya ka ke
Matigi Ala ta ye; o yoro si tena ben tuun walama
ka ci.»

32

Yeremi ta foro

¹ Matigi Ala ka kuma min lase Yeremi ma,
Zuda masace Sedesiyasi ta masaya san tannan
na; o tun ye Nebukadinesari ta masaya san tan
ni seeginan ye.

² O wagati ra, Babiloni ta masace ta kerekajama
tun ka Zeruzalemu dugu lamini. Yeremi tun
minana k'a bla masace ta so korosibagaw ta lu

kɔnɔ. ³ Zuda masace Sedesiyasi le tun k'a datugu o yɔrɔ ra, ko mun kosɔn a be ciraya kera k'a fo ko Matigi Ala ko: «A fe, ne bena nin dugu don Babiloni masace boro, k'a to a y'a mina. ⁴ Zuda masace Sedesiyasi tena bɔsi Babilonikaw boro, sabu sigiya t'a ra, ne bena a don Babiloni masace boro; ale yere ni Babiloni masace bena jɔgɔn ye na ani na, o bena kuma fana da ani da. ⁵ O bena Sedesiyasi mina ka taga ni a ye Babiloni; a bena taga to yi fo lon min na ne Ala bena ne sago ke a ra, Matigi Ala ko ten. Hali ni aw ka Babilonikaw kere, aw tena se o ra.»

⁶ Yeremi ko: «Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, k'a fo ko: ⁷ «A fe, i belence Salumu dence Hanameheli bena na i fe, ka n'a fo i ye ko ale ta foro min be Anatoti, ko i ye o san, ko sabu ka kapa ni kunmabɔri ta sariya ye, ele ka kan k'a san*.> »

⁸ «Ayiwa, ne belence dence Hanameheli nana ne fe, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye. A nana ne sɔrɔ masaso korɔsibagaw ta lu kɔnɔ, k'a fo ne ye ko: «Ne ta foro min be Anatoti, Boniyaminu ta mara ra, o foro san, sabu ka kapa ni cen ta sariya ye, ele le ka kan k'a kunmabɔ, k'a sɔrɔ; o ra, a san k'a ke i ta ye!»

«Ne k'a lon o le ra ko Matigi Ala yere le tun kumana ne fe. ⁹ Ne ka o foro san ne belence dence Hanameheli fe; o foro tun be Anatoti; ne ka warigbe tan ni wolonfla jate ka o di a ma foro songo ye. ¹⁰ Ne k'a sansɛbe ke, k'a melege,

* **32:7** 32.7 Ni mɔgo do tun sara, walama n'a desera, a balema do tun ka kan ka a ta dugukolo kunmabɔ, janko o dugukolo kana na ke mɔgo were ta ye (Sariya 25.5-10).

ka ne boronɔ la a kan, k'a da nɔrɔ, ka mɔgɔ dɔw ke an seerew ye, ka warigbe hakeya suma sumanikenan dɔ kɔnɔ olugu jana. ¹¹ O kɔ, ne tun ka foro sansebe min melege, ka ne boronɔ la a kan, k'a da nɔrɔ, foro sancogo ni a sankan tun sebera min kɔnɔ, ne ka o ta; foro sansebe flanan min tun ma melege ne ka o fana ta.

¹² «Ne ka o sebew di Baruki ma, min ye Maseya dence Neriya dence ye. Ne k'a di a ma ne belence dence Hanameheli ja na, ani seere minw fana tun ka o boronɔ la foro sansebe kan, ani Yahudiya minw bee tun be masaso korosibagaw ta lu kɔnɔ.

¹³ «Ne k'a fo Baruki ye olugu bee ja na ko: ¹⁴ Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Nin foro sansebew ta, min melegenin lo, ani min ma melege, i ye taga o bla bogodaga dɔ kɔnɔ, janko a maranin ye to yi ka meen.> ¹⁵ Sabu Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Mogow belen bena bonw, ani forow, ani rezenforow san nin jamana kɔnɔ.> »

Yeremi ta Aladaari

¹⁶ Ne ka foro sansebew di Neriya dence Baruki ma minke, ne ka nin daariri ke Matigi Ala fe; ne ko:

¹⁷ «E, Dunupatigi Ala, a fe, ele le ka sankolo ni dugukolo dan i ta barakaba ni i ta sebagaya sababu ra; foyi man gbelen ele ma! ¹⁸ Ele be kopuman ke mɔgɔ ye, k'a ke a ta denw ye, fo ka taga se a ta duruja waga kelennan ma; nka i be facew ta terenbariyaw hake bo o ta denw na o ko fe. E, bonyatigi Ala, ani barakabatigi Ala, ele min togo ye ko Fangatigi Ala, ¹⁹ i ta kolatigeninw ka bon, i ta kewalew ye kabakow ye! I ja be

adamadenw ta kewalew bee ra. I be bee kelen kelen sara ka kapa ni a ta tagamacogo ye, ka kapa ni a yere ta kewalew ye.

²⁰ «I ka tagamasiyenw, ani kabakow ke Misiran jamana ra; hali bi i belen be o kow kera Izirayelimogow, ani adamaden tow ye. O le ka i togo bonya tan bi. ²¹ I ta mogow, minw ye Izirayelimogow ye, i ka olugu labo Misiran jamana ra, ka tagamasiyenw ni kabakow ke i ta sebagaya ni i ta fanga sababu ra, ka siranyaba bla mogow ra. ²² I tun karira o bemaw ye ko i bena jamana min di o ma, i nana o jamana di o ma, nono ni li be woyo jamana min na. ²³ O nana, ka na o jamana tigiya ta, nka o ma son ka i kan mina, o ma i ta sariya sira tagama; i tun ka fen o fen fo o ye, o ma o si ke. O koson i ka nin kojuguw bee lase o ma.

²⁴ «Ayiwa, a fle, Babilonikaw ka yelenyowow laben ka dugu kogo lamini, janko ka dugu mina. O nana dugu kere, dugu bena don o boro fana, o ta kerekemuru sababu ra, ani kongo ni banajugu minw bena ben o kan, o sababu ra. I tun ka kuma min fo, o le be dafara, i ko i yere na b'a ra cogo min na. ²⁵ O bee n'a ta, Dunupatigi Ala, ele k'a fo ne ye ko ne ye foro san ni wari ye, ka mogow dow ke ne seerew ye, k'a sorow dugu bena don Babilonikaw boro!»

Ala ka Yeremi jaabi

²⁶ Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma, ko: ²⁷ «A fle, ne le ye Matigi Ala ye, danfenw bee tigi Ala. Yala ko do be yi min be se ka ne kapa wa? ²⁸ O koson Matigi Ala ko: A fle,

ne be nin dugu don Babilonikaw boro, k'a don Babiloni masace Nebukadinesari boro; ale bena dugu mina. ²⁹ Babilonikaw bena na nin dugu kama, ka na don dugu kɔnɔ, ka tasuma don dugu ra k'a jeni. O bena aw ta bonw jeni, aw tun be to ka wusunan sarakaw* bo Baali* ta jo ye biribon minw kunna, ani aw tun be to ka rezenji sarakaw* bo ala werew ye bon minw kunna, janko ka ne jusu bo, o bena o bonw jeni.

³⁰ «Sabu kabini o denmisenman, Izirayeli ta mɔgɔw, ani Zuda ta mɔgɔw ma foyi ke ne ja kɔrɔ ni kojugu dɔrɔn te. Izirayelimɔgɔw ma foyi le ke, fo ka ne jusu bo dɔrɔn ni o ta kewalew ye, o yere boro ka kewalejugu minw ke; Matigi Ala ko ten. ³¹ Sabu kabini a lolon na fo ka na bla bi ra, nin dugu kera ne dimi sababu ani ne jusugban sababu le ye; o koson ne bena a halaki ka bo ne ja kɔrɔ, ³² Izirayeli ta mɔgɔw, ani Zuda mɔgɔw ta kojuguw bee koson, o ka kojugu minw ke ka ne jusu bo, olugu ni o ta masacew, ani o ta jamana namɔgɔw, ani o ta sarakalasebagaw, ani Zuda mara mɔgɔw, ani Zeruzalemukaw. ³³ O ka o ko le di ne ma, o ma o ja di ne ma; ne tun be o karan lon o lon, nka o ma son ka ne lamɛn, o fana ma son ne ta ladiri ma. ³⁴ Ne togo be so min kan, o ka o ta jo haramuninw bla o so le kɔnɔ, k'a lanogo. ³⁵ O ka sonnkeyoro dow lo Baali ta jo ye Beni Hinomu dingakolonba yoro ra, janko ka o dencew, ani o denmusow ke saraka ye ka Moloki ta jo son; k'a soro ne ma o fo o ye, o ko yere ma don ne ta miiriya ra ka ye, k'a fo ko o ye nin ko haramunin pogon ke, ka Zuda mɔgɔw bla jurumun na.

³⁶ «Nka o bæe n'a ta, aw b'a fõra nin dugu min ta ko ra ko a bena don Babilõni masace boro, kerékemuru ni kongo ni banajuguw sababu ra, ayiwa, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala be min fõra o dugu ta ko ra, o fle nin ye, ko: ³⁷ <A fle, ne diminin, ani ne jusu gbannin, ani ne jusu boninba tun ka o gben ka taga jamana minw bæe ra, ne bena o lana ka bo o jamanaw bæe ra, ka o lajen tuun; ne bena o lana nin yõro ra tuun, k'a to o ye na sigi yan hera ni laganfiya ra. ³⁸ O bena ke ne ta mógow ye, ne bena ke o ta Ala ye. ³⁹ Ne bena miiriya kelen le don o bæe jusukun na, ka sira kelen bla o bæe koro, k'a to ne pasiran ye ke o ra tuma bæe, janko o ta ye ja, o ta den minw be na o ko fe, olugu fana ta ye ja. ⁴⁰ Ne bena jennogonya wuribari don ni o ye; ne tena ne ko don o ra tuun, ka ban ka kojuman ke o ye. Ne bena ne pasiran don o jusukun na, janko o kana o yere mabo ne ra. ⁴¹ Ne ninsondiyanin le bena kojuman ke o ye; can ra, ne bena o sigi nin jamana ra, ni ne jusukun bæe ye, ani ne nin bæe.>

⁴² «Matigi Ala ko tuun: Ne ka nin kojuguba bæe lase nin mógow ma cogo min na, o cogo kelen na fana ne ka kojuman min bæe ko fo, ne bena o bæe lase o ma fana. ⁴³ Aw b'a fõra nin jamana min ta ko ra ko a kera yõro lakolon ye, ko adamaden t'a ra, began t'a ra, ko a donna Babilõnikaw boro, o belen bena forow san nin jamana ra tuun. ⁴⁴ O belen bena forow san ni wari ye, ka foro sansẽbew ke, ka o melege, ka o boronow la o kan, ka o da noro, ka mogo dow ke a seerew ye; o kow belen bena ke Boniyaminu ta mara

ra, ani Zeruzalemu kerɛfeyɔrɔw ra, ani Zuda duguw ra, ani dugu minw bɛ jamana kuruyɔrɔw ra, ani jamana dugumayanfan ta duguw, ani woroduguyanfan kongokolon ta duguw, sabu ne bɛna o ta mɔgɔ minaninw lasekɔ, Matigi Ala ko ten.»

33

Izirayeli duguw bɛna lɔ kokura

¹ Ka Yeremi datuginin to masaso kɔrɔsibagaw ta lu kɔnɔ, Matigi Ala ta kuma sera a ma tuun a sɔnaga flanan na, ko: ² «Matigi Ala min bɛ nin kow kɛ, Matigi Ala min bɛ a labɛn k'a latigɛ, min tɔgɔ ye ko Matigi Ala, ale ko: ³ «Ne wele, ne bɛna i jaabi; ne bɛna kobaw fɔ i ye, ani ko dogoninw, i tɛ ko minw lɔn. ⁴ Sabu Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ka nin le fɔ nin dugu ta bonw, ani Zuda masacɛw ta bonw ta ko ra. O ka o bon minw cici, janko o jugu minw nana dugu lamini, olugu kana yɛlɛnyɔrɔ sɔrɔ ka don dugu kɔnɔ ka o faga ni kerekemuru ye; ⁵ o tun kɛra wagati min na o ni Babilɔnikaw tun bɛ kɛrɛ ra. O bonw bɛna fa mɔgɔw suw le ra, ne bɛna mɔgɔ minw faga ne ta dimi ni ne ta jusugban kosɔn. Ne bɛna ne pada dogo nin dugu ra o ta kojuguw bɛɛ kosɔn.

⁶ « «Nka o bɛɛ n'a ta, ne bɛna o flakɛ, ka o kɛnɛya; ne bɛna o kɛnɛya, ka hera ni pasuma caman di o ma. ⁷ Ne bɛna Zuda ta mɔgɔ minaninw, ani Izirayeli ta mɔgɔ minaninw lana tuun, ka na o sigi o ta jamana ra i ko o tun bɛ cogo min na fɔlɔfɔlɔ. ⁸ O ka terenbariya minw bɛɛ kɛ ka ne hake ta, ne bɛna o saninya ka bɔ o bɛɛ ra. O ka terenbariya minw bɛɛ kɛ ka ne

hake ta, ka muruti ne ma, ne bena o bee yafa o ma. ⁹ Nin dugu bena ke ne togo bonya sababu le ye dugukolo siyaw bee ce ra, ani ninsondiya sababu, ani ne tando sababu, ani ne ta nogo; sabu ne bena kopuman minw bee ke o ye, siya tow bee bena o ko men. Ne bena kopuman ni hera min bee ke o ye, ni siya tow nana o ye, o ko bena siranya bla o ra, fo o bena yereyere.» »

¹⁰ Matigi Ala ko: «Aw b'a fora nin yoro min ma ko a kera yoro lakolon ye, ko mogo te yi, ko began te yi, ko Zuda duguw, ani Zeruzalemu siradaw kera yoro lakolonw ye, ko mogo te sigi yi tuun, ko began fana t'a ra, ¹¹ ayiwa, lon do, mogow belen bena pagarikanw, ani ninsondiyanw men nin yorow ra tuun, ani kopoce ta donkirilakanw, ani kopomuso ta donkirilakanw, ani minw bena to ka barakalari sarakaw* bo Matigi Ala ta batoso kono, ka donkiri la, k'a fo ko:

<Aw ye Fangatigi Ala fo k'a walepumanlon,
sabu Matigi Ala ka ni,
sabu a ta pumanya te ban ka ye!>

«Sabu ne bena jamana mogo minaninw lana tuun, ka na o sigi o sigicogokoro ra. Matigi Ala ko ten.»

¹² Fangatigi Ala ko: «Nin yoro min kera yoro lakolon ye bi, mogo te yoro min na tuun, began t'a ra tuun, ayiwa, sagagbenyorow bena ke sagagbenbagaw fe nin yoro ra tuun, ani a duguw bee ra; o bena to ka o ta sagaw mara yi. ¹³ Dugu minw be jamana kuruyorow ra, ani jamana dugumayanfan ta duguw, ani woroduguyanfan kongokolon ta duguw, ani Boniyaminu ta mara ra, ani Zeruzalemu kerfeduguw ra, ani Zuda

dugu tɔw ra, mɔgɔw belen bɛna o ta sagaw, ani o ta baw jate yi tuun. Matigi Ala ko ten.»

Ala bɛna Dawuda ta masaya kɔrɔta

¹⁴ «A fɛ, lon dɔ bɛna se, Matigi Ala ko ten, o lon na ne tun ka kɔɲuman min layiri ta Izirayeli ta somɔgɔw, ani Zuda ta somɔgɔw ye, ne bɛna o layiri dafa. ¹⁵ O lon na, ani o wagati ra, ne bɛna mɔgɔ terennin dɔ lawuri Dawuda ta duruja ra, min bɛna terenninya ni can ladon jamana kɔnɔ. ¹⁶ O wagati ra, Zuda mara bɛna kisi, Zeruzalɛmu bɛna kɛ hera ni laganfiya ra. A bɛna wele ni togo min ye, o ye nin ye ko: <Matigi Ala, an ta terenninya tigi.> »

¹⁷ Sabu Matigi Ala ko: «Mɔgɔ dɔ bɛna sɔrɔ Dawuda ta duruja ra tuma bɛɛ, min bɛ sigi masaya ra Izirayeli ta somɔgɔw kunna; ¹⁸ sarakalasebaga minw ye Levi ta mɔgɔw ye, mɔgɔ dɔ bɛna sɔrɔ olugu ta duruja ra fana tuma bɛɛ, min bɛna lɔ ne ɲa kɔrɔ ka saraka jenitaw* bɔ, ka simanw sarakaw* jeni, ka bɛgan sarakaw* bɔ ne ye lon bɛɛ.»

Ala bɛna jɛɲɔgɔnya don ni a ta mɔgɔw ye

¹⁹ Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma, k'a fɔ a ye ko: ²⁰ «Matigi Ala ko: <Ni aw bɛ se ka ne ni tere ta jɛɲɔgɔnya cɛn, ka ne ni su ta jɛɲɔgɔnya cɛn, k'a to tere kana bɔ tuun a wagati ra, su fana kana ko tuun a wagati ra, ²¹ o tuma ne ka jɛɲɔgɔnya min don ni ne ta jɔncɛ Dawuda ye, o fana bɛna cɛn; dence tɛna sɔrɔ a ta duruja ra min bɛ sigi a nɔ ra masaya ra. Ne ka jɛɲɔgɔnya min don ni sarakalasebagaw ye, Levi ta mɔgɔ minw bɛ ne ta baara ra, o jɛɲɔgɔnya fana bɛna cɛn.

22 Sankolo lolow ka ca cogo min na fɔ mɔgɔ tɛ se ka o jate, walama kɔgɔji kɛnken ka ca cogo min na fɔ mɔgɔ tɛ se ka o hakeya lɔn, ne bɛna ne ta jɔncɛ Dawuda ta durujaw caya o cogo le ra, ani Levi ta mɔgɔ minw bɛ ne ta baara ra.> »

23 Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma, ko:

24 «Nin mɔgɔw bɛ min fɔra, i tɛ o mɛnna wa? O b'a fɔra ko: <Matigi Ala tun ka gba fla min janawoloma, a banna o ra!> O bɛ ne ta mɔgɔw mafiyɛnyara le; olugu fɛ ne ta mɔgɔw tɛ siya dɔ ye tuun.»

25 Matigi Ala ko: «Ni ne tun ma ne ta jɛnɔgɔnya don ni su ye, k'a don ni tere ye, ni ne tun ma sankolo ni dugukolo ta sariyaw sigi, 26 o tuma ne tun bɛna ban Yakuba ta duruja ra, ani ne ta jɔncɛ Dawuda ta duruja; ne tun tɛna a ta duruja dɔ ta tuun ka o sigi kuntigiya ra Iburahima, ani Isiyaka ni Yakuba ta durujaw kunna. O kɔsɔn ne bɛna o ta mɔgɔ minaninw lana, ne bɛna hina o ra tuun.»

Yeremi ka kuma minw fɔ Sedesiyasi ni Rekabu ta mɔgɔw ye

34

(34-35)

Yeremi ka masacɛ Sedesiyasi lasɔmi

1 Babiloni masacɛ Nebukadinesari ni a ta kɛrɛkɛjama bɛɛ, ani jamanaw ni siya minw bɛɛ tun bɛ a ta mara kɔnɔ, o mɔgɔw bɛɛ tun bɛ Zeruzalɛmu ni a kɛrɛfɛduguw bɛɛ kɛrɛra wagati

min na, Matigi Ala ka nin kuma lase Yeremi ma, ko:

² «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Taga a fo Zuda masace Sedesiyasi ye, ko Matigi Ala ko: A fle, ne be nin dugu don Babiloni masace boro, a bena tasuma don a ra, k'a jeni. ³ Ele koni tena bosi a boro; o bena i mina fanga ra ka i don a boro. Ele ni Babiloni masace bena jagon ye ja ni ja, ka kuma da ni da. O bena i mina ka taga ni i ye fo Babiloni.>

⁴ «Nka ele Zuda masace Sedesiyasi, ele ye Matigi Ala ta kuma lamɛn. Matigi Ala k'a fo ele ta ko ra ko i tena faga ni kerɛkemuru ye. ⁵ I bena sa nasuma ra; masace minw konna ele ja, minw ye i bemaw ye, o ka wusunan don olugu suw ye cogo min na, o bena wusunan don ele fana ye ten. O bena i sukoya ke, ka kasi k'a fo ko: <E, an matigice!> Ne be o layiri ta i ye, Matigi Ala ko ten.»

⁶ Ayiwa, cira Yeremi ka nin kumaw bee fo Zuda masace Sedesiyasi ye Zeruzalemu. ⁷ O wagati ra, Babiloni masace ta kerɛkejama tun be Zeruzalemu dugu kerera, ani Zuda dugu tow bee, minw ye Lakisi dugu ni Azeka dugu ye, sabu Zuda mara dugu barakamanw bee ra, o dugu fla le tun tora.

Izirayelimogɔw ma sɔn ka jonw labla

⁸ Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma; o wagati ra masace Sedesiyasi tun kumana ka ben ni Zeruzalemukaw bee ye, ko a ka kan ka fo yoro bee ra ko bee ye a ta jonw labla. ⁹ Bee tun ka kan k'a ta jonce walama a ta jonmuso labla, ni Heburu lo; mogɔ si tun man kan ka a balema

Yahudiya do mara jonya ra tuun. ¹⁰ Jamana namogow, ani mogow tow bee tun ka o layiri ta, ko o bena o ta joncew, ani o ta jonmusow labla, janko o kana to jonya ra tuun; o sonna ka o layiri kuma dafa, o ka jonw labla.

¹¹ Nka ko fe, o nana o ta miiriya yelema; o tun ka o ta joncew ni o ta jonmuso minw labla, o tagara olugu mina tuun, ka na o bla jonya ra.

¹² O kera minke, Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma k'a fo a ye ko: ¹³ «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Lon min na ne tun ka aw bemaw labo Misiran jamana ra, jonyaso ra, ne tun ka jɛnɔgɔnya don ni o ye, k'a fo o ye ko: ¹⁴ Aw balema Heburu minw ka o yere fiyeere aw ma ka ke aw ta jonw ye, aw ka kan ka olugu labla o ta jonya san wolonflanan na. O ka kan ka baara ke aw ye san wɔɔɔ, nka o ko, aw ka kan ka o labla o ye taga o ta so.> Nka aw bemaw ma son ne ta kuma ma, o ma o toro malɔ ka ne lamɛn.

¹⁵ «Aw kɔni tun nimisara ka ja bi, ko minw terennin lo ne ja kɔɔ, aw tun ka o ke. Aw tun k'a fo yɔɔ bee ra ko aw bee bena aw siginɔgɔn jonw labla, fo ka taga o layiri ta ne ja kɔɔ ne ta so kɔɔ, ne togo be so min kan. ¹⁶ Nka aw nana aw ta miiriya yelema, ka ne togo cen. Aw tun ka aw ta joncew ni aw ta jonmuso minw labla, ko o kera o yere ta ye, aw sekora ka taga olugu jagboya ka o ke aw ta joncew, ani aw ta jonmusow ye tuun.»

¹⁷ O koson Matigi Ala ko: «I n'a fo aw ma ne kan men, aw balemaw, ani aw siginɔgɔn minw ye jonw ye, aw ma son ka olugu labla, o ra, ne kɔni bena aw labla kerɛkemuru ni banajuguw

ni kongɔ ye. Ne bɛna aw ta ko kɛ jatigekoba ye dugukolo siyaw bɛɛ fɛ.

¹⁸ «Nin mɔgɔ minw ka layiri ta ne ye, ka sɔrɔ ka o layiri cɛn, minw ka layiri ta ne ja kɔrɔ, ka misiden cɛtigɛ fla ye*, ka tɛmɛ o cɛtigɛ fla cɛ ma, nka o ma na o layiri kumaw dafa, ne bɛna o mɔgɔw don o juguw boro. ¹⁹ Zuda mara jamɔgɔw, ani Zeruzalɛmu dugu jamɔgɔw, ani masaso jamɔgɔw, ani sarakalasebagaw, ani jamana mɔgɔ minw bɛɛ tɛmɛna misiden cɛtigɛ fla cɛmancɛ ra, ²⁰ ne bɛna olugu don o juguw boro, o jugu minw bɛ o fagayɔrɔ pinina; o suw le bɛna kɛ kɔnɔw ni kongosogow ta domuni ye. ²¹ Ne bɛna Zuda masacɛ Sedesiyasi ni a ta jamana jamɔgɔw don o juguw boro, o jugu minw bɛ o fagayɔrɔ pinina; ne bɛ o don Babilɔni masacɛ ta kɛrɛkɛjama boro. Sisan olugu kɔni mabɔra aw ra, ²² nka, a flɛ, ne bɛna kuma o fɛ, Matigi Ala ko ten, k'a fɔ ko o ye sekɔ ka na nin dugu kama tuun. O bɛna nin dugu kɛrɛ, ka dugu mina ka tasuma don a ra; ne bɛna Zuda mara duguw kɛ yɔrɔ lakolon ye, mɔgɔ tɛna sigi yɔrɔ min na tuun.»

35

Ala ka Rekabu ta mɔgɔw tando

¹ Matigi Ala ka nin kuma lase Yeremi ma Yoziyasi dencɛ Yehoyakimu, Zuda masacɛ ta

* **34:18** 34.18 Ka misiden cɛtigɛ fla ye: Mɔgɔw tun bɛ o saraka jɔgɔn bɔ, ka o kɛ jɛnjɔgɔnya sarati ye; ni mɔgɔ min tun ma a ta layiri fa, o tigi tun bɛ se ka faga k'a kɛ i ko bɛgan min cɛtigɛra (Damina 15.10).

wagati ra, ko: ² «Taga Rekabu* ta somogow fe i ye taga kuma o fe, ko o ye na ni i ye, aw ye na don Matigi Ala ta batoso bon do konɔ, i ye duven di o ma, ko o y'a min.»

³ Ayiwa, Habasiniya dence Yeremi, o dence min ye Yazaniya ye, ne tagara ale ta, ale ni a balemaw, ani a dencew bee, ani Rekabu ta somogo tow bee. ⁴ Ne tagara ni o ye Matigi Ala ta batoso konɔ, ka taga don ni o ye Igidaliya dence Hanan ta karamogodenw ta bon konɔ, Hanan min ye Ala ta cira ye. O bon be Alabatoso namogow ta bon kere fe, a be Salumu dence Maseya ta bon san fe, Maseya min ye Alabatoso donda korosibaga ye. ⁵ Ne ka daga dow fa duven na, ka na o ni jifiyew sigi Rekabu ta somogow korɔ; ne ko o ma ko: «Aw ye duven do min!»

⁶ O ka ne jaabi ko: «An te duven min, sabu an bemace Yonadabu min tun ye Rekabu dence ye, ale tun kumana an fe, ko: <Aw ni aw denw si man kan ka duven min fiyewu. ⁷ Aw man kan ka bon lo, aw man kan ka sene ke ka siman dan, aw man kan ka rezenforo sene; o fenw si do man kan ka ke aw fe. Aw si bee ra aw ka kan ka si fanibonw le konɔ; ni o kera, aw bena sijan sorɔ nin dugukolo kan, aw be lonanya ra nin dugukolo min kan yan.>

⁸ «Ayiwa, an bemace Yonadabu min ye Rekabu dence ye, ale ka fen o fen fo an ye, an be o le ke. An si bee ra, an si man kan ka duven min, anw ni an ta musow, ani an dencew, ani an denmusow. ⁹ An te bon lo ka sigi a konɔ, rezenforo te an

* **35:2** 35.2 Rekabu ta somogow ta ko: (Masacew flanan 10.15-16; Kibaroyaw folo 2.55).

fɛ, foro tɛ an fɛ, an fana tɛ siman dan; ¹⁰ an bɛ si fanibonw le kɔnɔ. An bɛmace Yonadabu ka kuma minw bɛɛ fɔ an ye, an bɛ o sira le tagama, an bɛ o le kɛ. ¹¹ Wagati min na Babilɔni masace Nebukadinesari nana nin jamana kama, an ko: <An ye taga Zeruzalemu, an ye bori Babilɔnikaw ni Sirikaw ta kerɛkejama na.> O le k'a to an signin bɛ Zeruzalemu yan.»

¹² O tuma, Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma, ko: ¹³ «Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Taga a fɔ Zuda mara mɔgɔw, ani Zeruzalemukaw ye ko: Yala nin ko ma aw karan wa? Yala aw tɛna ne ta kumaw lamɛn sisan nin sababu ra wa? Matigi Ala ko ten. ¹⁴ Rekabu dence Yonadabu tun k'a fɔ a ta mɔgɔw ye ko o kana duvɛn min; o fana tora o kuma kan; fɔ ka na se bi ma o ma duvɛn min, sabu o tora o bɛmace ta kuma kan. Nka ne bɛ kuma aw fɛ, ne bɛ kuma aw fɛ lon o lon, nka aw tɛ ne lamɛna. ¹⁵ Ne ka ne ta baaradenw bɛɛ ci aw le fɛ, minw ye ciraw ye; ne tun bɛ o ci aw fɛ lon o lon, k'a fɔ aw ye ko: Aw ye nimisa, ka aw ta sirajuguw bla, aw ye aw jogo yelemɛ, aw kana tugu ala wɛrɛw kɔ, ka olugu bato; ni o kɛra, aw bɛna ne ka dugukolo min di aw ni aw bɛmaw ma, aw bɛna to o dugukolo kan. Nka aw ma aw toro malɔ, aw ma sɔn ka ne lamɛn!> ¹⁶ Rekabu ta mɔgɔw bɛmace, min ye Yonadabu ye, Rekabu dence, ale ka kuma min fɔ o ye, olugu tora o kan; nka nin mɔgɔw tɛ sɔn ka ne lamɛn.

¹⁷ «O kosɔn Matigi Ala, Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <A fɛ, ne ka kojugu minw bɛɛ latigɛ Zuda mara mɔgɔw, ani Zeruzalemukaw kama, ne bɛna o kojuguw bɛɛ ben o kan, sabu ne kumana

o fe, nka o ma ne lamɛn, ne ka o wele, nka o m'a lamina.» »

¹⁸ O kɔ, Yeremi k'a fɔ Rekabu ta somɔgɔw ye ko: «Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <I n'a fɔ aw ka aw bɛmacɛ Yonadabu ta kuma mɛn, a ka fɛn o fɛn fɔ aw ka o sira tagama, a ka min o min yira aw ra, aw ka o bɛɛ kɛ, ¹⁹ o kosɔn Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: Dɔ bɛna sɔrɔ Rekabu dɛncɛ Yonadabu ta duruja ra tuma bɛɛ min bɛna baara kɛ ne ye.» »

Ala ta kuma ko ka sɛgɛ lase Yeremi ma

36

(36–45)

Masacɛ ka kitabu jɛni

¹ Yoziyasi dɛncɛ Yehoyakimu, Zuda masacɛ ta masaya san naaninan na, Matigi Ala ka nin kuma lase Yeremi ma, ko: ² «Gbolo kitabu* dɔ ta; ne ka kuma o kuma fɔ i ye Izirayeli ni Zuda mara ni siya tɔw bɛɛ ta ko ra, kabini lon min na ne kɔnna ka kuma i fe, kabini masacɛ Yoziyasi ta wagati ra fɔ ka na se bi ma, i ye o kumaw bɛɛ sɛbɛ o kitabu kɔnɔ. ³ Ne ka kojugu minw bɛɛ latigɛ ko ne bɛna a lase Zuda mara mɔgɔw ma, ni o nana o kumaw mɛn, a bɛ se ka kɛ ko o bɛna o ta kɛwalejuguw dabla, janko ne ye o ta terenbariyakow ni o ta hakekow yafa o ma.»

⁴ Yeremi ka Neriya dɛncɛ Baruki wele; Matigi Ala tun ka kuma o kuma fɔ Yeremi ye, a ka o

* **36:2** 36.2 O wagati ra seberi tun bɛ kɛ gbolo le kan, k'a melege, k'a siri. O le tun bɛ wele ko gbolokitabu.

bɛɛ fɔ Baruki ye, Baruki ka o kumaw bɛɛ sɛbɛ gbolokitabu kɔnɔ. ⁵ O kɔ, Yeremi k'a fɔ Baruki ye ko: «O ka ne mina ka ne bla yan; ne tɛ se ka bɔ, ne tɛ se ka taga Matigi Ala ta so kɔnɔ. ⁶ I yɛrɛ le bɛna bɔ ka taga nin kitabu karan; ne ka Matigi Ala ta kuma minw fɔ i ye, i ka o sɛbɛ kitabu min kɔnɔ. O bɛna lon min bla danna ka sun don, i y'a karan mɔgɔw ja na o lon dɔ le ra, Matigi Ala ta batoso kɔnɔ; Zuda mara mɔgɔ minw bɛɛ bɛna na ka bɔ o ta duguw ra, i ye a karan olugu fana ja na. ⁷ O bɛ se ka kɛ sababu ye k'a to o ye Matigi Ala daari ni makarikanw ye, ka nimisa, ka bɔ o ta sirajuguw kan; sabu Matigi Ala ta dimi ni a ta jusugban min fɔra nin mɔgɔw kama, o ka bon.»

⁸ Ayiwa, cira Yeremi tun ka fɛn o fɛn fɔ Neriya dɛncɛ Baruki ye, Baruki ka o bɛɛ kɛ a cogo ra, wagati min na a tun bɛ Matigi Ala ta kuma karanna kitabu kɔnɔ Matigi Ala ta batoso kɔnɔ. ⁹ Yoziyasi dɛncɛ Yehoyakimu, Zuda masacɛ ta masaya san loorunan na, o san karo kɔnɔntɔnnan na, o ka lon dɔ latigɛ ka sun don, ka Matigi Ala daari; o sun tun kɛra Zeruzalɛmukaw bɛɛ ta le ye, ani mɔgɔ minw tun bɔra Zuda mara dugu wɛrɛw ra ka na Zeruzalɛmu. ¹⁰ O lon le ra, Baruki ka Yeremi ta kumaw karan kitabu kɔnɔ Matigi Ala ta so kɔnɔ mɔgɔ bɛɛ ja na. A tun bɛ Safan dɛncɛ Gemariya ta bon le kɔnɔ, Gemariya min ye sɛberikɛbaga ye; o yɔrɔ bɛ Ala batoso lu sanfɛyɔrɔ ra, Matigi Ala ta so donda dɔ ra, min bɛ wele ko Dondakura.

¹¹ Matigi Ala ta kuma min o min karanna kitabu kɔnɔ, Safan dɛncɛ Gemariya dɛncɛ Mika tun ka o kumaw bɛɛ mɛn. ¹² A jigira ka

taga masaso kɔnɔ, ka taga don seberikebaga ta bon kɔnɔ; jamana namogow bee tun siginin be yi: Elisama min ye seberikebaga ye, ale tun be yi, ani Semaya dence Delaya, ani Akibori dence Elinatan, ani Safan dence Gemariya, ani Hananiya dence Sedesiyasi, ani namogo tow bee. ¹³ Mika tun ka kuma minw bee men wagati min na Baruki tun be kitabu karanna jama ja fe, a ka o bee lakari namogow ye.

¹⁴ Namogow ka Yehudi ci Baruki fe, Yehudi min face tun ye Netaniya ye, o min face tun ye Selemiya ye, o min face tun ye Kusi ye; o ko a ye taga a fo Baruki ye ko a ka gbolokitabu min karan jama ye, ko a ye na ni o ye. Neriya dence Baruki ka gbolokitabu mina a boro ka taga ni a ye o fe. ¹⁵ O ko a ma ko: «Sigi, i y'a karan an ye.» Baruki sigira k'a karan o ye. ¹⁶ O ka kitabu kumaw men minke, o siranninba ka o jaw lo jogon na; o ko Baruki ma ko: «An ka kan ka nin kumaw bee lase masace ma!»

¹⁷ O ka Baruki jininka tuun ko: «I ka nin kumaw sebe cogo min na, o fo an ye. Yala Yeremi tun b'a fora i ja na le wa?» ¹⁸ Baruki ka o jaabi ko: «A yere da le tun be nin kumaw bee fora ne ye, ne fana tun b'a sebera ka tugu a ko ni dabaji ye gbolokitabu kan.» ¹⁹ Namogow ko Baruki ma ko: «Ele ni Yeremi bee ye taga dogo, mogo si kana a lon aw be yoro min na.»

²⁰ O ka kitabu blanin to seberikebaga Elisama ta bon kɔnɔ ka taga masaso ra masace fe; o tagara o kumaw bee lakari masace ye.

²¹ Masace ka Yehudi ci ka taga gbolokitabu ta. Yehudi tagara a ta seberikebaga Elisama ta

bon kɔnɔ, ka na a karan masace ja na, ani jamogow bee ja na, minw bee tun be masace kɔrɔ. ²² Ayiwa, o y'a sɔrɔ masace tun siginin be masaso ta nenewagati ta bon le kɔnɔ; o wagati tun ye san karo kɔnɔntɔnnan ye. Tasma tun be furune kɔnɔ masace kɔrɔ. ²³ Ni Yehudi tun ka sira saba walama sira naani jɔgɔn karan, o fan min fonina ka jigi, masace be o tige ni seberikebaga ta muru ye, ka o firi furune kɔnɔ tasuma ra. A k'a ke ten fo ka na gbolokitabu bee jeni k'a ban.

²⁴ A kera ten, masace ni a ta jamana jamogow bee ka o kumaw men, nka o si ma siran tuun, o si jusu ma kasi ka o ta derege faran. ²⁵ O bee n'a ta, Elinatan ni Delaya ni Gemariya tun ka masace daari ko a ye sabari a kana gbolokitabu jeni, nka a tun ma sɔn ka o lamɛn.

²⁶ O ko, Yerameli min tun ye masaceden ye, masace ka ale ni Aziriyeli dence Seraya, ani Abideheli dence Selemiya ci, ko o ye taga seberikebaga Baruki ni cira Yeremi mina ka na ni o ye, nka Matigi Ala ka o dogo.

Yeremi ka kitabu were sebe

²⁷ Ayiwa, Yeremi tun ka kuma minw fo, Baruki tun ka o kumaw sebe gbolokitabu min kɔnɔ, o kitabu jeninin ko masace fe, Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma tuun, ko: ²⁸ «Gbolo kitabu were ta; kuma minw bee tun be kitabu folo kɔnɔ, Zuda masace Yehoyakimu ka min jeni, i ye o kumaw bee sebe tuun. ²⁹ A fo Zuda masace Yehoyakimu ye ko: <Matigi Ala ko: Ele ka nin gbolokitabu jeni, k'a fo ko: Mun kosɔn i ka nin kumaw sebe, k'a fo ko sigiya t'a ra, Babiloni

masace bena na, ka na nin jamana halaki, ka adamadenw ni beganw bee ban!

³⁰ « <O koson Matigi Ala be nin kuma fo Zuda masace Yehoyakimu kama, ko ale ta mogow si tena ke masace ye tuun ka sigi Dawuda ta masasiginan kan; a su firinin bena to tere korow tere fe, ka to nene ra su fe. ³¹ Ne bena ale ni a ta durujaw, ani a ta jamana jamogow ta terenbariyaw sara di o ma; ne tun kumana o fe ka kojugu minw bee fo, nka o banna ka ne lamen, ne bena o kojuguw bee ben olugu ni Zeruzalemukaw, ani Zuda mara mogow bee kan.>

»

³² Ayiwa, Yeremi ka gbolokitabu were ta k'a di Neriya dence Baruki ma, min ye seberikebaga ye. Zuda masace Yehoyakimu tun ka kitabu min jeni tasuma ra, Yeremi ka o kitabu konokumaw bee fo tuun; Baruki ka o sebe. A ka o jogonna kuma caman were fo ka o fara a kan.

37

Masace Sedesiyasi ko Yeremi ye Ala daari ale ye

¹ Masace Sedesiyasi, min tun ye Yoziyasi dence ye, ale tun sigira masaya ra Yehoyakimu dence Koniya* le no ra; Babiloni masace Nebukadinesari le tun k'a sigi masaya ra Zuda mara kunna. ² Matigi Ala tun ka kuma o kuma don cira Yeremi da ra, ale ni a ta jamana jamogow, ani a ta jamana mogow si ma son ka o kumaw lamen.

* **37:1** 37.1 Koniya o ye Yehoyakini ye.

³ O bæe n'a ta, masace Sedesiyasi ka Selemiya dence Yehukali, ani sarakalasebaga Maseya dence Sofoni ci cira Yeremi fe, ka taga a fo a ye ko: «Sabari ka Matigi Ala, an ta Ala daari an ye.»

⁴ O wagati ra, o tun ma Yeremi bla kaso ra folo; a tun be a yere ma a be yaalayaala mogow ce ra. ⁵ Farawona ta kerekejama nana bo Misiran ka ke na ye minke, Babilonika minw tun ka Zeruzalemu dugu lamini, olugu ka o kibaroya men minke, o mabora Zeruzalemu na.

⁶ Matigi Ala k'a ta kuma lase cira Yeremi ma, ko: ⁷ «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Zuda masace min ka aw ci ne fe ka na ladiri jini ne fe, aw ye taga a fo ale ye ko: Farawona ta kerekejama min tun be bora ka na aw deme, a fe, ale be sekora a ta jamana ra Misiran. ⁸ Babilonikaw bena seko ka na, ka na ben nin dugu kan, ka se soro a kan, ka tasuma don a ra k'a jeni.

⁹ « <Matigi Ala ko: Aw kana aw yere nega k'a fo ko Babilonikaw bena mabo aw ra ka taga fo yorjan; o tena taga de! ¹⁰ Babilonika minw be aw kerera, hali ni aw ka olugu ta kerekejama bee kere ka se o ra, ka o to to mogo mandiminin dama dama ye doron o ta fanibonw konon, olugu belen bena wuri ka na tasuma don nin dugu ra k'a jeni.> »

Yeremi blara kaso ra

¹¹ Wagati min na Babilonikaw ta kerekejama tun mabora Zeruzalemu na, Farawona ta kerekejama pasiran koson, ¹² o wagati ra Yeremi ko a be bo Zeruzalemu dugu konon, ka taga

Boniyaminu ta mara ra ka taga dugukolo do mina o yoro mogow ce ra yi. ¹³ Donda min be wele ko Boniyaminu ta Donda, a boto tagara se yi; da korosibagaw kuntigi, min togo ye ko Iriya, Hananiya dence Selemiya dence, ale tun be yi; a ka cira Yeremi mina k'a fo a ye ko: «Ele be tagara fara Babilonikaw le kan!» ¹⁴ Yeremi k'a jaabi ko: «Can te! Ne te tagara fara Babilonikaw kan.» Nka Iriya ma son k'a lamɛn. A k'a mina ka taga a di fagamaw ma. ¹⁵ Fagamaw dimina Yeremi koro, k'a bugo, k'a mina k'a bla kaso ra seberikebaga Yonatan ta so kono, sabu o tun ka o yoro ke kasobon ye. ¹⁶ O ra, o ka Yeremi bla fo kasobon dingakononon do kono yi; a tora yi ka mɛɛn.

Masace Sedesiyasi ka Yeremi jininka dogo ra

¹⁷ O ko, masace Sedesiyasi nana mogow ci ka taga Yeremi labo ka na ni a ye a ta masaso kono, ka na a jininka dogo ra; a k'a jininka ko: «Yala Matigi Ala ka kuma do fo i ye an ta ko ra wa?» Yeremi k'a jaabi ko: «Onhon! Matigi Ala bena ele don Babiloni masace boro.» ¹⁸ Yeremi k'a fo masace Sedesiyasi ye tuun, ko: «Ne ka mun kojugu le ke ele ra, walama i ta jamana pamogow ra, walama nin jamana mogow ra, fo aw ka ne mina ka ne bla kaso ra? ¹⁹ Aw ta cira minw ka ciraya ke k'a fo aw ye ko Babiloni masace tena na aw kama, walama ni jamana kama, o ciraw be min bi?

²⁰ «E, ne matigice masace, ayiwa, sisan ele ye sabari ka ne lamɛn, ka son ne ta makarikan ma! I kana a to ne ye seko tuun seberikebaga Yonatan ta bon kono, ni o te, ne bena taga sa yi!»

²¹ Masace Sedesiyasi k'a fo ko o ye Yeremi bla masaso korosibagaw ta lu konɔ, ka to ka burujenibagaw ta buru do di a ma lon o lon, fo ka taga domuni ban dugu konɔ. A kera ten Yeremi tora masaso korosibagaw ta lu konɔ.

38

O ka Yeremi bla kolon konɔ

¹ Yeremi tun be kuma minw fora mogow bee ye, Matan dence Sefatiya, ani Pasuri dence Gedaliya, ani Selemiya dence Yukali, ani Malikiya dence Pasuri, olugu tun ka o kumaw men; Yeremi tun b'a fora ko: ² «Matigi Ala ko: <Ni mogɔ o mogɔ ka to nin dugu konɔ, kerekemuru, walama kongɔ, walama banajuguw le bena o tigi faga; nka ni mogɔ min ka bo ka taga a yere di Babilonikaw ma, o tigi be kisi, a ta kisiri le be ke a ta nafa ye; a be kisi.> »

³ Matigi Ala ko tuun ko: «Sigiya t'a ta, nin dugu koni bena don Babiloni masace ta kerekejama boro; o bena dugu mina.»

⁴ Fagamaw ko masace ma ko: «Ce nin ka kan ka faga le! Sabu kerekere to minw tora dugu konɔ, ale le be olugu ni mogɔ tow bee fari fagara ni a ta kumaw ye. Ce nin te mogow ta na fe, a be o ta bonɔ le fe.»

⁵ Masace Sedesiyasi ka o jaabi ko: «A ye nin ye aw boro. Masace te se ka ban aw ta ma.»

⁶ O fora minke, o ka Yeremi mina k'a bla masace dence Malikiya ta kolon konɔ; o kolon tun be masaso korosibagaw ta lu konɔ. O k'a lajigi ni juru do ye kolon konɔ; ji tun te kolon

kɔnɔ, bɔgɔ le tun b'a kɔnɔ. Yeremi jigira bɔgɔ ra yi.

⁷ Ayiwa, o y'a sɔrɔ Ebɛdi Meleki, min tun ye Etiyopika ye, ani masaso namɔgɔ dɔ, ale tun bɛ masacɛ ta so kɔnɔ; ale k'a mɛn ko o ka Yeremi mina k'a bla kɔlɔn kɔnɔ. Masacɛ siginin tun bɛ Boniyaminu ta donda ra. ⁸ Ebɛdi Meleki bɔra masaso kɔnɔ, ka taga a fɔ masacɛ ye ko: ⁹ «E, masacɛ, ne matigicɛ, nin mɔgɔw ka ko o ko kɛ cira Yeremi ra, o bɛɛ ye kojugu le ye; o k'a bla kɔlɔn kɔnɔ, k'a to kɔngɔ bɛna a faga yi, sabu domuni tɛ dugu kɔnɔ tuun.»

¹⁰ Masacɛ k'a fɔ Etiyopikacɛ Ebɛdi Meleki ye ko: «Taga cɛ bisaba ta ka fara i yɛɛ kan, aw ye taga Yeremi sama k'a labɔ kɔlɔn kɔnɔ sani a ye sa!»

¹¹ Ebɛdi Meleki ka cɛ dɔw ta, o ka taga masaso yɔrɔ dɔ ra, min bɛ naforomarabon jukɔrɔ; o ka fanikolonw, ani deregekolon dɔw ta, ka taga o lajigi Yeremi fɛ kɔlɔn kɔnɔ ni juru ye.

¹² Etiyopikacɛ Ebɛdi Meleki ko Yeremi ma ko: «Nin fanikolonw ani nin deregekolonw don i kaman kɔrɔ, ka juru la a kan.» Yeremi k'a kɛ ten. ¹³ O ka Yeremi sama ni juruw ye k'a labɔ kɔlɔn kɔnɔ. Yeremi tora masaso kɔrɔsibagaw ta lu kɔnɔ.

Masacɛ Sedesiyasi ni Yeremi ta kumalaban

¹⁴ Masacɛ Sedesiyasi ka mɔgɔ dɔ ci ka taga cira Yeremi wele ka na; a tagara ni Yeremi ye Matigi Ala ta batoso donda sabanan kɔrɔ. Masacɛ ko a ma ko: «Ne b'a fɛ ka i jininka ko dɔ ra, nka i kana foyi dogo ne ma.» ¹⁵ Yeremi ka Sedesiyasi jaabi ko: «Ni ne ka can fɔ i ye, yala i tena ne

faga wa? Hali ni ne ka i ladi, ele tena ne lamɛn.»
¹⁶ Masacɛ Sedesiyasi karira Yeremi ye dogo ra, ko: «Ne bɛ kari Matigi Ala janaman tɔgɔ ra, ale min ka nɛnɛkiri don an na, ko ne tena i faga, ne fana tena i don nin mɔgɔw boro, minw bɛ i fagayɔrɔ jinina.»

¹⁷ Yeremi k'a fɔ Sedesiyasi ye ko: «Matigi Ala, Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Ni i ka bɔ ka taga i yɛrɛ di Babilɔni masacɛ ta fagamaw ma, i bɛna kisi, tasuma fana tena nin dugu jeni; ele ni i ta somɔgɔw bɛna to si ra. ¹⁸ Nka ni i ma bɔ ka taga i yɛrɛ di Babilɔni masacɛ ta fagamaw ma, o tuma nin dugu bɛna don Babilɔnikaw boro, o bɛna tasuma don a ra k'a jeni, ele fana tena bɔsi o boro.» » ¹⁹ Masacɛ Sedesiyasi ko Yeremi ma ko: «Yahudiya minw tagara o yɛrɛ di Babilɔnikaw ma, ne bɛ siranna olugu le ja, sabu Babilɔnikaw bɛ se ka ne don olugu boro, o bɛna ne minako juguya.» ²⁰ Yeremi ko: «Babilɔnikaw tena i don o boro. Matigi Ala ta kuma lamɛn; ne bɛ min fora, i ye sɔn ka o kɛ. O bɛna fisaya i ma, i nin bɛna kisi fana. ²¹ Nka ni i ma sɔn ka bɔ ka taga i yɛrɛ di, Matigi Ala ka min yira ne ra, o flɛ nin ye; a ko: ²² «Muso minw bɛɛ bɛna to Zuda masacɛ ta so kɔnɔ, o bɛna olugu bɛɛ labɔ ka taga ni o ye Babilɔni masacɛ ta fagamaw fɛ; o musow bɛna a fɔ ele ma ko:

Minw tun ye i teriɲumanw ye,
 olugu ka i janfa ka se sɔrɔ i kan!
 I sen donna bɔgɔ ra minke,
 o ka o kɔ don ka taga ka i to!»

²³ «O bɛna i ta musow, ani i ta denw bɛɛ labɔ yan ka taga ni o ye Babilɔnikaw fɛ; ele fana tena

bɔsi o boro, sabu Babilɔni masace bɛna i mina, nin dugu fana bɛna jɛni.»

²⁴ Sedesiyasi k'a fɔ Yeremi ye ko: «I kana a to mɔgɔ si ye dɔ lɔn nin kuma ra, ni o kɛra, ne tɛna i faga. ²⁵ Ni fagamaw nana a mɛn ko ne ni ele kumana, ni o nana i jɛninka ko: «I ka min fɔ masace ye, ani masace ka min fɔ i ye, o fɔ an ye, i kana foyi dogo an ma, ni o tɛ, an bɛ i faga,» ²⁶ i y'a fɔ o ye ko: «Ne tun bɛ makarikanw le fɔra masace ye, ko a ye sabari, a kana ne lasekɔ Yonatan ta so kɔnɔ tuun!» »

²⁷ Ayiwa, a fana kɛra ten, fagamaw bɛɛ jɛnna ka na Yeremi fɛ, ka n'a jɛninka. Masace tun ka min fɔ a ye, a ka o jaabi ni o le ye. O tagara k'a to jɛsuma ra, sabu mɔgɔ si tun ma dɔ lɔn Yeremi ni masace ta kuma ra.

²⁸ O cogo ra, Yeremi tora masaso kɔrɔsibagaw ta lu kɔnɔ, fɔ lon min na o nana Zeruzalɛmu dugu mina.

39

Babilɔnikaw ka Zeruzalɛmu dugu mina

(Masacew flanan 25; Kibaroyaw flanan 36; Yeremi 52)

¹ Zeruzalɛmu minacogo flɛ nin ye: Zuda masace Sedesiyasi ta masaya san kɔnɔntɔnnan na, o san karo tannan na, Babilɔni masace Nebukadinesari ni a ta kerekejama bɛɛ nana Zeruzalɛmu kama, ka na dugu lamini.

² Sedesiyasi ta masaya san tan ni kelennan na, a karo naaninan na, o karo tere kɔnɔntɔnnan na, o ka wo bɔ kogo ra. ³ O kɛra minke, Babilɔni masace ta fagamaw bɛɛ tagara ka taga sigi

dugu donda ra, da min be wele ko Cemance da; o fagamaw tun ye Neriḡali Sareseri ye, min tun ye kererejama jamoḡo ye, ani Samugari Nebu, ani Sarisekimu, min tun ye masaso korosibagaw kuntigi ye, ani Babiloni masace ta jamana jamoḡo to w be.

⁴ Zuda masace Sedesiyasi ni kererecew be ka o ye minke, o ka masace ta nanko sira ta ka bori ka bo dugu kono su fe; da min be kogo fla ce ma, o bora o fe, ka taga Zuriden kenegbe sira ta. ⁵ Nka Babilonikaw ta kererejama ka o gben; o tagara kun Sedesiyasi ni kererecew ra Zeriko kenegbeyoro ra. O ka o mina ka taga ni o ye Babiloni masace Nebukadinesari fe Ribila, Hamati jamana ra; o k'a ta kiti tige. ⁶ Babiloni masace ka Sedesiyasi dence kannatige a yere na na Ribila. A ka Zuda mara jamogow be kannatige fana. ⁷ O ka Sedesiyasi yere jadenw ci, k'a siri ni siranegge jorokow ye, ka taga ni a ye Babiloni. ⁸ Babilonikaw ka tasuma don Zuda masaso ra k'a jeni, ani moḡo to ta bonw; o ka Zeruzalemu laminikogow benben.

⁹ Moḡo minw tun tora dugu kono, ani minw tun tagara o yere di, ani moḡo to minw tun tora, masaso korosibagaw kuntigi Nebuzaradan ka olugu ce ka taga ni o ye Babiloni. ¹⁰ Nka minw tun ye desebagato w ye moḡow ce ra, foyi tun te minw boro, masaso korosibagaw kuntigi Nebuzaradan ka olugu to Zuda mara ra, ka rezensunw, ani forow di o ma o wagati yere ra.

O ka Yeremi labo kaso ra

11 Babiloni masace Nebukadinesari tun kumana masaso korosibagaw kuntigi Nebuzaradan fe Yeremi ta ko ra, k'a fo a ye ko: 12 «I janto a ra, k'a korosi, i kana kojugu ke a ra; ni a ka min fo, i ye o ke a ye.» 13 O ra, Nebuzaradan min tun ye masaso korosibagaw kuntigi ye, ani Nebusaziban min tun ye masaso korosibagaw namogo ye, ani Nerigali Sareseri min tun ye kerekajama namogo ye, ani Babiloni masace ta jamana namogo tow bee, 14 olugu ka mogo do ci ka taga Yeremi labo masaso korosibagaw ta lu konoo, k'a karifa Gedaliya ma, min ye Safan dence Ayikamu dence ye, ko a ye taga ni a ye a ta so. O ra Yeremi tora ni mogo tow ye yi.

Ala ka layiri ta Ebedi Meleki ye

15 Wagati min na Yeremi tun be kaso ra masaso korosibagaw ta lu konoo, Matigi Ala tun ka kuma do lase a ma, ko: 16 «Taga a fo Etiyopikace Ebedi Meleki ye ko Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <A fe, ne tun ka min fo nin dugu ta ko ra, ne bena o ke dugu ra; a bena ke kojugu le ye, konuman te. A bena ke a wagati ra i yere na na. 17 Nka o lon na, ne bena ele kisi; Matigi Ala ko ten. I be siranna mogo minw na, i tena don olugu boro. 18 Ne bena i bosi ka bo o boro; o tena i faga ni kerekemuru ye. I ta kisiri le be ke i ta nafa ye, sabu i lara ne ra. Matigi Ala ko ten.» »

40

Yeremi tora Gedaliya koroo Misipa

1 Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma; o y'a soroo masaso korosibagaw kuntigi Nebuzaradan

tun ka Yeremi labo kaso ra k'a lataga ka bo Rama. Lon min a tun be tagara Yeremi labla, o y'a soro Yeremi tun sirinin lo ni negejoroko ye; a tun be Zeruzalemukaw, Zuda mara mogo minanin tow ce ra, o tun bena taga ni minw ye Babiloni.

² Masaso korosibagaw kuntigi ka Yeremi labo o mogow ce ra, k'a fo a ye ko: «Matigi Ala, i ta Ala tun ka nin kojugu ko fo nin yoro kama. ³ Matigi Ala tun ka min fo, o le sera, a ka o le ke, sabu aw ka jurumun ke Matigi Ala na koro, aw ma son k'a kan lamen. O koson a tun ka ko min fo, o ko ka aw soro. ⁴ Ayiwa, sisan ne bena negejorokow bo i boro ra. Ni i b'a fe ka taga ni ne ye Babiloni, o be se ka ke; ne bena ne janto i ra. Nka ni i t'a fe ka taga ni ne ye fana Babiloni, i ye to yan. Jamana bee lajennin fle i na koro, ni yoro min ka i diya, ni yoro min ka ben i ma, i ye taga yi.»

⁵ Ayiwa, i n'a fo Yeremi tun te do fora, Nebuzaradan ko a ma ko: «Seko ka taga Gedaliya fe, min ye Safan dence Ayikamu dence ye; Babiloni masace ka ale le sigi Zuda mara duguw kunna. Taga to ni ale ye mogo tow ce ra yi; walama ni yoro o yoro ka ben i ma i ye taga yi.» Masaso korosibagaw kuntigi ka domunifenw ni bonyafen dow di Yeremi ma, k'a bla ka taga. ⁶ Yeremi tagara Ayikamu dence Gedaliya fe Misipa, ka taga to ni ale ni mogo tow ye, mogo minw tun tora jamana konso.

Zuda mara mogow tagara lajen Gedaliya koro

⁷ Zuda mara kerekuntigi minw bee tun be kongokonyorow ra, olugu ni o ta kerekacew nana a men ko Babiloni masace ka Ayikamu

dence Gedaliya le sigi jamana kunna, janko a ye jamana dɛɛbagatɔw kɔrɔsi, cɛw, ani musow, ani denmisɛnw, o tun ma taga ni minw ye Babilɔni.

⁸ O tagara Gedaliya fɛ Misipa. O mɔgɔw tun ye Netaniya dence Sumayila ye, ani Kareya dencew, minw ye Yohanan ni Yonatan ye, ani Tahumɛti dence Seraya, ani Efayi dencew, minw bɛ bɔ Netofa, ani Yezaniya, min ye Mahakaka dɔ dence ye. O ni o ta kerekɛcɛw tun nana jɔgɔn fɛ.

⁹ Gedaliya, min ye Safan dence Ayikamu dence ye, ale karira o mɔgɔw ni o ta kerekɛcɛw ye; a k'a fɔ o ye ko: «Aw kana siran ka to Babilɔnikaw ta fanga kɔrɔ. Aw ye to jamana kɔnɔ yan, ka baara kɛ Babilɔni masace ye; aw ta hera bɛ o le ra. ¹⁰ Ne yɛrɛ bɛna sigi Misipa; ni Babilɔnikaw ka an jininka fɛn o fɛn na, ne bɛna o jaabi aw tɔgɔ ra. Aw kɔni, aw ye aw ta rɛzɛnw ji bɔ, ka aw ta samiyayiridenw tigɛ, ka o turu bɔ, ka o mara minan dɔw kɔnɔ. Aw bɛ dugu minw na, aw ye to o duguw ra.»

¹¹ Yahudiya minw bɛɛ tun bɛ Mohabu mara ra, ani Amɔnkaw ta mara ra, ani Edɔmu mara ra, ani jamana tɔw bɛɛ ra, olugu fana nana a mɛn ko Babilɔni masace ka mɔgɔ dɔw to Zuda mara ra, ka Safan dence Ayikamu dence Gedaliya sigi olugu kunna. ¹² O Yahudiyaw tun janjanna ka taga yɔrɔ minw bɛɛ ra, o bɛɛ nana ka bɔ o yɔrɔw ra. O nana sigi Zuda mara ra, Gedaliya kɔrɔ, Misipa. O ka sɛnɛ kɛ ka rɛzɛnji caman sɔrɔ, ani samiyayiriden caman.

*Gedaliya fagako fɔra
(Masacɛw flanan 25.25-26)*

¹³ Kareya dence Yohanan ni kerəkuntigi minw bεε tun bε kongokɔɔyɔrɔw ra, olugu nana Gedaliya fε Misipa, ¹⁴ ka na a fɔ a ye ko: «Ele m'a lɔn ko Amɔnkaw ta masace Baalisi ka Netaniya dence Sumayila ci ka na i faga wa?» Ayiwa, Ayikamu dence Gedaliya ma la o ta kuma ra. ¹⁵ O kɔ, ka o to Misipa yi, Kareya dence Yohanan k'a fɔ Gedaliya ye tuun, dogo ra, ko: «A to ne ye taga Netaniya dence Sumayila faga; mɔgɔ si tena bɔ a kala ma. Mun kosɔn i b'a to a bε i faga, k'a to Yahudiya minw nana lajɛn i kɔrɔ, olugu ye janjan tuun, k'a to Zuda mara tɔ ye halaki?» ¹⁶ Nka Ayikamu dence Gedaliya ka Kareya dence Yohanan jaabi ko: «I kana o ko jɔgɔn kε, sabu ele bε min fɔra Sumayila ta ko ra, o tε can ye.»

41

Sumayila ka Gedaliya faga

¹ San karo wolonflanan na, Elisama dence Netaniya dence Sumayila, min tun ye masaceden ye, ani masace ta jɔmɔgɔ dɔ, ale nana Ayikamu dence Gedaliya fε Misipa ni cε tan ye. O ni Gedaliya ka domuni kε jɔgɔn fε Misipa yi. ² Ka o to domuni na, Sumayila ni cε tan min tun bε ni a ye, olugu wurira ka ben Gedaliya kan, min tun ye Safan dence Ayikamu dence ye, k'a faga ni kerəkemuru ye; Babilɔni masace tun ka mɔgɔ min sigi jamana kunna, o ka o faga. ³ Yahudiya min o min tun bε ni Gedaliya ye Misipa, Sumayila ka olugu bεε faga fana, ani Babilɔnikaw ta kerəkeden minw tun bε yi.

Sumayila ka Ala batobaga cε biseegi faga

⁴ Gedaliya fagari tere flanan, k'a soro mogo si tun ma bo foyi kala ma folo, ⁵ ce biseegi nana ka bo Sikemu, ani Silo, ani Samari. O tun ka o bonbosiw li, ka o ta faniw faranfaran, ka o fari tigetige ni muru ye. Siman sarakaw* ni wusunan sarakaw* le tun be o boro; o tun be nana o sarakaw bo Matigi Ala ta batoso konɔ.

⁶ Netaniya dence Sumayila bora Misipa ka taga o mogow kunben; a tagato tun be kasira. A tagara se o ma minke, a ko o ma ko: «Aw ye na Ayikamu dence Gedaliya fe!» ⁷ Nka o tagara se dugu konɔ minke, Netaniya dence Sumayila ni a ta mogow ka o mogow kannatige, ka o suw firi dinga do konɔ. ⁸ Nka ce tan tun be o mogow ra, olugu ko Sumayila ma ko: «I kana anw faga, sabu domunifenw dogonin be an fe forow konɔ; siman be an fe, ani turu, ani li.» O ra, Sumayila ka o balemaw faga ka olugu ce tan to yi.

⁹ Sumayila tun ka Gedaliya ni mogo minw faga, a tun ka o suw bee firi dinga min konɔ, masace Asa le tun ka o dingaba sozi ka o ke a dogoyoro ye, wagati min ale ni Izirayeli masace Bahesa tun be kere ra. Netaniya dence Sumayila ka o dinga le fa ni mogow suw ye.

¹⁰ Mogo to minw tun tora Misipa, Sumayila ka olugu mina ka taga ni o ye; Zuda masace denmuso dow tun be o ra, ani mogo to minw bee tun tora Misipa; Babiloni masaso korosibaga Nebuzaradan tun ka olugu karifa Ayikamu dence Gedaliya ma. Netaniya dence Sumayila ka olugu mina ka bo ni o ye, ka taga Amonkaw ta jamana ra.

Yohanan ka mogow bosi ka bo Sumayila boro

¹¹ Netaniya dence Sumayila tun ka kojugu minw bæe kɛ, Kareya dence Yohanan ni a ta kerekuntigiw bæe ka o mɛn. ¹² O ka o ta kerekɛcɛw bæe lajɛn ka taga Netaniya dence Sumayila kama. O tagara a sɔɔ Gabahɔn ta jiba yɔɔ ra. ¹³ Sumayila tun ka mɔɔ minw mina ka gban a yɛɛ kɔ, olugu ka Kareya dence Yohanan ni a ta kerekuntigi nato ye minke, o diyara olugu ye kosebɛ. ¹⁴ Sumayila tun ka o mɔɔ minw mina Misipa, olugu ka o kɔ don Sumayila ra, ka sekɔ ka na fara Kareya dence Yohanan kan. ¹⁵ Nka Netaniya dence Sumayila ni a ta cɛ seegi sera ka bɔsi Yohanan ra, ka bori ka taga Amɔnkaw fɛ.

¹⁶ Netaniya dence Sumayila tun ka mɔɔ minw mina ka bɔ Misipa, Ayikamu dence Gedaliya faganin kɔ, Kareya dence Yohanan ni a ta kerekuntigiw ka o mɔɔw ta ka o bla o yɛɛ kɔ; kerekedenw tun bɛ o ra, ani musow, ani denmisɛnw, ani masaso namɔɔ dɔw. O bɔra ni o ye Gabahɔn ka taga. ¹⁷ O ka sira ta, ka taga lɔ Kimamu ta lonanjigibon yɔɔ ra, Betilehemu kɛɛ fɛ, ka sɔɔ ka sira ta ka kɛ taga ye Misiran, ¹⁸ Babilɔnikaw nasiran kosɔn; sabu Netaniya dence Sumayila tun ka Ayikamu dence Gedaliya faga, k'a sɔɔ Babilɔni masacɛ le tun ka ale sigi Zuda mara kunna.

42

Yeremi ko mɔɔw kana taga Misiran

¹ Ayiwa, Zuda ta kerekɛjama kuntigiw bæe, ani Kareya dence Yohanan, ani Hosaya dence Yezaniya, ani mɔɔ tɔw bæe, k'a ta mɔɔ fitiniw

na ka taga a bla mɔgɔbaw ra, o bɛɛ tagara ² cira Yeremi fɛ ka taga a fɔ a ye ko: «Sabari ka an ta makarikan mɛn; an mɔgɔ tɔ minw tora, an b'a fɛ i ye Matigi Ala, i ta Ala daari an ye; sabu an tun ka ca, nka sisan an tɔ tora fitini dɔrɔn, i ko i yɛɛ ja b'a ra cogo min na. ³ An ka kan ka sira min ta, ani an ka kan ka min kɛ, an b'a fɛ Matigi Ala ye o yira an na.»

⁴ Cira Yeremi k'a fɔ o ye ko: «Ne k'a mɛn; ne bɛna Matigi Ala, aw ta Ala daari aw ye, i n'a fɔ aw k'a fɔ cogo min na. Ni Matigi Ala nana fɛn o fɛn fɔ, ne bɛna o lase aw ma; ne tɛna foyi dogo aw ma.» ⁵ Olugu fana ko Yeremi ma ko: «Ni Matigi Ala, i ta Ala nana i ci ni kuma o kuma ye an fɛ, ni an ma o sira tagama, o tuma Matigi Ala ye kɛ an seere ye ka an jaraki, ka kapa ni a ta can ni a ta kankelentiya ye. ⁶ A bɛna min fɔ, ni o diyara an ye o, walama ni a belen ma diya an ye o, an kɔni ka i ci Matigi Ala, an ta Ala min fɛ, an bɛna ale kan le mɛn; sabu ni an ka Matigi Ala, an ta Ala kan mɛn, an ta hera bɛna bɔ o le ra.»

⁷ Ayiwa, tere tan tɛmɛnin kɔ, Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma. ⁸ Yeremi ka Kareya dence Yohanan wele, ani kɛɛkɛjama kuntigi minw bɛɛ tun bɛ ni a ye, ani mɔgɔ tɔw bɛɛ, k'a ta mɔgɔ fitiniw na, ka taga a bla mɔgɔbaw ra. ⁹ A k'a fɔ o ye ko: «Matigi Ala, Izirayɛli ta Ala, aw tun ka ne ci min fɛ ko ne ye aw ta makarikanw lase a ma, ale ko: ¹⁰ «Ni aw tora nin jamana ra yan, ne bɛna aw lɔ le, ne tɛna aw cici; ne bɛna aw turu le, ne tɛna aw bɔn; ne tun ka kojugu min kɛ aw ra, ne bɛna ne ta miiriya yelɛma ka o dabla. ¹¹ Babilɔni masacɛ min pasiran bɛ aw ra, aw kana siran ale

na. Aw kana siran a na, Matigi Ala ko ten, sabu ne be ni aw ye, janko ka aw kisi, ka aw bosi ka bo a boro. ¹² Ne bena hina aw ra; ni o kera, ale bena hina aw ra k'a to aw ye seko aw ta dugukolo kan.> »

¹³ Yeremi k'a fo tuun ko: «Nka ni aw ko: <An te sigi nin jamana ra!> Ni aw ma Matigi Ala, aw ta Ala kan men, ¹⁴ ni aw ko: <An te son, an be taga Misiran jamana le ra, an tena kere ye yoro min na, an tena kerekedenw ta burufiyekan men yoro min na, an tena fon domuni na yoro min na; an bena taga sigi o yoro le ra.> ¹⁵ O tuma aw ye Matigi Ala ta kuma lamen, aw Zuda mara moggo to minw tora! Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Ni aw k'a latige ko aw be taga Misiran, ka taga sigi yi, ¹⁶ aw be siranna kerekemuru min na, o bena taga aw soro Misiran jamana ra yi; aw be hamina konggo ko min na, o bena tugu aw ko Misiran, aw fana bena sa yi le. ¹⁷ Aw ra minw bee bena a latige ko o be taga Misiran ka taga sigi o yoro ra, olugu bee bena faga kerekemuru ni konggo ni banajuguw boro. O ta moggo si tena to o ko; ne bena kojugu min ben o kan, o si tena kisi ka bo o ra, o si tena bosi.> »

¹⁸ Yeremi k'a fo tuun ko: «Sabu Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Ne ta dimi ni ne ta jusugban benna Zeruzalemukaw kan cogo min na, ni aw ka taga Misiran, ne ta jusugban bena ben aw kan o cogo kelen le ra. Aw togogugu bena fo, aw ta ko bena ke jatigekoba ye mogow fe, aw bena ke siya danganin ye, ka ke mafiyenyarifin ye mogow fe. Aw fana na tena la nin yoro kan tuun.> »

¹⁹ «E, aw Zuda mara moggo tow, Matigi Ala be

o le fɔ aw ye, ko: «Aw kana taga Misiran, aw y'a lɔn ka la a ra ko ne ka aw lasɔmi bi. ²⁰ Aw ka aw yere lafiri kosebe, sabu aw yere le ka ne ci Matigi Ala, aw ta Ala fe ko: Matigi Ala, an ta Ala daari an ye; ni Matigi Ala, an ta Ala ka na fen o fen fɔ, o lase an ma, an bɛna a ke!» ²¹ Ayiwa, ne kɔni k'a fɔ aw ye bi, nka aw te Matigi Ala, aw ta Ala kan lamenna, sabu a be ne ci aw fe ni kuma o kuma ye, aw te o si lamɛn. ²² Sisan kɔni, aw y'a lɔn ka la a ra, ko aw b'a fe ka taga sigi o jamana min na, kerekemuru ni kɔngɔ ni banajuguw le bɛna aw faga o yɔrɔ ra yi.»

43

Yeremi minana ka taga Misiran

¹ Ayiwa, Yeremi ka nin kumaw beɛ fɔ mɔgɔw beɛ ye; Matigi Ala, min ye o ta Ala ye, ale tun ka Yeremi ci o fe ni nin kumaw beɛ le ye, Matigi Ala, o ta Ala ta kumaw. ² O kumaw fɔnin kɔ, Azariya min ye Hosaya dence ye, ani Yohanan min ye Kareya dence ye, ani yereyirabaga tɔw beɛ ko Yeremi ma ko: «Ele be faninya le fɔra; Matigi Ala, an ta Ala ma i ci ko i ye na a fɔ an ye ko: «Aw kana taga Misiran ka taga sigi o yɔrɔ ra!» ³ Neriya dence Baruki le be ele kɔnɔnɔsura anw kama, janko ka an di Babilɔnikaw ma, o ye an faga, walama ka an mina ka taga ni an ye Babilɔni.»

⁴ Kareya dence Yohanan, ani kerekejama kuntigi tɔw beɛ, ani mɔgɔ tɔw beɛ, o si ma sɔn ka Matigi Ala kan men, ka to Zuda mara ra. ⁵ Kareya dence Yohanan, ani kerekejama kuntigi tɔw beɛ ka Zuda mara mɔgɔ tɔw beɛ lajen, ani minw tun

minana ka taga siya tɔw ɛ ra, ni o kɔsegira ka na sigi Zuda mara ra tuun, ⁶ ɛw, ani musow, ani denmisɛnw, ani masace denmusow, ani masaso kɔrɔsibaga Nebuzaradan tun ka mɔgɔ minw bɛɛ karifa Gedaliya ma, min ye Safan dence Ayikamu dence ye; o ka cira Yeremi fana fara o kan, ani Neriya dence Baruki. ⁷ O tagara Misiran jamana ra, sabu o ma sɔn Matigi Ala kumakan ma. O tagara, ka taga se Tapanɛsi.

Ko minw bɛna se Misiran jamana ma

⁸ Ka Yeremi to Tapanɛsi, Matigi Ala k'a ta kuma lase a ma, ko: ⁹ «Kabakuruba dɔw ta, ka o dogo bɔgɔ ra biriki gbasiyɔrɔ ra, Farawona ta masaso donda ja fɛ, Tapanɛsi; o kɛ Zuda mara mɔgɔw ja na. ¹⁰ O kɔ, i y'a fɔ o ye ko Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Aw y'a fɛ, ne bɛna taga ne ta baaraden, Nebukadinesari, Babilɔni masace wele ka na. Ne bɛna a ta masasiginan sigi nin kabakuruw le kan, ne ka nin kabakuru minw dogo bɔgɔ ra. A bɛna a ta masa fanibon lɔ nin kabakuruw kunna. ¹¹ A bɛna na ben Misiran jamana kan; minw ka kan ni saya ye, saya bɛ olugu ta, minw ka kan ni minari ye, olugu bɛ mina ka taga, minw ka kan ni kɛrɛkemuru ye, kɛrɛkemuru bɛ olugu faga! ¹² Ne bɛna a to a ye tasma don Misirankaw ta alaw ta batosow ra, ka o jeni, ka o ta jow ɛ ka taga ni o ye. Sagagbɛnbaga bɛ a ta deregeba melege a yɛrɛ ra* cogo min na, a bɛna Misiran jamana naforow ɛ ka o mini a yɛrɛ ma ten le, ka sɔrɔ ka bɔ

* **43:12** 43.12 A fora Kitabu dɔw kɔnɔ ko: I ko sagagbɛnbaga bɛ a ta deregeba yuguyugu ka kinnifɛnw bɔ a ra cogo min na.

ka taga ni a yere ye nasuma ra. ¹³ Jo min ye tere tagamasiyen ye, o ta batoso min be Misiran jamana ra, a bena o jo ta kabakuruanw cici, ka tasuma don Misirankaw ta alaw ta batosow ra ka o jeni.> »

44

Ala ka min fo Zuda mara mogow ta ko ra

¹ Ala ka nin kuma fo Yeremi ye Misiran jamana Yahudiyaw bee ta ko ra, olugu minw tun siginin be Migidoli, ani Tapanesi, ani Menfisi, ani Patrosi mara ra; a ko:

² «Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Ne ka kojugu minw bee lase Zeruzalemu ni Zuda dugu tow bee ma, aw ka o bee ye. Bi o duguw bee kera tomow ye, mogow si te yi tuun. ³ O kera o mogow ta kojuguw le koson. O ka ne jusu bo, sabu o tagara wusunan sarakaw* bo ala werew ye, ka o bato, olugu yere tun ma ala minw lon, aw ni aw bemaw si tun ma ala minw lon. ⁴ K'a sorow ne ta baaradenw, minw ye ciraw ye, ne tun ka olugu bee ci aw fe; ne tun be o ci aw fe lon o lon, k'a fo aw ye ko aw kana nin ko haramuninw ke, ne be nin ko minw koninya. ⁵ Nka o ma ne lamen, o ma son ka o toro malow ne ta kuma ra, o ma nimisa ka o ta kojuguw dabra, o ma wusunan sarakaw bori dabra ala werew ye. ⁶ O koson ne ta jusugban ni ne ta dimi tasuma wurira ka Zuda duguw, ani Zeruzalemu dugukonow siraw bee mina, ka o bee ke tomow ye, ani yorow lakolonw, i n'a fo aw yere na b'a ra cogo min na bi.> »

⁷ Yeremi k'a fo tuun ko: «Ayiwa, sisan, Matigi Ala, Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Mun koson

aw ka nin kojuguba ɲɔɔn lase aw yere ma, k'a to nin ceɓ, ani nin musow, ani nin denmisenw, ani nin denfitiniw ye tige ka bo Zuda mara mɔɔw ra, fo ka taga aw komɔɔw bee ban? ⁸ Aw ka ne jusu bo ni aw ta kewalew ye, ka wusunan sarakaw bo ala werew ye Misiran jamana ra, aw nana sigi o jamana min na. O ra, aw bena aw yere halaki, ka ke siya danganin ye, ka ke mafiyenyarifen ye dugukolo siya tow bee ce ra.

⁹ « <Yala aw jinana aw bemaw ta terenbariyakow ko wa, ani Zuda masacew ni o ta musow ta terenbariyakow, ani aw yereɓ ni aw ta musow ta terenbariyakow, aw ka o ko minw ke Zuda mara ra, ani Zeruzalemu dugukonɔsiraw ra? ¹⁰ Nka fo ka na se bi ma, o ko ma digi mɔɔ si ra, ne pasiran ma ke mɔɔ si ra. Ne tun ka ne ta sariyaw, ani ne ta cifonin minw yira aw ni aw bemaw ra, mɔɔ si ma o sira tagama.>

¹¹ «O koson Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Ne b'a latige ko ne bena kojugu ke aw ra, ka Zuda mara bee halaki. ¹² Zuda mara mɔɔ to minw k'a latige ka na sigi Misiran jamana ra yan, ne bena olugu bee halaki Misiran jamana ra yan; kerekemuru ni kongɔ bena o faga. O bee bena halaki, k'a ta mɔɔ fitiniw na ka taga a bla mɔɔobaw ra; kerekemuru ni kongɔ bena o halaki. Tɔɔɔjugu, ani jatigekoba, ani danga, ani mafiyenyari, o ta bena ke o le ye. ¹³ Minw nana sigi Misiran jamana ra, ne bena wuri olugu kama, i ko ne tun wurira Zeruzalemukaw kama cogo min na, ka o faga ni kerekemuru ni kongɔ ni banajuguw ye. ¹⁴ Zuda mara mɔɔ to minw nana sigi Misiran jamana ra, o mɔɔw si tena

bɔsi, o si janaman tena to. Minw tun b'a miiri ko olugu bena seko Zuda mara ra tuun, ka taga sigi yi, sabu o yɔrɔ lɔgɔ be o ra, olugu si tena seko yi tuun, fo mɔgɔ dama dama dɔrɔn.> »

Batofen wɛrɛw ta ko

¹⁵ Ayiwa, cɛ minw bɛɛ tun k'a lɔn ko o ta musow be wusunan sarakaw* bɔra ala wɛrɛw ye, ani muso caman minw bɛɛ tun lajennin be o yɔrɔ ra, ani mɔgɔ to minw bɛɛ tun be Patɔrɔsi, Misiran jamana ra yi, olugu ka Yeremi jaabi ko: ¹⁶ «I be kuma min fɔra an ye Matigi Ala tɔgɔ ra, an tena o lamɛn i fe! ¹⁷ An yɛrɛ da ka fɛn o fɛn fo, an bena o le kɛ: An bena wusunan sarakaw bɔ sankolo masamuso* ye, ka rɛzɛnɔji sarakaw* bɔ a ye, i n'a fo anw ni an bɛmaw, ani an ta masacɛw, ani an ta jamana jamɔgɔw tun be deri k'a kɛ cogo min na Zuda duguw ra, ani Zeruzalɛmu dugukɔnɔsiraw ra. O wagati ra an tun be domuni sɔrɔ fo ka wasa, an tun be hɛra ra, kojugu si tun tɛ an kan. ¹⁸ Nka kabini an ka wusunan sarakaw bɔri dabla sankolo masamuso ye, ka rɛzɛnɔji sarakaw dabla, fɛn bɛɛ dɛsɛra an fe, kɛrɛkɛmuru ni kɔngɔ le be an halakira.»

¹⁹ Musow fana ko: «Ni anw be wusunan sarakaw bɔ sankolo masamuso ye, ka rɛzɛnɔji sarakaw bɔ a ye, yala an be o kera an cɛw jina ma le wa? Olugu yɛrɛ k'a lɔn ko an be takula lalaga a ye, ka o kɛ a bisigiya ye, ka rɛzɛnɔji sarakaw bɔ a ye.»

²⁰ Ayiwa, mɔgɔ minw bɛɛ tun ka nin kumaw kɛ ka Yeremi jaabi, cɛw, ani musow, Yeremi k'a fo

* **44:17** 44.17 Sankolo masamuso, o ye jo dɔ tɔgɔ ye. Aw ye Yeremi 7.18 fle.

olugu bæe ye ko: ²¹ «Aw tun ka wusunan saraka minw bɔ Zuda duguw kɔnɔ, ani Zeruzalemu dugukɔnɔsiraw ra, aw ni aw bɛmaw, ani aw ta masacɛw, ani aw ta jamana jamɔgɔw, ani jamana mɔgɔw bæe, yala Matigi Ala ma a hakiri to o kow ra wa? A ma o kow jate wa? ²² Matigi Ala ma na se ka aw ta kɛwalejuguw mupɔ tuun, ani aw ka ko haramunin minw kɛ; o kosɔn aw ta jamana kɛra tomo ye, ka kɛ jatigekoba ye, k'a kɛ yɔrɔ danganin ye, mɔgɔ si tɛ sigi yɔrɔ min na tuun, i n'a fɔ aw yɛrɛ ja b'a ra cogo min na bi. ²³ Aw ka o wusunan sarakaw bɔ, ka jurumun kɛ Matigi Ala ja kɔrɔ minke, ani aw ma sɔn ka Matigi Ala kan mɛn minke, ani aw ma sɔn ka a ta sariyaw, ani a ta cifɔninw, ani a ta ciw sira tagama minke, o le kosɔn nin kojuguw sera aw ma, i ko aw yɛrɛ ja b'a ra cogo min na bi.»

²⁴ Ayiwa, o kɔ, Yeremi k'a fɔ mɔgɔw bæe lajennin ye, ani musow bæe ye, ko: «Aw Zuda mara mɔgɔ minw bæe bɛ Misiran jamana ra yan, aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn! ²⁵ Fangatigi Ala, Izirayɛli ta Ala ko: <Aw ni aw musow da tun ka kuma min fɔ, aw yɛrɛ boro ka o kuma dafa; aw tun ko: An ka dajuru minw ta ko an bɛna wusunan sarakaw* ni rɛzɛnji sarakaw* bɔ sankolo masamuso ye, sigiya t'a ra, an bɛna o dajuruw dafa.> Ayiwa, aw bɛna aw ta dajuruw dafa yɛrɛ le kɔsɛbɛ; aw da ka min fɔ, aw bɛna o kɛ yɛrɛ le kɔsɛbɛ! ²⁶ Aw Zuda mara mɔgɔ minw bæe signin bɛ Misiran jamana ra yan, aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn; Matigi Ala ko: Ne bɛ kari ne yɛrɛ tɔgɔba ra, ko Zuda mara mɔgɔ si tɛna ne tɔgɔ wele a da ra tuun! Misiran jamana

bɛɛ kɔnɔ, mɔgɔ si tena a fɔ tuun ko: <Ne bɛ kari Dunuɓa tigi Ala janaman tɔgɔ ra!> ²⁷ Sabu ne bɛna ne hakiri to o ra janko ka kojugu le kɛ o ra, ne tena kopuman kɛ o ye. Zuda mara mɔgɔ minw bɛɛ bɛ Misiran jamana ra yan, olugu bɛɛ bɛna halaki kerekemuru ni kongɔ sababu ra, fɔ ka taga o bɛɛ ban pewu! ²⁸ Mɔgɔ dama dama dɔrɔn le bɛna bɔsi kerekemuru boro, ka bɔ Misiran jamana ra, ka sekɔ ka taga Zuda mara ra; nka Zuda mara mɔgɔ tɔw bɛɛ, minw bɛɛ nana Misiran jamana ra ka na sigi yan, olugu kɔni bɛna a lɔn min ta kuma bɛna kɛ can ye: ni ne ta kuma lo, walama ni olugu ta kuma lo.

²⁹ «Ayiwa, a flɛ, Matigi Ala ko ten, tagamasiyen min bɛna a yira ko ne bɛna wuri aw kama nin yɔrɔ ra, janko aw y'a lɔn ko ne ka ko min fɔ ko o bɛna aw sɔrɔ, o tagamasiyen ye nin ye: ³⁰ Matigi Ala ko: <A flɛ, Hofira min ye Misiran masacɛ Farawona ye, ne bɛna ale don a juguw boro, a jugu minw b'a fagayɔrɔ jinina, i n'a fɔ ne ka Zuda masacɛ Sedesiyasi don Babiloni masacɛ Nebukadinesari boro cogo min na, min tun ye a jugu ye, ni a tun bɛ a fagayɔrɔ jinina.> »

45

Yeremi ka Baruki ladi

¹ Cira Yeremi ka nin kumaw fɔ Neriya dencɛ Baruki ye, wagati min na Baruki tun bɛ Yeremi ta kuma fɔninw sebera gbolokitabu kan; o kɛra Yoziyasi dencɛ Yehoyakimu, Zuda masacɛ ta masaya san naaninan na; a ko:

² «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala be nin kuma le fo ele Baruki ye, ko: ³ Ele b'a fora ko: <Bonɔ ka ne sɔrɔ, sabu Matigi Ala be jusukasi dɔ le farara ne ta dimi kan. Ne be ŋunana fo ka ne baraka ban, ne te nasuma sɔrɔra.>

⁴ «A fo Baruki ye ko Matigi Ala ko: <A fle, ne tun ka min lo, ne bena o ci, ne tun ka min turu, ne bena o bon; jamana beɛ lajennin bena ke ten le. ⁵ Yala ele belen bena ke kobaw le miiri ye tuun wa? I kana o miiri, sabu ne bena kojugu ben adamaden beɛ kan, Matigi Ala ko ten; nka ni ele koni ka taga yɔrɔ o yɔrɔ, ne bena i bosɔ, ka i kisiri ke i ta nafa ye.> »

Ala bɛna tɔrɔ min lase siya tɔw ma

46

(46-51)

Misirankaw desera o juguw kɔrɔ

¹ Matigi Ala ka kuma min lase cira Yeremi ma siyaw ta ko ra, o le ye nin ye:

² Nin le fora Misiran jamana ni Misiran masace Neko ta ko ra, min ye Farawona ye. Ka o to Efirati ba kɔrɔ, Karikemisi, Babiloni masace Nebukadinesari ka se sɔrɔ Farawona kan; o kera Zuda masace Yehoyakimu, Yoziyasi dence ta masaya san naaninan na. A ko:

³ «Aw ye negebennan fitiniw, ani negebennanbaw laben, ka bo ka taga kere ra!

⁴ Aw ye sow siri wotorow ra!

Sotigiw, aw ye don sowotorow konɔ!

Aw ye aw ta negefugulaw biri aw kun na ka lo!

Aw ye aw ta biɲɛw dabo!
 Aw ye aw ta neɣederegew don aw yeɣe ra!

⁵ «E, ne ɲa be mun le yera tan?
 E, o ja tigera, o be sekora ni o ko ye!
 O juguw ka se soro o ta kerekεcefariw kan.
 O borira o, ka bori;
 hali o te o ko fiera tuun!
 Siranyaba be fan beɣe ra,
 Matigi Ala ko ten!

⁶ Hali minw sen ka teli, olugu te sera ka bori;
 cefariw te sera ka bosi.
 O be talontalonna ka benben.
 Efirati bada ra, sahiliyanfan na.

⁷ «Jɔntigi le ye nin ye, min be wurira i ko Nili
 jikuruw,

i ko ba min jiw be serira ka bo kene ma?

⁸ «Misiran jamana le be wurira i ko Nili
 jikuruw,

i ko ba min jiw be serira ka bo kene ma.

A ko: <Ne bena wuri ka woyo fo ka dugukolo
 datugu;

ne bena duguw ni dugumogow beɣe halaki.>

⁹ «Sow, aw ye girin,
 sowotorow, aw ye bori,
 cefariw, aw ye bo:
 Etiyopi jamana taw, ani Puti jamana taw,
 aw minw be negebennan minacogo lon;
 Ludi jamana taw,
 aw minw be se kalanbon na!

10 «O lon ye Fangatigi, Matigi Ala ta le ye;
 a ta dimibolon lo,
 lon min a b'a dimibo a juguw ra.
 Kerekemuruw bena domuni ke fo ka fa,
 ka jori min ka fa;
 sabu Fangatigi, Matigi Ala be saraka le bora
 sahiliyanfan jamana ra, Efirati ba fan na.

11 «Aw ye taga Galadi mara ra ka taga fla munta
 do jini,
 aw Misiran jamana mogow!
 Aw be fla caman kera aw yere ra gbansan,
 o si tena aw keneya!

12 Siya tow ka aw ta maroya ko men,
 aw kulekan ka dunupa yoro bee fa;
 sabu cefari do borito be taga talon cefari do were
 ra,
 o fla bee be ben jogon fe.»

Babilonikaw bena min ke Misirankaw ra

13 Matigi Ala ka kuma min lase cira Yeremi ma
 Babiloni masace Nebukadinesari ta nako ra, ale
 min bena na Misiran jamana halaki; a ko:

14 «Aw ye nin fo Misiran,
 aw y'a lase Migidoli fana,
 aw y'a lase Menfisi ni Tapanesi!
 Aw y'a fo ko: <Aw ye wuri, aw ye aw yere laben,
 sabu kerekemuru be cenri kera ka aw lamini.>

15 Mun koson aw ta jo Apisi* borira?

* **46:15** 46.15 Apisi tun ye Misirankaw ta jo do ye, min tagamasiyen tun ye misitoran ye. Kitabu dow konso a sebera ko: aw ta cefariw benna dugu ma.

Aw ta misitoran lonin ma se ka to, sabu Matigi
Ala ka a laben.

16 A bena a to mogo caman sen ye talon; o be
benben jogon kan;

o b'a fo jogon ma ko: <An ye wuri ka taga an ta
mogow fe,

an ye taga an woroamana ra,

an ye bo nin kerekemurujuguw koru.>

17 Ni o sera yi, o b'a fo Farawona ma ko:

<Misiran masace te foyi ye, ni mankankolon-
cibaga te;

a ta wagati temena a kan ka ban!>

18 «Ne be kari, ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala
panaman ye,

Masace ko ten, Masace min togo ye ko Fangatigi
Ala.

Tabori kuru be kuru tow kunna cogo min na,

Karimeli kuru be kogoji kunna cogo min na,

a bena na o cogo le ra!

19 «Aw ye aw ta doniw laben jamana were taga
kama,

aw Misiran jamana mogow!

Menfisi dugu bena ke yoro lakolon ye,

ka ke tomo ye, mogo te sigi yoro min na.

20 «Misiran ye misimuso cejuman le ye,

nka limogoba do bena na a kama ka bo sahiliyan-
fan na.

21 O ka kerekeden minw ta sara ra, olugu fana be
o ce ra

i ko misiden toroninw.

Nka olugu fana bena o ko don,

o bæ bena bori, o tɛna se ka lo tuun,
 sabu o halakilon sera,
 o sarawagati sera.

22 O borito mankan tɛ hali sa borito mankan bo;
 sabu o juguw bæ nana ni barakaba le ye;
 o bæ nana o kama
 i ko yiritigɛbagaw bæ na ni o ta jendew ye cogo
 min na ka na yiriw ben.

23 O bɛna a ta yiritu tige,
 Matigi Ala ko ten,
 hali ni tufinba lo;
 sabu o juguw ka ca ka tɛmɛ tɔnw kan,
 mɔgo tɛ se ka o jate.

24 Misiran jamana mɔgow maroyara,
 Ala ka o don sahiliyanfan mɔgow boro!»

25 Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «A flɛ, ne bɛna wuri Amɔn kama, min ye Tɛbu mara ta ala ye, ka wuri Farawona kama, ani Misiran jamana kama, ani o ta alaw, ani o ta masacɛw; ne bɛna wuri Farawona kama, ani minw bæ o jigi la ale kan! 26 Minw bæ o fagayɔro jinina, ne bɛna o don olugu boro. Ne bɛna o don Babilɔni masacɛ Nebukadinesari ni a ta jamana jamɔgow boro. Nka o ko fɛ, mɔgow bɛna sigi Misiran jamana ra tuun, k'a kɛ i n'a fo a tun bæ cogo min na fofofo; Matigi Ala ko ten.»

Izirayeli kisiwagati

27 «Aw Yakuba ta mɔgow, ne ta jonw, aw kana siran!
 Aw Izirayelimɔgow, aw jigi kana tige,
 sabu a flɛ, ne bɛna aw kisi ka aw lana ka bo fo o jamanajan na,

ka aw ta durujaw kisi ka bɔ o jamana ra,
o ka o mina ka taga jamana min na.
Yakuba ta mɔgɔw bɛna sekɔ ka na,
ka na laganfiya ni nasuma sɔrɔ,
mɔgɔ si tena o tɔrɔ tuun.

²⁸ Aw Yakuba ta mɔgɔw, ne ta jɔnw, aw kana
siran!

Matigi Ala ko ten,

sabu ne bɛ ni aw ye.

Ne tun ka aw janjan ka taga siya minw bɛɛ cɛ ra,
ne bɛna o siyaw bɛɛ halaki pewu;

nka aw kɔni, ne tena aw halaki pewu.

Ne bɛna aw koro le ka kaɲa ni can sira ye,

sabu ne tɛ se ka aw jarakibari to.»

47

Min fɔra Filisikaw ta ko ra

¹ Matigi Ala ka kuma min lase cira Yeremi
ma Filisikaw ta ko ra, sani Farawona ye ben
Gazakaw kan, o kuma ye nin ye:

² Matigi Ala ko:

«A flɛ, jiw bɛ wurira san fɛ sahiliyanfan na,
ka kɛ i ko kɔ min ji bɛ woyo fɔ ka bɔ kɛnɛ ma.

A bɛna jamana ni a kɔnɔfenw bɛɛ datugu,
ani duguw ni dugumɔgɔw bɛɛ.

Mɔgɔw bɛ kulera,

jamana mɔgɔw bɛɛ bɛ mapumankokanw fɔra.

³ Soɛ barakamanw girintɔ senw mankan kosɔn,
ani sowotorow mankan kosɔn,
ani sowotorow senw mankan kosɔn,
hali faw tɛ o kɔ flɛ o denw na,
o baraka bankojugu fɛ.

⁴ Filisikaw ta jamana halakilon sera.

Mɔgɔ laban minw tun tora, minw tun bɛ se ka
 Tiri dugu ni Sidon dugu demɛ,
 o bɛna olugu bɛɛ faga;
 sabu Matigi Ala bɛna Filisikaw ta jamana cɛn,
 o minw ye Kafitori jamana mɔgɔ tɔw ye, kɔgɔji
 cɛmayɔrɔ maraw ra.

⁵ Gazakaw bɛɛ kun wulanna!
 Asikalɔnkaw mankan tɛ mɛnna tuun.
 Aw minw siginin bɛ kɛnɛgbɛyɔrɔ ra,
 aw bɛna aw fari tigetigeri* dabla tuma juman le
 sa?

⁶ «Aw ko: <E, Matigi Ala ta kɛrɛkɛmuru,
 ele bɛna i fagari lalɔ ka nɛnkiri tuma juman le
 sa?
 Don i ta forogo kɔnɔ ten,
 to yɔrɔ kelen na, ka i yɛrɛ nasuma!>

⁷ «A bɛ se k'a lalɔ cogo di,
 k'a sɔrɔ Matigi Ala le ko,
 ko a ye taga Asikalɔn ni kɔgɔjida maraw kama!
 A k'a ci o yɔrɔw le ra.»

48

Min fɔra Mohabukaw ta ko ra

¹ Mohabu jamana ta ko:
 Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko:
 «Bɔnɔ ka Nebokaw sɔrɔ, sabu o ta dugu cɛnna,
 Kiriyaatayimukaw maroyara, sabu o ta dugu
 minana;

* **47:5** 47.5 O mɔgɔw tun bɛ o kun li, ka o fari tigetigɛ ka kapa
 ni o ta landaw ye, k'a yira ko kojuguba ka o sɔrɔ.

minw tun siginin be bonba barakamanw kono,
olugu maroyara, jatige ka o mina.

² «Mohabu jamana ta bonya bee bora a kan!
O be kojugu le labenna a kama, Hesibon.
O ko: <Aw ye na, an y'a halaki k'a togo bo siya
taw ce ra!>
Aw Madimenikaw, aw fana mankan tena men
tuun;
sabu kerekemuru be nana aw ko.

³ «Kulekan do be bora Horonayimu
cenri, ani halakiriba be yi.

⁴ Mohabu jamana cira,
a denw be kulera.

⁵ O yelento ka taga Luhiti, o be kasi;
o kasito le be yelen.

Mogo deguninw kulekan le be bora,
Horonayimu sira jigijigi ra, halakiri koson.

⁶ Aw ye bori ka aw yere kisi,
aw ye taga to kongokolon kono ka ke i ko
kongofaliw.

⁷ «Aw ka aw jigi la aw yere ta baara ni aw ta
naforo le kan minke,
o koson, o bena aw fana mina;
Kemosi* fana bena mina k'a labo jamana kono,
ani a sonnikebagaw, ani a namogow bee.

⁸ Cenrikebagaw bena ben dugu bee kelen kelen
kan;
dugu si tena bosi.
Kurufurancew bena halaki,

* **48:7** 48.7 Kemosi, o ye Mohabukaw ta ala ye.

kenegbeyorow bena cen.
Matigi Ala ka o le fo.

9 «Aw ye kamanw di Mohabukaw ma,
janko o ye wuri ka taga†!
Sabu o ta duguw bena ke yoro lakolonw ye;
mogo tena sigi o duguw kono tuun.
10 Mogo min be Matigi Ala ta baara ke ni farifaga
ye,
Matigi Ala ye o tigi danga!
Mogo min be a ta kerekemuru bari mogofaga ma,
Matigi Ala ye o tigi danga!

11 «Mohabukaw tun pasumanin lo kabini o
denmisenman;
o tun be i ko duven jamalonin min buruburu
sigira a jukoro,
min ma yelema ka bo minan do kono k'a don do
were kono.
O ma deri ka mina ka bo o ta jamana ra ka ye;
o koson o ta timiya tora o ra,
a kasa fana ma yelema.

12 «O koson lon do bena se, Matigi Ala ko ten,
o lon na ne bena mogo dow ci ka na o yelema. O
bena o yelema ka bo minanw kono, ka dagaw
cici. 13 O tuma ra Mohabukaw ta Kemosi‡ ko
maroya bena olugu yere soro, i n'a fo Beteli§ ta
ko maroya tun ka Izirayelimogow soro cogo min
na, sabu o tun ka o jigi bee la o yoro le kan.»

† 48:9 48.9 Kitabu dow kono a sebera ko: Aw ye kogo bon
Mohabu jamana kan. ‡ 48:13 48.13 Kemosi: Aw ye hayan 7
fle. § 48:13 48.13 Beteli tun ye Izirayelimogow ta sonnkeyoro
do ye.

14 E, yala aw be sɔn k'a fɔ ko aw ye cɛfariw le ye
wa,

ko aw ye kerekεε jagbelenw le ye?

15 Mohabu jamana cenna pewu!

O juguw be benna o ta duguw kan.

O ta kanbelendenw bεε ra barakamanw le bena
mina ka taga ni o ye o fagayɔɔ ra.

Masace le ko ten, masace min tɔɔ ye ko Fan-
gatigi Ala.

16 Mohabu jamana halakiwagati be jini ka se;
a ta bɔnɔ lon be teliyara ka na.

17 Aw minw bεε ye a lamini mɔɔw ye, aw ye
kasi a kunna.

Aw minw bεε tun k'a tɔɔ bonya ko mɛn,

aw y'a fɔ ko: E, nin masacebere barakaman le
karira wa!

Nin bere nɔɔɔman le karira wa!

18 Aw ye jigi ka bɔ aw ta bonya cε ra;

aw ye sigi dugukolo jalan kan,

aw Dibɔn dugumɔɔw,

sabu Mohabu jamana halakibaga be nana aw
kama,

a bena aw ta masabonbaw cici.

19 Aw Aroweri dugumɔɔw,

aw ye lɔ sirada ra ka kɔɔsiri kε;

cε minw be borira, ani muso minw bɔsira

aw ye olugu jininka ko: Mun le kera?

20 Mohabukaw maroyara, sabu o benna.

Aw ye maɔnumankokanw fɔ ka kule!

Aw y'a fɔ Arinɔn kɔda ra

ko Mohabu jamana cenna.

²¹ Ala ta kiti benna keɲegbeyɔɔ jamana kan, ani Holɔn, ani Yahasa, ani Mefaati, ²² ani Dibɔn, ani Nebo, ani Beti Diblatayimu, ²³ ani Kiriyaatayimu, ani Beti Gamuli, ani Beti Mehɔn, ²⁴ ani Keriyoɔti, ani Bɔsira, ani Mohabu jamana dugu tɔw bɛɛ kan, minw yɔɔ ka jan, ani minw yɔɔ ka surun.

²⁵ «Mohabukaw gban karira,
o boro karira,
Matigi Ala ko ten.»

²⁶ «Aw ye o lamin, fɔ ka o janamini, sabu Mohabukaw ka o yere bonya Matigi Ala ja kɔɔ. O ye ben ka kolonkolon o ta fɔɔnɔ ra, olugu fana ye ke yerekofen ye. ²⁷ Yala aw tun ma Izirayelimɔgɔw ke yerekofen ye wa? Yala olugu tun minana sonyari le ra wa, fɔ ni aw tun bɛ o ko fɔ, aw bɛ aw kun kɔmikɔmi o ra?

²⁸ Aw ye bɔ duguw kɔnɔ
ka taga sigi farakuruw cɛ ra,
aw Mohabukaw!
Aw ye ke i ko tugani
min bɛ a ta paga la dingakolonbaw dakun kan.

²⁹ An tun ka Mohabu jamana ta yerebonya ko men,
o ta yerebonya dama tɛmenin,
o ta wasoya, ani o ta yerebonya, ani o ta yada;
o tun bɛ o yere fisaya tɔw ma.

³⁰ «Ne ka o ta yereyira lɔn, Matigi Ala ko ten, nka gbansan lo; o ta yerebonya fana ye gbansan le ye.»

³¹ O kosɔn ne bɛ kasi Mohabu kosɔn,
ne bɛ kule Mohabu jamana bɛɛ lajennin kosɔn;

ne be ηuna Kiri Heresi dugumogow koson.

³² E, Sibima dugu ta rezenforo*, ne be kasi min ke ele koson,

ne te o kasi nogon ke Yazeri ta mogow koson.

Ele yiriborow tun janyara fo ka Kogoji sanin cetige,

ka se fo Yazeri ta kogoji ma;

nka cenrikebaga nana ben aw ta samiyayiridenw, ani aw ta rezenmow kan.

³³ Ninsondiya ni nagari banna Mohabu yiriforow ra,

ani a jamana yoro tow ra.

Ne ka rezenjiw ja o ta minanw konon.

Mogo si nagarito tena rezen forogi ka to ka kule ci tuun;

kulecikan te yi tuun!

³⁴ «O kasikan be bora, k'a ta Hesibon ka taga a bla fo Elale; o kan be menna fo Yahasi, k'a ta Sowari ka taga se fo Horonayimu, ani ka taga se fo Egilati Selisiya. Sabu hali Nimirimu jiw, o bee jara.

³⁵ «Minw be sarakaw bo sonnikeyorow ra, ka wusunan sarakaw* bo o ta alaw ye, ne bena olugu halaki ka o ban pewu Mohabu jamana konon; Matigi Ala ko ten.

³⁶ «O koson ne be ηunana Mohabu jamana koson i ko sangadonkirilabaga ta filenfiyekan; ne be ηunana Kiri Heresi dugumogow koson i ko sangadonkirilabaga ta filenfiyekan, sabu o tun ka naforo minw lajen, o bee tagara. ³⁷ Bee

* **48:32** 48.32 Sibima dugu ta rezenforo, o koro ye Sibima dugumogow.

kun lira, bæ bonbosi lira, muruno bæ bæ boro ra, boroƿaniw bæ bæ ce ra. ³⁸ Sangakasikan le bæ biribon bæ kunna, ani jamalajenyoro bæ ra Mohabu jamana kono, sabu ne ka Mohabu jamana ci i ko dagakolon. Matigi Ala ko ten. ³⁹ E, Mohabu benna! Aw ye kasi! Mohabukaw maroyaninba ka o ko don. Mohabukaw ta ko kera yereko ko ye, ani jatigekoba, o ta jamana lamini mogow bæ fe.»

⁴⁰ Matigi Ala ko: «A fe, a bæ i ko bon do le bæ temena san fe; a b'a kamanw yanganna Mohabu jamana kunna.

⁴¹ Keriyoti dugu minana,
o ka masabonbaw bosi;
o lon na Mohabu jamana cefariw jusukun bena
ke
i ko muso jigibagato jusukun.

⁴² «Mohabu jamana bena halaki ka bo siya tow
ce ra,
sabu o ka o yere bonya Matigi Ala na koro.

⁴³ Jatige, ani dingaba, ani jo,
o le bæ aw Mohabukaw na;
Matigi Ala ko ten.

⁴⁴ Ni min ka bori jatige na
o bæ ben dingaba kono,
ni min ka bo dingaba kono
o bæ mina jo ra;
sabu ne bena o ta hakesarasan kiti ben o kan,
Mohabukaw ta hakesarasan;
Matigi Ala ko ten.

⁴⁵ Boribagaw bæ taga lo Hesibon dugu suma ra,
o y'a soro o baraka banna,

sabu tasuma dɔ be bɔra Hɛsibɔn,
tasumamana dɔ be bɔra Sihɔn† ta dugu cɛ ma;
a be Mohabu jamana kɛrɛfɛyɔrɔw jɛni,
ka o mɔɔ hinabariw kuncɛ jɛni.

46 «E, bɔnɔ bɛna aw sɔrɔ, aw Mohabukaw!
Kɛmɔsi‡ ta mɔɔw halakira;
sabu aw dencɛw minana ka taga jamana wɛrɛ
ra,
aw denmusow fana minana.
47 Nka wagati nataw ra,
Matigi Ala ko ten,
ne bɛna Mohabu jamana lasɛkɔ a cogokɔrɔ ra
tuun.»

Matigi Ala ka kiti kuma min fɔ Mohabu ta ko
ra, o kuma be laban yan.

49

Min fɔra Amɔnkaw ta ko ra

¹ Amɔn jamana ta ko:

Matigi Ala ko:

«Yala den tɛ Izirayɛli fɛ le wa?

Mɔɔ t'a fɛ min b'a cɛn ta wa?

Mun kosɔn Amɔnkaw ta masacɛ* ka Gadi mara
mina?

Mun kosɔn a ta mɔɔw sigira Gadi duguw kɔnɔ?

² Ayiwa, wagati dɔ bɛna se,

Matigi Ala ko ten,

† 48:45 48.45 Sihɔn le tun ye Hɛsibɔn dugu masacɛ ye. ‡ 48:46
48.46 Kɛmɔsi tun ye Mohabukaw ta ala ye; aw ye hayɔn 7 flɛ.

* 49:1 49.1 Amɔnkaw ta masacɛ: Kitabu dɔw b'a fɔ ko Milikɔmu,
walama Molɔki; o ye Amɔnkaw ta ala ye.

ne bena keremankanw lawuri Amonkaw ta dugu
 kama, min ye Raba ye;
 dugu bena ke yoro lakolon ye;
 tasuma bena a kerefeduguw bee jeni.
 O wagati ra minw tun ka Izirayeli ta jamana bosi,
 Izirayeli fana bena olugu ta jamana bosi.
 Matigi Ala ko ten.

³ «Hesibonkaw, aw ye kasi, sabu Ayi dugu cenna!
 Raba dugumogow, aw ye kule,
 aw ye borofaniw siri aw yere ce ra;
 aw ye mapumankokanw fo ka boribori ka kogow
 lamini,
 sabu o bena Amonkaw ta masace mina ka taga
 ni a ye,
 ani a ta sonnikabagaw, ani jamana jamogow bee.

⁴ Aw mogow murutininw, mun koson aw be
 aw yere bonyara aw ta dingakonoyorow
 koson,
 aw ta dingakonoyorow ta dugukolodimanw
 koson?

Aw ka aw jigi la aw ta naforo le kan,
 k'a fo ko: «Jon le be se ka na ben an kan?»

⁵ A fe, ne bena siranya ben aw kan;
 Matigi, Fangatigi Ala ko ten.
 Siranya bena na ka bo aw fan bee ra;
 o bena aw gben, aw bee be yerege ka taga aw ta
 fan na,
 mogow si tena boribagaw lajen.

⁶ «Nka o ko fe, ne bena Amonkaw ta jamana
 laseko a cogokoro ra tuun. Matigi Ala ko ten.»

Min fora Edomu mara ta ko ra

⁷ Edomu mara ta ko:

Fangatigi Ala ko:
 «O tuma hakiritigi te Teman† mara ra tuun le wa?
 Ladibagaw banna o ta denw ce ra wa,
 walama o ta hakiritigiya cenna le wa?

8 Aw ye aw ko don, ka bori,
 aw ye taga to fo kuruwow konono yi,
 aw Dedankaw‡!
 Sabu ne bena cenri lase Esawu ta mogow ma;
 o ta kojugu sarawagati lo.

9 Ni rezentigebagaw nana na aw fe,
 o tena hali rezenden kelen bennin to o ko!
 Ni sonw nana su fe,
 fen o fen ka di o ye, o bena o bee ta!

10 Sabu ne koni bena Esawu ta mogow boro-
 lakolon le to;
 ne bena o ta dogoyorow bee bo kene kan,
 o tena se ka dogo tuun.

Ne bena cenri lase o ta durujaw ma, ani o
 balemaw, ani o siginogonw bee.

Mogow si tena to, min b'a fo ko:

11 <Aw ye aw ta feritaw to yi,
 ne le bena o baro;
 aw ta muso ce saninw ye o jigi la ne kan!> »

12 Matigi Ala ko: «A fe, kiti tun ma ben minw
 kan, ko o ye nin minnifen min, olugu bena a min.
 O tuma aw don, yala aw jarakibari bena to wa?
 Aw jarakibari tena to de, aw fana ka kan k'a min.

13 Sabu ne be kari ne yere togow ra, Matigi Ala
 ko ten, ko Bosira dugu ta ko bena ke jatigekoba
 ye, a bena ke mafiyenyarifen ye, ka ke tomo ye,

† 49:7 49.7 Teman o ye Edomu jamana mara do ye. ‡ 49:8
 49.8 Dedankaw tun signin be Edomu jamana ra; Esawu tun ye
 Edomukaw bemace ye (Damina 36.9).

ani yorɔ danganin. A kerɛfeduguw bɛɛ bɛna kɛ tomow ye wagati bɛɛ, ka to ten.»

14 Ne ka kibaroya dɔ mɛn ka bɔ Matigi Ala fɛ;
a ka ciraden dɔ ci ka taga siya tɔw fɛ, ka taga a
fɔ o ye ko:

«Aw ye aw yɛɛ lajɛn ka na Edomu kama,
aw ye wuri ka na a kerɛ!

15 Edomukaw, ne bɛna aw dɔgɔya siya tɔw cɛ ra,
o tɛna aw jate ni adamaden tɔw ye.

16 «Aw nasiran min bɛ mɔgɔw ra, ani yɛɛyira
min bɛ aw jusu ra, o lɛ ka aw lafiri,
aw minw tun siginin bɛ faraw cɛ ra,
aw minw tun bɛ kongoriw kunna.

Nka hali ni aw ka aw ta pɔga la fɔ sanlegelege ra
i ko bɔnw,
ne bɛna aw lajigi ka bɔ yi;
Matigi Ala ko ten.

17 «Edomu jamana bɛna kɛ yorɔ lakolon ye.
Ni mɔgɔ o mɔgɔ nana tɛmɛ a kɔrɔ, o tigi dabari
bɛna ban fɔ a bɛ filɛn fiyɛ, o ta tɔrɔw bɛɛ kosɔn.

18 Sodomu ni Gomɔri ni o kerɛfeduguw halakira
cogo min na, o cogo kelen na, mɔgɔ si tɛna sigi
Edomu tuun, adamaden si tɛmɛtɔ tɛna jigi yi
tuun; Matigi Ala ko ten.»

19 Matigi Ala ko:

«A fɛ, jara bɛ bɔ Zuriden kɔtuw ra cogo min na,
ka na ben bɛganw kan bɛganmarayɔrɔ
ɔnumanmanw na,
ne fana bɛna Edomukaw gbɛn o cogo le ra,
ka bɔ o ta jamana ra yɔrɔnin kelen na.

Ne yere bena moƒo do jini min bena a ta fanga
 sigi o kan;
 sabu jon le be se k'a yere suma ni ne ye?
 Jon le be se ka ne jininka ne ta keta ra?
 Sagagbenbaga juman le be se ka lo ka ne konɔ?

20 «O ra, Matigi Ala ka ko min latige Edomukaw
 kama,
 ani a ka fen min laben Temankaw kama, aw ye
 o lamɛn!
 Sigiya t'a ra, o bena o sama ka taga ni o ye i ko
 sagaden barakantanw;
 sigiya t'a ra, o bena o ta jamana halaki k'a ke
 yoro lakolon ye.

21 O bento mankan koson, dugukolo be yereyere;
 o kuleto mankan be se fo Kogojiwulen ma.

22 A fe, a be i ko bon do le be temena san fe,
 a b'a kamanw yanganna Bosira dugu kunna.
 O lon na, Edomu jamana cefariw jusukun bena
 ke
 i ko muso jigibagato jusukun.»

Min fɔra Damasi dugu ta ko ra

23 Damasi§ dugu ta ko:

«Hamati ni Aripadi* dugumogow maroyara,
 sabu o ka kibarojugu men.

O baraka bee banna,
 o hakiri wurira,
 ka ke i ko kogoji min te se ka mala.

24 Damasi dugumogow baraka desera,
 o ka o ko don ka bori.

§ 49:23 49.23 Damasi tun ye Siri jamana ta duguba ye. * 49:23
 49.23 Hamati ni Aripadi fana tun ye Siri dugu dow ye (Ezayi
 17.1-3; Amosi 1.3-5).

O ja wurira;
 kɔnɔnɔfiri ni dimi barara ka o mina,
 i ko muso jigibagato ta dimi.

²⁵ E, mun le nana a to mɔgo bɛɛ banna Damasi
 ra sa,

nin dugu tɔgɔba,
 ne tun bɛ pagari dugu min koson?

²⁶ O koson o ta kanbelenw bɛna benben ka sa
 jamalajenyɔrɔw ra,
 o ta kerɛkerɛw si mankan tena men tuun o lon
 na.

Fangatigi Ala ko ten.

²⁷ Ne bɛna tasuma don Damasi dugu laminikogo
 ra,

ka Beni Hadadi ta masabonbaw jeni.»

Kedari ni Hazɔri ta maraw ta ko

²⁸ Kedari mara ta ko, ani Babilɔni masace
 Nebukadinesari tun benna Hazɔri mara minw
 kan, ka o kerɛ, nin le fɔra olugu ta ko ra:

Matigi Ala ko:

«Aw ye wuri ka taga Kedari kama,
 aw ye taga cɛnri kɛ terebɔyanfan mɔgow fɛ.

²⁹ O juguw ye o ta fanibonw ni o ta bɛganw bɛɛ
 cɛ,

ka o ta fanibonw datugufaniw, ani o ta minanw
 bɛɛ cɛ,

ka o ta jɔgɔmɛw mina!

Mɔgow y'a fɔ o ma ko: <Siranyakobaw bɛ aw fan
 bɛɛ ra!>

³⁰ Aw ye bori ka taga joona,

aw ye taga dogo dingadunbaw kɔnɔ, ka to yi,

aw Hazɔrikaw!

Matigi Ala ko ten.

Sabu Babiloni masace Nebukadinesari ka ko do
latige aw kama,
a ka fen do laben aw kama.

³¹ «Aw ye wuri ka taga ben siya do kan,
siya min siginin be hera ni laganfiya ra;
Matigi Ala ko ten.

Datugunan te o ta dugu donda ra, sogonan t'a ra;
o siginin be o kelen na, o danna.

³² O juguw bena o ta jogomew mina,
ka taga ni o ta begankuru caman bee ye.
Ne bena o fiye ka o janjan ka taga fan bee ra,
o mogo minw be o bonbosi kerefeyorow li†;
ne bena cenri ben o kan ka bo fan bee ra,
Matigi Ala ko ten.

³³ O tuma Hazori mara bena ke kongowuruw
dogoyoro le ye,
ka ke yoro lakolon ye tuma bee;
mogo si tena sigi yi tuun,
adamaden si temeto tena jigi yi tuun.»

Min fɔra Elamu mara ta ko ra

³⁴ Nin ye Matigi Ala ta kuma ye, a ka min fo
cira Yeremi ye Elamu mara ta ko ra; o kera Zuda
masace Sedesiyasi ta masaya damina ra; a ko:

³⁵ Fangatigi Ala ko:

«A fle, ne bena Elamukaw ta kalan kari,
sabu o le ye o ta baraka sorosababu ye.

³⁶ Ne bena fono naani lana Elamu mara kan,
ka bo sankolo fan naani na.
Ne bena Elamukaw fiye ka o janjan ka taga fan
bee ra.

† **49:32** 49.32 Siya minw be o bonbosi kerefeyorow li: Aw ye
Yeremi 9.25 fle.

Jamana tɛna kɛ yi,
ni Elamuka dɔw tɛna mina ka taga jamana min
na.

³⁷ Ne bɛna siranya bla Elamukaw ra k'a to o ye
yɛɛyɛɛ o juguw na kɔrɔ,

o minw bɛ o fagayɔrɔ pinina.

Ne bɛna kojugu ben o kan,

ne ta dimiba kosɔn;

Matigi Ala ko ten.

Ne bɛna o nɔgbɛn ni kɛɛkɛmuru ye,

fɔ ka taga o bɛɛ faga ka ban pewu.

³⁸ Ne bɛna ne ta masasiginan sigi Elamu mara
kɔnɔ,

ka o ta masacɛ ni o ta namɔgɔw halaki;

Matigi Ala ko ten.

³⁹ Nka wagati nataw ra,

ne bɛna Elamu mara lasekɔ a cogokɔrɔ ra tuun;

Matigi Ala ko ten.»

50

Babilɔni halakicogo ani Izirayɛli kisicogo

¹ Matigi Ala ka nin kuma le fɔ cira Yeremi ye,
Babilɔni dugu ni a jamana ta ko ra:

² «Aw ye nin fɔ siya tɔw ye, k'a to o y'a mɛn;

aw ye tagamasiyɛn dɔ kɔrɔta, k'a lakari bɛɛ ye.

Aw kana a dogo, aw y'a fɔ ko:

«Babilɔni minana,

Bɛli maroyara,

Merodaki* jigi tigera!

O ta batofɛnw maroyara,

* **50:2** 50.2 Bɛli, ani Merodaki, o tun ye Babilɔnikaw ta ala dɔw
tɔgɔw ye (Ezayi 46.1; Yeremi 51.44).

o ta jow jigi tigera!>

³ Sabu siya dɔ bɛ bɔra sahiliyanfan fɛ ka na o
kama.

O bɛna o ta jamana kɛ yɔrɔ lakolon ye;
mɔgɔ si tɛna sigi yi tuun,
adamaden fara bɛgan kan, bɛɛ bɛna bori ka taga.

⁴ «O lonw na, ani o wagati ra,
Matigi Ala ko ten,
Izirayɛli ta mɔgɔw, ani Zuda ta mɔgɔw bɛna sekɔ
ka na jɔgɔn fɛ;

o kasitɔ le bɛna na,
ka na Matigi Ala, o ta Ala ta jɛnɔgɔnya jini.

⁵ O bɛna Siyɔn dugu sira kojɔninka;
o bɛna o ja munu o yɔrɔ le ra,
o bɛna na nɔrɔ Matigi Ala ra,
ka jɛnɔgɔnya* wuribari don ni a ye, mɔgɔ tɛna
jina jɛnɔgɔnya min kɔ ka ye fiyewu.

⁶ «Ne ta mɔgɔw tun ye saga tununinw le ye,
o kɔrɔsibagaw tun ka o lafiri,
o k'a to o tununa kuruw kunna;
o tun bɛ bɔ kuru dɔ kan ka taga kongori dɔ kan,
o kun fɛ;

o jinana o ta wɛrɛ kɔ.

⁷ Ni min o min tun ka o kunbɛn, o tun bɛ o domu;
o juguw tun b'a fɔ ko:

<An ma jaraki dɛ,
sabu olugu yɛrɛ le ka jurumun kɛ Matigi Ala ja
kɔrɔ,
Matigi Ala min tun ye o ta laganfiyayɔrɔ ye, ka
kapa ni terenninya sira ye,
ani o bɛmaw jigi tun ye Matigi Ala min ye.>

8 «Aw ye bori ka bɔ Babilɔni,
aw ye bɔ Babilɔni jamana ra,
aw ye teliya i ko bakɔrɔninw be teliya ka bla
sagakuru na fe cogo min na.

9 Sabu ne bena mɔgɔ dɔw laben ka na Ba-
bilɔnikaw kama;
siya barakaman dɔw le bena lajen ka bɔ
sahiliyanfan jamanaw ra,
ka na lɔ Babilɔnikaw kama, ka o kere ka o ta
jamana mina.

O ta kalanw ta biɲew be i ko kerekereɲariw ta
biɲew,

min te fen bon k'a jen,
o borolakolon fana te seko ka bɔ kere ra.

10 O bena Babilɔni jamana fenw bee ce,
a cebagaw fana bena wasa;
Matigi Ala ko ten.

11 «ɔnhɔn, aw ye ninsɔndiya sa, aw ye ɲagari
kosebe,

aw minw ka ne ta jamana fenw bee ce!
ɔnhɔn, aw ye panpan i ko misiden min be siman
dɔndɔnna,

aw ye hanhan i ko socɛ barakamanw.

12 Maroyaba le bena aw woroyɔrɔ sɔrɔ,
dɔgɔyari le bena aw woroɲamana sɔrɔ.

A fe, ale le bena ke siyaw bee ra laban ye,
ka ke kongokolon ye, ani yɔrɔjalan, ani yɔrɔ
lakolon.

13 Matigi Ala ta dimi kosɔn, mɔgɔ si tena sigi yi
tuun;

jamana bee lajennin bena ke yɔrɔ lakolon le ye.
Ni mɔgɔ o mɔgɔ nana teme Babilɔni jamana kɔrɔ

ka o ta tɔrɔw bɛɛ ye, o tigi dabari bɛna ban fɔ
a bɛ filen fiyɛ!

14 «Aw minw bɛ se kalanbon na,
aw ye labɛn, ka lɔ Babilɔnikaw kama, ka o
lamini!
Aw ye o bon, aw kana hali biɲɛ kelen to a forogo
kɔnɔ;
sabu o ka jurumun kɛ Matigi Ala ɲa kɔrɔ.

15 Aw ye kule ci o kama fan bɛɛ ra!
O siranna, fɔ o bɛ o yɛɛ dira o juguw ma!
O ta bon barakamanw benna,
o ta dugu laminikogow benbenna,
sabu Matigi Ala le b'a yɛɛ dimibɔra.
Aw ye aw yɛɛ dimibɔ o ra!
O ka min kɛ tɔw ra, aw fana ye o ɲɔɔn kɛ o ra.

16 Aw ye dannikebagaw bɛɛ ban Babilɔni,
ani wɔrɔsɔ bɛ kɛ simantigeɓaga minw boro
simantigewagati ra!

Kerekemuru ta halakiri nasiran kosɔn
o bɛɛ ye taga o ta mɔɔw fɛ,
o bɛɛ ye bori ka taga o yɛɛ ta mara ra.

17 «Izirayeli tun ye sagaden tununin le ye;
jaraw tun b'a gbenna. Min kɔnna k'a domu, o ye
Asiri masace ye; min laban k'a kolow karikari,
o ye Babilɔni masace Nebukadinesari ye. 18 O
kosɔn Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Ne bɛna
wuri Babilɔni* masace ni a ta jamana kama, i n'a
fɔ ne wurira Asiri masace kama cogo min na.

19 « <Ne bɛna Izirayelimɔɔw lasekɔ o ta
sagabon kɔnɔ; o ta domunikeɔrɔw bɛna kɛ
Karimeli kuru kan, ani Basan mara ra; o bɛna do-
muni kɛ Efirayimu kuruw, ani Galadi kuruw kan

fɔ ka fa. ²⁰ O lonw na, ani o wagatiw ra, Matigi Ala ko ten, o bɛna Izirayeli ta terenbariyakow yɔrɔɔnini, nka o tena foyi ye; o bɛna Zuda ta jurumunkow yɔrɔɔnini, nka o tena foyi ye, sabu ne ka o tɔ minw to, ne bɛna yafa olugu ma.> »

²¹ «Aw ye taga ben Meratayimu jamana kan!

Aw ye taga ben Pekodi dugumɔgɔw kan!

Aw ye tugu o kɔ, ka o faga,

ka o bɛɛ halaki ka ban pewu;

Matigi Ala ko ten.

Ne ka fɛn o fɛn fɔ aw ye, aw ye o kɛ.

²² «Kɛrɛmankanw le bɛ jamana kɔnɔ,

ani cɛnriba mankan.

²³ E, dunuɔna bɛɛ lajennin ta negekuruba,

o le karira tan fɔ ka mugumugu wa!

E, Babilɔni le kɛra yɔrɔ lakolon ye siya tɔw cɛ ra
wa!

²⁴ Ne ka jan la ele ɲa, Babilɔni,

nka sani i ye bɔ a kala ma, i minana.

I juguw ka i sɔrɔ ka i mina,

sabu i ka Matigi Ala sɔsɔ.

²⁵ «Matigi Ala k'a ta kɛrɛkɛminanw marayɔrɔ
dayɛɛ,

a k'a ta kɛrɛkɛminan farimanw bɔ.

Sabu nin le ye Fangatigi Ala, Matigi Ala ta baara
ye,

a bɛna min kɛ Babilɔnikaw ta jamana ra.

²⁶ Aw ye bɔ fan bɛɛ ra ka na o kama,

aw ye o ta bondow dayɛɛ,

ka o borofɛnw cɛ ka o ton i ko simanton,

ka dugu bɛɛ halaki pewu;

foyi si kana to yi!

²⁷ Aw ye o ta misitoranw† bεε faga;
aw ye taga o kannatige misifagayoro ra.
E, bono ka o soro, sabu o ta lon le sera,
o ta kojuguw sarawagati sera.

²⁸ Minw borira ka bosi Babiloni jamana konon,
aw ye olugu kan men:
o be nana Matigi Ala, an ta Ala ta dimibocogo
lakari Siyon dugu konon,
ani a k'a ta batoso dimibo cogo min na.

²⁹ «Aw ye kalanbonbagaw wele ka na Babiloni
kama,
minw bεε be se kalanbon na.
Aw ye na sigi k'a lamini,
o si kana bosi.
Aw ye o sara ka kapa ni o ta kewalew ye.
O ka min ke, aw fana ye o jagon ke o ra,
sabu o ka o yere suma ni Matigi Ala ye,
ka o yere suma ni Izirayeli ta Ala saninman ye.

³⁰ O koson o ta kanbelenw bena benben ja-
malajenyorow ra,
o ta kerekew si mankan tena men tuun o lon
na;
Matigi Ala ko ten.»

³¹ «A fe, ne ni ele be jagon na, ele jamana
yereyirabaga!

Matigi, Fangatigi Ala ko ten;
sabu aw ta lon sera,
aw ta kojugu saralon sera.

³² Jamana yereyirabaga bena talon ka ben,
mogo si tena a lawuri;

† 50:27 50.27 Misitoranw, o koro ye Babilonikaw ta
kerekewefariw.

ne bena tasuma don o ta duguw ra,
tasuma bena o kerɛfɛyɔrɔw bɛɛ jeni.»

Ala ka min latige Babilɔnikaw kama

³³ Fangatigi Ala ko:

«O ka Izirayeli ta mɔgɔw, ani Zuda ta mɔgɔw bɛɛ
lajennin minako juguya.

Minw ka o mina, olugu bɛɛ ka o mara o ta jamana
ra yi,

o t'a fɛ ka o labla.

³⁴ Nka o kunmabɔbaga baraka ka bon,

ale min tɔgɔ ye ko Fangatigi Ala!

A bena wuri ka ɔ ni o kunko ye,

janko ka nasuma don o ta jamana ra,

ka jagban la Babilɔnikaw kan.

³⁵ «Aw ye kerɛkemuru ta Babilɔnikaw kama!

Matigi Ala ko ten.

Aw ye kerɛkemuru ta Babilɔni dugumɔgɔw
kama!

Aw ye kerɛkemuru ta o ta fagamaw, ani o ta
hakiritigiw kama!

³⁶ Aw ye kerɛkemuru ta cira faninyafɔbagaw
kama,

o ye ke hakirintanw ye!

Aw ye kerɛkemuru ta cɛfariw kama,

o jigi ye tige!

³⁷ Aw ye kerɛkemuru ta o ta sow, ani o ta
sowotorow kama!

Siya werɛ mɔgɔ minw bɛɛ bɛ o cɛ ra, aw ye
kerɛkemuru ta olugu kama,

o ye ke i ko musow!

Aw ye kerɛkemuru ta o ta natorow bɛɛ kama,

ka o bɛɛ cɛ!

38 Ja ye don o ta kow beε ra
k'a jiw ja!

Sabu jo caman le be nin jamana ra;
o ta batofen lesenin cejuguw ka o hakiri beε
nagami.

39 O koson kongowuruw bena o ta jamana ke o
sigiyoro ye, ani jakumawaraw;
konosogolonw bena a ke o ta so ye.
Adamaden tena sigi yi tuun,
a lakolon bena to wagati beε, ani tuma beε.

40 A bena ke i ko Ala ka Sodomu ni Gomori ni o
kerεfedugu minw halaki;

Matigi Ala ko ten.
Mogo si tena sigi yi tuun,
adamaden si temeto tena jigi yi tuun.

41 «Siya do nato fle ka bo sahiliyanfan na!
Siya camanba lo, ani o ta masace barakamanw;
olugu le be wurira ka bo fo dugukolo dan na ka
na.

42 O ka o ta kalanw ni o ta tamanw korota;
mogo hinabariw lo, o te makari.
O mankan be i ko kogoji mankan,
o yelennin be sow kan;
o labennin lo kere kama, ka jen ka ke i ko mogo
kelen,
ka na ele kere, ele Babiloni dugu.

43 Babiloni masace ka o kibaroya men minke,
a baraka beε banna;
jatige k'a mina,
kononofiri ka a soro, i ko muso jigibagato.

44 «A fle, jara be bo Zuriden kotuw ra cogo min
na,

ka na ben beganw kan beganmarayoro
 numanmanw na,
 ne fana bena Edomukaw gben o cogo le ra
 ka bo o ta jamana ra yoronin kelen na.
 Ne yere bena mogo do jini min bena a ta fanga
 sigi o kan;
 sabu jon le be se k'a yere suma ni ne ye?
 Jon le be se ka ne jininka ne ta keta ra?
 Sagagbenbaga juman le be se ka lo ka ne konu?

45 «O ra, Matigi Ala ka ko min latige Babiloni
 dugu kama,
 ani a ka fen min laben Babilonikaw kama, aw ye
 o lamɛn!
 Sigiya t'a ra, o bena o sama ka taga ni o ye i ko
 sagaden barakantan;
 sigiya t'a ra, o bena o ta jamana halaki k'a ke
 yoro lakolon ye.

46 Babiloni minato mankan koson dugukolo bena
 yereyere;
 mankanba do bena bo siyaw ce ra!»

51

Babiloni ta toro bena juguya kosebe

¹ Matigi Ala ko:

«A fe, ne bena cenrikeforo do lawuri
 Babiloni kama,
 ani Levu Kamayi* ta mogow kama.

² Ne bena siya were mogo dow ci Babilonikaw
 kama,
 ka na o fiye i ko siman,

* **51:1** 51.1 Levu Kamayi, o ye Babilonikaw togo focogo do ye.

ka o ta jamana lakolon to.
 Ni kojugu lon nana se a ma,
 o mɔgɔw bɛna na a kama ka bɔ fan bɛɛ ra.»

³ Aw kana a to kalantigiw ye o ta kalanw
 samayɔrɔ sɔrɔ,
 aw kana a to o ye o ta kerekederege donyɔrɔ
 sɔrɔ;

aw kana o ta kerekeden kanbelenw to yi,
 aw ye o ta kerekɛjama bɛɛ halaki pewu!

⁴ Aw ye o faga ka o suw benben Babilɔni jamana
 kɔnɔ,
 ka o sɔgɔ ni muru ye ka o su benben Babilɔni
 dugukɔnɔsiraw kan.

⁵ Sabu Izirayeli ni Zuda ta Ala ma taga ka o to,
 ka o kelen to i ko muso cɛ sanin;
 Fangatigi Ala ma taga ka o to,
 hali ni a kɛra ko o ta jamana bɛɛ lajennin ka
 hakɛkow kɛ
 Izirayeli ta Ala saninman ja kɔrɔ.

⁶ Aw ye bori ka bɔ Babilɔni,
 bɛɛ ye bori k'a yɛɛ kisi,
 janko aw kana na sa o ta terenbariyaw kosɔn,
 sabu nin ye Matigi Ala ta dimibɔlon le ye;
 o ka kan ni min ye, a bɛna o sara ni o le ye.

⁷ Babilɔni tun bɛ Matigi Ala boro kɔnɔ i ko sanin
 jifiyɛ,
 dunuɓa bɛɛ minna jifiyɛ min na fɔ ka panamini;
 siyaw k'a ta duvɛn min,
 o kosɔn fatɔya blara o ra.

⁸ Nka Babilɔni barara ka ben fɔ ka mugumugu.
 Aw ye maɓnumankokanw fɔ a ma,

aw ye fla munta jini a ta joriw koson;
a be se ka ke ko a bena keneya tuun.

⁹ An koni tun b'a fe ka Babiloni ta bana keneya,
nka a ma se ka keneya.

An y'a to yi,

an bee ye taga an ta jamana ra;
sabu a ta kiti bonya sera fo sankolo ma,
a sera fo sankabaw ma.

¹⁰ Matigi Ala ka an ta terenninya yira kene kan;
aw ye na an ye Matigi Ala, an ta Ala
ta kobaw lakari Siyon dugu konɔ.

¹¹ Aw ye aw ta bijew dabo,
aw ye aw ta bijeforogo fa!

Matigi Ala ka Medikaw ta masacew kononosu,
sabu a k'a latige ko a be Babiloni halaki.

Matigi Ala bena a yere dimibo,
k'a ta batoso fana dimibo.

¹² Aw ye tagamasiyen do korota Babiloni kogow
korɔ,

aw ye do fara dugu korosibagaw kan,
aw ye kerekedenw lolɔ ka dugu korosi,
kerekeden dow ye dogo ka o juguw konɔ,
sabu Matigi Ala tun ka min fo Babilonikaw ta ko
ra,

a ka min latige, a bena o ke.

¹³ Babiloni, ele min siginin be jiba[†] kere fe,
naforobaw be ele min fe,

i laban sera,
i ta tonori minan fara!

¹⁴ Fangatigi Ala karira a yere togo ra:

[†] **51:13** 51.13 Jiba, o ye Efirati ba ye (Yirari 17.1).

«Can lo, ne bena i ta jamana fa mɔgɔw ra, ka o
caya i ko tonw;
o nagarito bena to ka kule ci i kunna.»

Danbaga Ala ta bonya

15 Matigi Ala ka dugukolo dan a ta sebagaya
baraka ra,

ka dunuɗa ju sigi a ta hakiritigiya baraka ra,
ka sankolo dan a ta faamuri baraka ra.

16 Ni a k'a ta sankurukan bo, jibaw be lajen
sankolo kono,

a be sankabaw lana ka bo fo dunuɗa danw na;

a be sanmanamanaw bo sanji ce ra,

a be foɗo labo a marayɔɔw ra.

17 «Adamaden bee ye naloman le ye, o si te ko
lon;

saninfagabaga be jo min lalaga, o maroya be ban
ka ale yere mina;

a be o fenw lalaga ka mɔgɔw nege le,

sabu nenekiri te o fenw na.

18 Fɛngbansanw lo, baarakunntanw lo;

ni o ta kojugu saralon nana se, o bee bena halaki.

19 Nka Ala min be Yakuba ta mɔgɔw fe, ale te o
cogo ra;

ale le ka fen bee dan.

Izirayeli le ye a ta siya ye,

Fangatigi Ala, o ye a togo ye.»

Babiloni ta masaya labancogo

20 «Babiloni, ele tun kera ne boro i ko negekuru,
i ko kerekeminan;

ne ka ele ke ka siya toɓ bugo ka o ben,

ne ka ele ke ka jamana doɓ halaki.

21 Ne ka ele ke ka so ni sotigi bugo ka o ben,

ne ka ele ke ka sowotoro ni a boribaga bugo ka
o ben,

²² ne ka ele ke ka ceƵw ni musow bugo ka o ben,
ne ka ele ke ka mogoƵkorobaw ni denmisenw
bugo ka o ben,

ne ka ele ke ka kanbelenw ni sunguruw bugo ka
o ben,

²³ ne ka ele ke ka sagagbenbaga ni a ta sagakuru
bugo ka o ben,

ne ka ele ke ka senekabaga ni a ta misidaba bugo
ka o ben,

ne ka ele ke ka jamanatigiw ni kuntigiw bugo ka
o ben.

²⁴ Nka Babilonikaw ka kojugu minw bee ke Siyon
dugu ra,

ne bena o juru sara o ra,

ne bena o juru sara Babiloni jamana mogow ra
aw yere na na;

Matigi Ala ko ten.»

²⁵ «A fe, ne ni ele be jagon na, ele kuru
cenrikebaga!

Matigi Ala ko ten.

Ele min tun be dunupa bee halaki,

ne bena ne boro bo ele kama,

ka i kolonkolon ka bo fara kunna ka i ben,

ka i ke kuru jeninin ye.

²⁶ Kabakuru si tena bo ele ra ka o ke bon
kabakuru folo ye,

kabakuru tena bo ka o ke bon jusiginan
kabakuru ye;

sabu ele bena ke yoro lakolonba le ye, ka to ten
tuma bee.

Matigi Ala ko ten.»

27 «A ye tagamasiyen dɔ kɔrɔta jamana kɔnɔ,
 aw ye buru fiye siyaw cɛ ra,
 aw ye siyaw wele ka bla a kama,
 aw ye nin maraw mɔgɔw wele a kama:
 Ararati, ani Mini, ani Asikenazi maraw.
 Aw ye kerekuntigiw wele a kama,
 aw ye bɔ a kama ni sow ye, camanba i ko tɔnw.

28 Aw ye siyaw wele a kama,
 ani Mɛdikaw ta masacɛw,
 o ta jamanatigiw, ani o ta namɔgɔw bɛɛ,
 ani jamana minw bɛɛ bɛ o ta mara kɔnɔ.

29 Dugukolo yuguyugura, a yerɛyerɛra,
 sabu Matigi Ala tun ka min latige Babilɔni kama,
 o bɛ kɛ:

a bɛna Babilɔni jamana kɛ yɔrɔ lakolon ye,
 mɔgɔ tɛna sigi yɔrɔ min na tuun.

30 Babilɔni kerekɛdenw ka kɛrɛ dabra;
 o tora kerekunbenbonw kɔnɔ.
 O ta cɛfariya banna;
 o kɛra musow le ye.

O juguw ka tasuma don o sigiyɔrɔw ra,
 ka o ta dugu dondaw sɔgɔnanw karikari.

31 Ciraden dɔ tagato bɛ ciraden dɔ nato kunben,
 kibaroyafɔbaga dɔ bɛ dɔ kunben;
 olugu bɛɛ bɛ tagara a fɔ Babilɔni masacɛ ye
 ko a ta dugu bɛɛ lajennin minana.

32 Tɛmɛsiraw bɛɛ minana,
 tasuma donna kɔdarabinw na,
 kerekɛcɛw jigi tigera.»

33 Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko:
 «Babilɔni dugu bɛ i ko simangbasikɛnɛ,
 wagati min o b'a dondon;
 a tora dɔɔnin, a ta simantigɛwagati bɛna se.»

Ala bɛna a ta mɔgɔw dimibɔ

³⁴ «Babilɔni masace Nebukadinesari ka an domu,
ka an ban pewu,
ka an ke i ko minan lakolon;
a ka an kunu i ko kɔgɔji danfen barakaman be
mɔgɔ kunu cogo min na.

A ka an ta fenw beɛ ra jumanmanw ke k'a
kɔnɔbara fa,
ka sɔrɔ ka an gben ka bɔ an ta jamana ra.

³⁵ O ka minakojuguya min la an kan,
o hake ye ben Babilɔnikaw kan.

Siyɔn dugumɔgɔw ko ten.

An fagari hake ye ben Babilɔni jamana mɔgɔw
kan.»

Zeruzalemu dugumɔgɔw ko ten.

³⁶ O kosɔn Matigi Ala ko:

«A fle, ne bɛna lɔ ni aw kunko ye,
ne bɛna aw dimibɔ;
ne bɛna Babilɔni ta kɔba ji ja,
k'a bununji ja.

³⁷ Babilɔni dugu bɛna ke kabakuruton le ye,

a be ke kongowuruw dogoyɔrɔ ye;

o ta ko bɛna ke jatigekoba ye, o be ke logɔbɔrifɛn
ye,

mɔgɔ si tɛna sigi Babilɔni tuun.

³⁸ O bɛna kasi jɔgɔn fe i ko jaranbelenw,

o bɛna mankan ci i ko jaradenw.

³⁹ Ni o ta nege wurira o nɔ fe kosebe tuma min
na,

o tuma, ne bɛna janagbeba labɛn o ye;

k'a to o ye min fɔ ka janamini,

ka o jusu diya kosebe;

o ko, o be sunogo banbari ke,
o tena wuri sunogo min na ka ye;
Matigi Ala ko ten.

⁴⁰ Ne bena o mina ka jigi ni o ye fagariyoro ra,
i ko o be taga ni sagaden ye a fagayoro ra cogo
min na,
i ko o be taga ni sagajigiw ni bakoroninw ye cogo
min na.»

Babilonikaw ta mapumanko

⁴¹ E, Sesaki‡ minana wa?
Dununa bee lajennin tun be min tando, o le
tagara wa?

E, Babiloni ta ko kera jatigekoba ye siyaw ce ra
de!

⁴² Kogoji wurira ka ben Babiloni kan,
a jiwoyobaw ni a mankan k'a datugu pewu!

⁴³ A ta duguw kera yoro lakolonw ye,
jamana kera yorojalan ye, ani kongokolon;
mogo tena sigi o ta jamana ra tuun,
adamaden si tena teme yi tuun.

⁴⁴ Ne bena wuri Beli§ kama Babiloni;
a ka fen minw kunu, ne bena o sama ka bo a da
ra.

Siya tow tena to ka bori ka na a fe tuun;
Babiloni dugu kogow fana bena ben.

⁴⁵ «Ne ta mogow, aw ye bo Babiloni dugu konu,
aw ye bori ka aw yere kisi,
ka bo Matigi Ala ta dimiba koro.

⁴⁶ Aw bena kibaroya minw men jamana konu,

‡ 51:41 51.41 Sesaki, o ye Babiloni ye (Yeremi 25.26). § 51:44
51.44 Beli ye Babilonikaw ta ala do togo ye (Ezayi 46.1, Yeremi
50.2).

aw kana a to o ye aw fari faga, walama ka aw
lasiran;

san dɔ ra o bɛ kibaroya dɔ fɔ,

san wɛrɛ o bɛ dɔ wɛrɛ fɔ.

Tɔɔrɔri bɛna caya jamana kɔnɔ,

kuntigi dɔ bɛna wuri dɔ kama.

47 O kosɔn, lon dɔ bɛna se,

o lon na ne bɛna wuri Babilɔni ta jow kama;

o ta jamana bɛɛ lajennin bɛna maroya,

o ta mɔɔɔ faganinw suw bɛɛ lalanin bɛna to
jamana kɔnɔ yi.

48 Sankolo ni dugukolo ni o kɔnɔfɛnw bɛɛ

bɛna ɲagarikanbaw bɔ Babilɔni kosɔn;

sabu cɛnrɛkɛbagaw bɛna na ka bɔ sahiliyanfan
na ka na ben o kan;

Matigi Ala ko ten.»

49 Babilɔni fana ka kan ka ben Izirayeli ta mɔɔɔ
faganinw kosɔn,

i n'a fɔ dunuɲa fan bɛɛ mɔɔɔ fagara, ka benben
Babilɔni sababu ra cogo min na.

50 Aw minw bɔsira kɛrɛkɛmuru boro,

aw ye taga, aw kana lɔ!

Ka aw to yɔrɔjan, aw ye aw hakiri to Matigi Ala
ra,

Zeruzalɛmu ko ye to aw jusu ra.

51 An tun maroyara, sabu o tun ka an mafiyɛnya.

An kun tun suurura,

sabu jamana wɛrɛ mɔɔɔ dɔw nana

ka na don Matigi Ala ta bon yɔrɔ saninmanw
kɔnɔ.

52 «O kosɔn, lon dɔ bɛna se,

Matigi Ala ko ten,
 ne bɛna wuri o ta jow kama;
 mɔgɔ mandiminin minw bɛ jini ka sa, olugu
 bɛna ɲuna jamana yɔrɔ bɛɛ ra.

53 Hali ni Babilɔni ka yɛlɛn ka se fɔ sankolo ma,
 k'a ta bon barakamanw lɔ ka yɛlɛn fɔ san fɛ,
 o bɛɛ n'a ta, ne bɛna cɛnrikebɔgaw lana a kama;
 Matigi Ala ko ten.»

54 Kulekan dɔ bɛ bɔra Babilɔni,
 cɛnriba dɔ mankan bɛ bɔra Babilɔnikaw ta
 jamana ra.

55 Sabu Matigi Ala bɛna Babilɔni halaki,
 a bɛna o ta mankanba bɛɛ mala.
 O juguw bɛ i ko jikurubaw,
 o mankan bɛ i ko jibaw mankan,
 o kan bɛ bɔra ni barakaba ye.

56 Sabu cɛnrikebɔgaw bɛ nana o kama,
 o bɛ nana Babilɔni kama.
 Babilɔnikaw ta cɛfariw minana,
 o ta kalanw karira;
 sabu Matigi Ala ye mɔgɔ sarabaga Ala le ye,
 a bɛ bɛɛ sara ka kaɲa ni a ta kɛta ye!

57 «Ne bɛna o ta kuntigiw ni o ta hakiritigiw
 lamin fɔ ka o ɲanamini,
 ani o ta jamanatigiw, ni o ta ɲamɔgɔw, ni o ta
 cɛfariw.

O bɛna sunɔgɔ banbari le kɛ,
 o tena wuri sunɔgɔ min na ka ye.
 Masacɛ le ko ten, masacɛ min tɔgɔ ye ko Fan-
 gatigi Ala.

58 Fangatigi Ala ko:
 Babilɔni dugu laminikogojanbaw

bɛɛ bɛna waraga ka benben.
 Tasuma bɛna dugu donda kon jamijanw jɛni.
 Mɔgɔw bɛ baara kɛ gbansan le,
 siyaw bɛ o yɛɛ sɛgɛ ka na o ta sɛgɛ tɔnɔ laban
 tasuma le ra.»

Kitabu min firira Efirati baji ra

⁵⁹ Ayiwa, cira Yeremi tun ka nin cira di Seraya ma, Maseya dence Neriya dence, wagati min Seraya tun bɛ tagara Babilɔni ni Zuda masacɛ Sedesiyasi ye; o tun kera Sedesiyasi ta masaya san naaninan na. O y'a sɔrɔ Seraya tun ye Zuda masaso jamɔgɔ fɔlɔ ye. ⁶⁰ Kojugu minw bɛɛ tun bɛna se Babilɔni ma, nin ko minw bɛɛ tun sebera Babilɔni ta ko ra, Yeremi tun ka o bɛɛ sɛbɛ gbolokitabu dɔ kan. ⁶¹ Yeremi k'a fɔ Seraya ye ko: «Ni i ka se Babilɔni, i ye jija ka nin kow bɛɛ karan ni kanba ye; ⁶² i y'a fɔ ko: «Matigi Ala, ele yɛɛ le k'a fɔ ko i bɛna nin yɔrɔ halaki, janko adamaden kana sigi a ra tuun, walama bɛgan; a ye kɛ yɔrɔ lakolon ye tuma bɛɛ ka to ten.» ⁶³ Ni i ka nin kitabu karan ka ban tuma min na, i ye kabakuru dɔ siri a ra, k'a firi Efirati baji ra. ⁶⁴ O kɔ, i y'a fɔ ko: «Babilɔni bɛna tunu nin cogo le ra; ne bɛna kojuguba minw ben Babilɔni kan, a tɛna se ka wuri ka bɔ o ra tuun fiyewu. O bɛna halaki ka ban.» »

Nin ye Yeremi ta kumaw laban ye.

Zeruzalɛmu dugu benko

52

(Masacɛw flanan 25.1-7; Kibaroyaw flanan 36.11-13; Yeremi 39.1-7)

Masace Sedesiyasi minacogo

¹ Sedesiyasi sigira masaya ra k'a si to san mugaŋ ni kelen. A ka san tan ni kelen le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Hamutali. Yeremi denmuso tun lo; Libinaka tun lo.

² A ka kojugu ke Matigi Ala na koro, i n'a fo Yehoyakimu tun k'a ke cogo min na. ³ Nin kow bee tun sera Zeruzalemu dugu ni Zuda mara ma, Matigi Ala ta dimi le koson. A laban, Matigi Ala nana o gben ka bo a yere na koro. O ko fe, Sedesiyasi belen nana muruti Babiloni masace ma.

⁴ Sedesiyasi ta masaya san konontonnan na, o san karo tannan na, o karo tere tannan na, Babiloni masace Nebukadinesari nana Zeruzalemu dugu kama tuun ni a ta kerekejama bee ye, ka na dugu lamini; o ka tintin dow lo ka dugu lamini.

⁵ O ka dugu lamini ten ka taga se fo masace Sedesiyasi ta masaya san tan ni kelennan ma.

⁶ O san karo naaninan, o karo tere konontonnan, kongo nana gban dugumogow ra k'a soro domuni si tun te o boro tuun minke,

⁷ o ka wo do bo kogo ra. Kerekecew bee bora o sira fe su fe, kogo fla ce ma, masace ta yiritu fan na, ka bori ka taga Zuriden kenegbe sira fe. O y'a soro Babilonikaw tun ka dugu lamini. ⁸ Nka Babilonikaw ta kerekejama ka masace Sedesiyasi gben ka taga a mina Zeriko kenegbeyoro ra. A ta kerekejama bee borira ka janjan k'a to yi. ⁹ O ka masace Sedesiyasi mina ka taga ni a ye Babiloni masace fe Ribila, Hamati ta jamana ra ka taga a ta kiti tige. ¹⁰ Babiloni masace ka Sedesiyasi

dencew kannatige Ribila a yere ja na. A ka Zuda mara jamogow bee kannatige fana Ribila. ¹¹ O ko, Babiloni masace ka Sedesiyasi yere padenw ci, k'a siri ni siranege jorokow ye, ka taga ni a ye Babiloni, ka taga a bla kaso ra yi, fo ka taga se a saya ma.

*Nebuzaradan ka Zeruzalemu to halaki
(Masacew flanan 25.8-21; Yeremi 39.8-10)*

¹² Babiloni masace Nebukadinesari ta masaya san tan ni konontonnan na, o san karo loorunan, o karo tere tannan, Nebuzaradan nana Zeruzalemu. Ale tun ye Babiloni masace ta jamana kuntigi do ye, ani masaso korosibagaw kuntigi. ¹³ A ka Matigi Ala ta batoso jeni, ani Zuda masace ta so, ani dugu bonw bee; a ka bon janamanw bee jeni. ¹⁴ Babilonikaw ta kerekejama min tun be ni masaso korosibagaw kuntigi ye, olugu ka Zeruzalemu dugu kogow bee cici. ¹⁵ Masaso korosibagaw kuntigi Nebuzaradan ka jamana desebagato dow mina ka taga ni olugu ye, ani mogo to minw tun tora dugu konso, ani minw tun ka o yere di Babiloni masace ma, ani bororabaarakebagaw. ¹⁶ Nka Nebuzaradan ka desebagato dow to yi, janko olugu ye ke rezenw ni forow sene ye.

¹⁷ Matigi Ala ta batoso ta samasen siranegeramanw, ani a wotoro siranegeramanw, ani a minanba koorinin min tun lalagara ni siranege ye, Babilonikaw ka o bee cici, ka taga ni o siranege ye Babiloni. ¹⁸ O ka a siranegedagaw, ani a buguricenaw, ani a muruw, ani jifiyew, ani a setiw ta. O tun be baara ke ni siranegafen

min o min ye Alabatoso kɔnɔ, o ka o bɛɛ ta.
 19 Masaso kɔrɔsibagaw kuntigi ka tasaw, ani tasumabɔnanw, ani jifiyew, ani negedagaw, ani saninfitinablananw, ani setiw, ani jifiyew bɛɛ ta; fɛn o fɛn tun ye sanin ye, ani fɛn o fɛn tun ye warigbɛ ye, a ka o bɛɛ ta.

20 Masace Sulemani tun ka fɛn minw lalaga Ala batoso kama, min ye samasen fla ye, ani minanba koorinin, ani misi tan ni fla min lalagara ni siranɛgɛ ye ka minanba sigi o kunna, ani wotorow, mɔgɔ si tun tɛ o siranɛgɛ hakeya lɔn. 21 Min ye samasenw ye, samasen bɛɛ kelen kelen janya tun ye nɔngɔn* na tan ni seegi ye, a lamini tun ye nɔngɔn na tan ni fla ye, a siranɛgɛ bonya tun bɛ borokanden naani bɔ; wo tun bɛ samasenw kɔnɔ. 22 O tun ka datugunan dɔw kɛ o ra ni siranɛgɛ ye; o janya tun ye nɔngɔn na looru. O tun ka jɔ bisigiya dɔw kɛ ka samasen sanfeyɔrɔ nɛgɛn, ani gerenadi yiriden bisigiyaw; o bɛɛ tun ye siranɛgɛ le ye. Samasen fla bɛɛ cogoya tun ye kelen ye, ani yiriden minw tun kɛra ka o nɛgɛnnɛgɛn. 23 Gerenadi yiriden bikɔnɔntɔn ni wɔrɔ le tun b'a kɛrɛfeyɔrɔw ra; yiriden minw tun kɛra ka jɔw lamini, o tun ye yiriden kɛmɛ.

24 Masaso kɔrɔsibaga kuntigi ka sarakalasebagaw kuntigiba Seraya fana mina, ani a demɛbaga min tun ye sarakalasebaga Sofoni ye, ani sarakalasebaga saba minw tun bɛ Alabatosoba donda kɔrɔsibagaw ye. 25 A ka dugu kɛrɛkɛjama namɔgɔba dɔ fana mina, ani Zuda masace ladibaga cɛ wolonfla minw tun tora dugu kɔnɔ,

* **52:21** 52.21 Nɔngɔn na kelen bɛ se ka ben meters tarance le ma.

ani kerekɛjama kuntigi ta sɛberikɛbaga min tun bɛ cɛdenw tɔgɔw sɛbɛ ka o ta kerekɛdenya ra, ani Zuda mara cɛ biwɔɔrɔ; olugu tun bɛ dugu kɔnɔ yi.

²⁶ Masaso kɔrɔsibagaw kuntigi Nebuzaradan ka o mɔgɔw mina ka taga ni o ye Ribila, Babilɔni masacɛ fɛ. ²⁷ Babilɔni masacɛ ka o faga Ribila, Hamati mara ra.

²⁸ Nebukadinesari ka mɔgɔ da min mina ka taga ni o ye, o flɛ nin ye: A ta masaya san wolonflanan na, a ka Zuda mara mɔgɔ waga saba ni mɔgɔ mugan ni saba (3 023) le mina ka taga ni o ye. ²⁹ A ta masaya san tan ni seeginan na, a nana Zeruzalemuka mɔgɔ kɛmɛ seegi ni mɔgɔ bisaba ni fla (832) le mina ka taga ni o ye. ³⁰ Nebukadinesari ta masaya san mugan ni sabanan na, masaso kɔrɔsibaga kuntigi Nebuzaradan nana Zuda mara mɔgɔ kɛmɛ wolonfla ni mɔgɔ binaani ni looru (745) mina ka taga ni o ye. Mɔgɔ minaninw bɛɛ lajennin kera mɔgɔ waga naani ni kɛmɛ wɔɔrɔ (4 600).

*Babilɔni masacɛ ka Yehoyakini labɔ kaso ra
(Masacɛw flanan 25.27-30)*

³¹ Ayiwa, Masacɛ Yehoyakini ta minari san bisaba ni wolonflanan na, san min na Evili Mero-daki kera Babilɔni masacɛ ye, o san karo tan ni flanan na, ani o karo tere mugan ni loorunan, Babilɔni masacɛ ka Zuda masacɛ Yehoyakini labla, k'a labɔ kasobon na. ³² A ka Yehoyakimu minako ja kɛsɛɛ. Masacɛ tɔ minw tun minana ka taga to ale kɔrɔ Babilɔni, a ka Yehoyakimu

sigi olugu bεε kunna. ³³ O ka Yehoyakini ta kasodenderegew bo a ra. A ka domuni ke ni Babiloni masace yere ye lon o lon, a si to bεε ra. ³⁴ Babiloni masace k'a mako bεε na o cogo le ra lon o lon, a si to bεε ra, fo ka taga a sa.

ccvi

Biblu Ala ta Kuma
Jula: Biblu Ala ta Kuma Bible

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Julakan

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

0c9588de-99ac-53f9-aa9b-6885106dcde8